

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Človíčkovy toulavé tretry

1	Identifikační údaje.....	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu.....	5
2	Charakteristika školy.....	6
2.1	Základní údaje.....	6
2.2	Dlouhodobý plán školy.....	6
3	Podmínky vzdělávání.....	8
3.1	Věcné (materiální) podmínky.....	8
3.2	Životospráva.....	10
3.3	Psychosociální podmínky.....	12
3.4	Organizace chodu.....	13
3.5	Řízení mateřské školy.....	17
3.6	Personální zajištění.....	18
3.7	Spolupráce s dalšími institucemi.....	19
3.8	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery.....	21
3.9	Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	22
3.10	Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných.....	23
4	Organizace vzdělávání.....	25
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	26
6	Vzdělávací obsah.....	27
6.1	Principy a metody vzdělávání.....	27
6.2	Třídní vzdělávací program.....	28
6.3	Uspořádání témat ŠVP.....	28
6.4	Integrované bloky.....	30
6.4.1	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO.....	30
6.4.2	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS.....	83
6.4.3	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK.....	137
6.4.4	IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVÍ aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT.....	178
6.4.5	V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM.....	200
6.4.6	VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ.....	220
7	Dílčí projekty a programy.....	239
8	Systém evaluace.....	240
8.1	Oblasti autoevaluace.....	240
8.2	Cíle a kritéria autoevaluace.....	241
8.3	Nástroje autoevaluace.....	242

8.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností a odpovědnosti pedagogů 242

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: ČLOVÍČKOVY TOULAVÉ TRETRY

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: RVP PV

MOTIVAČNÍ NÁZEV: „Řekni mi a já to zapomenu, ukaž mi a já si zapamatuji, nech mne to udělat a já pochopím.“ (čínské přísloví)

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Sportovní základní škola a mateřská škola Človíček s.r.o.

ADRESA ŠKOLY: Chocerady 334, 257 24

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Markéta Skalická

KONTAKT:

e-mail: reditelka@sportovnisikoly.cz,

web: <http://www.sportovnisikoly.cz>

IČ: 24723649

IZO: 181020980

RED-IZO: 691001995

KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: Markéta Skalická, Petra Rybáčková, Kateřina Sůvová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Sportovní ZŠ a MŠ Človíček, s.r.o.

ADRESA ZŘIZOVATELE: Chocerady 334, 257 24

KONTAKTY:

reditelka@sportovnisikoly.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2015

VERZE ŠVP: 2

ČÍSLO JEDNACÍ: SZŠMŠČ-10/2014

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 1. 9. 2014

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 31. 8. 2015

.....

ředitel školy
Mgr. Markéta Skalická

.....

Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Umístění školy v obci: na okraji města nebo obce, v klidové zóně

Druh provozu školy: Celodenní

Velikost školy: 51 a více (velká škola)

Počet školních budov: 2 - 5 provázaných

Venkovní areál školy: oplocený komplex budov, pěstitelský pozemek, sportovní hřiště, zahrada/park

2.2 Dlouhodobý plán školy

Výchovně-vzdělávací proces je realizován ve vzdělávacím programu RVP PV: ŠVP "Človíčkovo toulavé tretry".

Cílem naší školy je rozvíjet dítě všestranně dle jeho schopností a možností. Dítě vnímáme jako malého Človíčka, kterému pomáháme růst a učit se v rámci jeho osobnosti a každý jednotlivý Človíček je pro nás osobnost. Usilujeme o rozvoj osobnosti dětí s ohledem na jejich individuální schopnosti, tolerance k ostatním lidem, národnostem, respektování pravidel, posílení citové stránky osobnosti dítěte, snažíme se zlepšovat vzájemné vztahy mezi dětmi a vztah k dospělým lidem. Snažíme se vychovat našeho Človíčka člověka kulturního, tvořivého, komunikativního, chápajícího hodnotu zdraví a aktivně usilujícího o jeho ochranu. Zároveň chceme vést již od mateřské školy dítě k tomu, aby pochopilo, že mezi lidmi jsou určité rozdíly - ve vzhledu, kultuře či jazyku apod.

Jelikož je naše škola zaměřena na podporu zdravého životního stylu, zaměříme se na rozvoj zdravých stravovacích návyků, pohybových dovedností a tělesné zdatností žáků. Po stránce pohybové budeme rozvíjet hlavně obratnost, pro kterou jsme zvolili jako hlavní sportovní odvětví právě atletiku, která našeho Človíčka připravuje a rozvíjí komplexně ve všech oblastech. Podporou v tomto plánu je nám spolupráce s Českým atletickým svazem.

V rámci mateřské školy se budeme snažit udržovat naplněnost tříd, zaměříme se na získávání dalších dětí, zlepšíme propagaci naší mateřské školy. Budeme se snažit zlepšovat vybavení naší školy, především se to týká sportovních pomůcek, dále budeme doplňovat knihovny. Dalším cílem je zajistit rovné příležitosti pro všechny děti, nechat děti zažít úspěch. Zaměříme se na podporu funkčních gramotností, zejm. čtenářské, matematické, sociální, přírodovědné, informační a také v jazykové. V jazykové oblasti nám budou pomáhat lekce s rodilými mluvčími. Chceme vést děti k morálním hodnotám, pozitivnímu vztahu ke světu, k lidem a k přírodě, tzn. rozvíjet environmentální výchovu.

Budeme soustavně posilovat postavení školy tak, aby se stala opravdovou nositelkou vzdělání a kultury. Chceme, aby se naše mateřská škola aktivně podílela na životě města. Budeme rozvíjet pozitivní vztah a spolupráci s veřejností. Budeme rozvíjet zdravé prostředí pro příznivý vývoj osobnosti žáků a všech pracovníků školy. Budeme usilovat o stabilizaci pedagogického sboru, dbáme na další profesní rozvoj a vzdělávání pedagogů. V mateřské škole vytvoříme přátelskou atmosféru, necháme prostor pro spolupráce mezi dětmi navzájem, pracovníky školy a v neposlední řadě i rodiči.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Dostatečně velké prostory.

Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku.

Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát.

Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy.

Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Mateřská škola v Choceradech je umístěna v malé obci v oblasti Posázaví blízko řeky Sázavy, je tvořena dvěma budovami s věkově smíšenými třídami. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Škola je umístěna v rodinném domě, což je pro děti přirozené prostředí a dobře a rychle se adaptují na změnu - přechod do mateřské školy, neboť je to prostředí pro ně známé. Vzhledem k nižší kapacitě dětí je možné se dětem věnovat téměř s individuálním přístupem. V naší mateřské škole panují přátelské vztahy, a to má vliv na celkovou atmosféru klidu a pohody nejen dětí, ale i kolektivu dospělých. Rodinné prostředí rodinného domu a menší kolektiv dětí je dětem blízký a je dětmi vnímán pozitivně a i ty nejmenší děti se dobře adaptují na školu. Ve skupince menšího počtu dětí se můžeme dětem maximálně věnovat. Jedním z hlavních cílů výchovy v naší mateřské škole je rozvoj osobnosti dítěte přiměřené jeho věku a schopnostem. Naše náplň je nejvíce zaměřena na sportovní a pohybové vyžití dětí. Využíváme k tomu řadu pomůcek, nářadí, náčiní a materiálů sportovně zaměřených, dětskou atletickou sadu a množství odlehčených pomůcek pro nejmenší děti.

Mateřská škola v Praze je umístěna v lokalitě Hostivaře v blízkosti lesoparku a se sousedícím atletickým oválem, v nové budově v přízemí s bezbariérovým přístupem, se vstupem do zahrady a blízkému hřišti. V 1.patře je základní škola. Děti mohou plynule navázat vzdělávání v základní škole. Příjemné je pro děti již známé prostředí, které vytváří atmosféru jistoty a bezpečí, často také se vzděláváním mladšího či staršího sourozence na jednom místě.

Mateřská škola jako celek je zaměřena na pohyb, hlavně v rámci všeobecné pohybové průpravy. Vycházíme z toho, že pohyb je jedním ze základních projevů člověka, je podstatou a přirozeností lidského bytí. Provází člověka po celý život. Děti mohou pravidelně sportovat už od nejmladšího věku.

Základní pohybové dovednosti jsou rozmanité a podporují vztah dětí ke sportování. Protože běhání, skákání a házení je pro děti přirozené a baví je všechny. Základem pro sportovní přípravu dětí je pestrost cvičení zaměřených na rozvoj všestranných pohybových dovedností a schopností. Děti plavou po celý rok, denně chodí ven, téměř za každého počasí a chodí na polodenní výlety do přírody. Klademe důraz na spolupráci s rodiči, které o dění ve škole, aktuálních akcích a závodech informujeme na třídních schůzkách, nástěnkách, emailem, na facebooku, kde se vše podrobně dozvídají. Několikrát za rok se s námi rodiče setkávají: například na společných akcích ve škole, na depistáži školní logopedky, školní fyziotapeutky či na školní besídce, společných závodech a soutěžích. Do budoucna budeme i nadále spolupracovat s rodiči a vyhledávat zdroje k materiálnímu vybavení školy. Ve všech školách jsou prostory vzdušné a prosvětlené s řadou oken, které jsou kryty záclonami a závěsy, denně se ve škole větrá, v zimním období se na obou budovách topí elektrokotlem. K dispozici je na třídách velká herna s velkou molitanovou stavebnicí a pestrým kobercem, využívaná dětmi k herním činnostem jako je stavění kolejnic s vláčky, ježdění s autíčky do garáží, stavění z kostek a lega, hry na domácnost k kuchyňkou, dále jídelní kout pro děti, který zároveň slouží jako místo pro klidové aktivity jako je třídění a navlékání korálků, hraní společenských her - Člověče nezlob se a také výtvarné aktivity – kreslení vodovkami, temperami, práce s hlinou a modelínou a další. Ve všech prostorech je instalováno podlahové topení, což nám umožňuje s dětmi provádět relaxační cvičení přímo na koberci. K dispozici ve škole máme herní plochu i část jídelní, kam se můžeme v průběhu jednotlivých činností a aktivit různorodě měnit a přemísťovat, takže můžeme volit skupinovou i individuální práci dětí, měnit prostorové uspořádání a vytvářet herní i pracovní koutky. Je také možné prostory využít k řadě pracovních projektů - například společná práce na balicích papíru. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí a hračky jsou nejčastěji ze dřeva, z plastu, z textilu, dobře omyvatelné a pratelné. Ve třídě je najdeme v herně i v části klidové. Jsou umístěné pro děti v otevřených volně dostupných skříňkách, dobře viditelné, uložené v herních krabicích a boxech, z části také na zemi, tak aby byly dostupné pro všechny věkové kategorie dětí. Množství různých hraček, skládaček, lega, panenek, kočárků, kuchyňky, magnetických a dřevěných skládaček, didaktických hraček, loutek, hudebních nástrojů, rozvíjejících motoriku dětí, logické myšlení i fantazii. Materiál a hračky jsou průběžně doplňovány a tříděny. Děti mají knihovnu vybavenou dětskou literaturou a encyklopediemi a obrázkovými knihami a dětskými časopisy jako Mateřídouška a Sluníčko. Děti využívají hračky a spontánní hru především ráno, kdy si samy po příchodu vybírají svou aktivitu a také v odpoledních hodinách. Hračky mají své místo a děti si je po dokončení aktivit samy uklízí. Ve třídě mají děti svou dětskou knihovnu a interaktivní koutek. Nově je také koutek se stavebnicemi pro rozvoj motoriky - stavebnice se šroubky – merkur aj. V budově je také šatna pro děti, která je prosvětlená a odvětrávaná. Do šatny je přístup jak ze třídy, tak ze vchodu do školy, který je chráněn dveřmi pouze na čipové karty rodičů, takže se do šaten nedostane nikdo cizí. V šatně je prostor sítí nad skříňkami, kde děti prezentují svá díla a práce rodičům a prarodičům, nástěnka s informacemi pro rodiče. Aktuální jídelní lístek a dokumentace je vyvěšena na centrální nástěnce. V šatně mají děti svou skříňku

a prostor označený značkou. Lůžkoviny jsou uloženy ve skřínce, která je dostatečně větratelná. Dětské postýlky jsou plastové, lehce přenosné, rozkladatelné a omyvatelné, jsou zdravotně nezávadné. Tělocvičné nářadí, které využíváme je pravidelně kontrolováno OTK a výsledky zapsány do kontrolních zpráv. K potřebám učitelek, které jsou zároveň trenérkami, jsou k dispozici 3 sady pro dětkou atletiku, balanční míče, bosu, kruhy, stuhy, gumy, různé druhy míčů, padák, náčiní pro tenis, karate, soft tenis, badminton, florbal, prolézací a balanční náčiní a nářadí. V blízkosti budovy je zahrada, kterou využívají všechny děti. Zahrada nabízí řadu herních prvků, mnohé rozmanité pohybové a herní aktivity. Pískoviště, klouzačky, prolézačky, houpačky a další sportovní náčiní, hračky na písek, míče a pomůcky z atletické sady pro děti, kterou mohou denně využívat a také dostatečně velká plocha k běhu na zahradě a hřišti. Je vytvořeno sportovní hřiště pro všechny míčové hry, tenisová zeď a možnost sítě pro nohejbal, tenis, přehazovanou, badminton a jiné sporty. Hřiště je zastřešeno pomocí stanového systému a proto se může využívat i v zimním období. Pro rodiče je k dispozici parkoviště. Pro zpříjemnění a společnou komunikaci učitelek a rodičů máme společnou místnost pro rodiče k posezení, možnosti diskutování o rozvoji a pokrocích dětí rodičů s učitelkami či odpočinku u kávy při odpoledních aktivitách dětí. Je také možné prostory využít k řadě společných i pracovních projektů. Rádi bychom i nadále průběžně vybavovali školy pomůckami technickými a materiálními a přizpívali rozvoji a dlouhodobých společných záměrech.

3.2 Životospráva

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava.

Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin.

Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly.

Je zajištěn denní rytmus a řád.

Pobyt venku respektuje doporučenou délku.

Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku.

Dětem je poskytována plnohodnotná, pestrá a vyvážená strava na základě jídelníčku dle vyhlášky č.107/2005 Sb., pokrmy připravujeme také dle Receptur Společnosti pro výživu pro školní stravování určených pro stravování školních zařízení. Ve stravě je dostatek vitamínů, ovoce, zeleniny a strava je pestrá.

Svačiny si starší děti mohou pomáhat připravovat samy (namazat pečivo pomazánkou, dozdobit jej zeleninou apod.), někdy si volí z výběru cereálií (krekry, kuličky, sušenky), denně máme čerstvé sezónní ovoce a zeleninu, např. formou bufetu např. ovoce - banán, jablko. Dopoledne využíváme také jogurtů či tvarohu. Denně nás zavází pekárny čerstvým pečivem, ze Sázavské pekárny pro Chocerady a Hostivařské pekárny pro Prahu.

Mléko a mléčné výrobky hrají důležitou roli ve výživě dětského organismu, především jako zdroj vápníku, bývají zastoupeny v dopoledních svačinách. Vápník zajišťuje zdravý vývoj kostí a skeletu. Tvorba kostní hmoty probíhá zejména během dětství a dospívání. Proto je velmi důležité, aby byl vápník podáván v dostatečném množství zejména dětem. Doporučená dávka je 800 až 1200 mg /den. Proto využíváme také mléčné výrobky podporované Evropskou unií v rámci programu Mléko pro evropské školy.

Svačiny odpolední podáváme čerstvé pečivo z pekárny, pomazánky, ovoce, zeleninu a pokrmy na základě receptur Společnosti pro výživu pro školní stravování, máme vypracován HACCP. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby ho ochutnaly. Pokud se vyskytne alergie -potravinové, řešíme individuálně s rodiči.

Obědy pro děti dovážíme. Obědy jsou velmi chutné a pestré. Naše MŠ zajišťují provoz jídelny - výdejny.

Děti se mohou podílet jako hospodáři a kuchařici při přípravě stolování.

Podporujeme zdravý životní styl, učíme děti správnému stolování, jdeme jim příkladem. Pitný režim je pro děti zajištěn během celého dne.

Děti mají možnost volby - přírodní pramenitá voda, kakao, mléko, dětský čaj z Krakonošovy zahrádky, šťáva Jupí ovocný sirup, v letních měsících čerstvé ovocné šťávy.

Informace o aktuálním jídelníčku a pitném režimu jsou k dispozici na nástěnce. Organizace dne je flexibilní, aby se v průběhu dne mohl přizpůsobit potřebám dětí, aktuálním situacím, výletům.

Je dodržován každodenní pobyt venku, výjimkou bývá špatné počasí nebo ovzduší. Venku jsme každý den na zahradě, na hřišti nebo na procházce či v lese. Jsou dodržovány individuální potřeby dětí – aktivity, spánek, odpočinek. Dostatečnou délkou pobytu venku poskytujeme dětem prostor a příležitost především ke spontánnímu pohybu, k pohybovým hrám, celoročně využíváme školní zahradu a procházky a výlety do blízkého okolí. Pro starší děti nabízíme klidový program u stolečků, využíváme kreslení, pracovní listy na rozvoj školní zralosti, učíme je myslet jiným způsobem - program NTC (enigmatičké hádanky, logické řady, logické hádanky), individuální práce s notebookem, obecné testování (zakoupen program proskoly.cz).

Nabízíme dětem dostatek možností pohybu v rámci dne a na něj navazují dle výběru rodičů v odpoledních hodinách další sportovní a pohybové aktivity jako tanečky, atletika aj..

Snažíme se, aby každé dítě mělo možnost výběru vlastní aktivity při volné hře a zároveň absolvovalo spontánní řízenou činnost a odpočinek.

Ve spolupráci s rodiči podporujeme zdravé mlsání, které využíváme při svátcích a slavnostních výročích, kdy rodiče připravují ovocné dorty z čerstvého ovoce.

I nadále povedeme děti k osvojování zdravých stravovacích návyků a stolování.

3.3 Psychosociální podmínky

Rovnocenné postavení všech dětí.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám.

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava

Možnost postupné adaptace nově příchozím dětem.

Respektování potřeb dětí.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Pravidla soužití jsou nastavena.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

Naším cílem je, aby se děti cítily v mateřské škole spokojeně a bezpečně, proto se snažíme prostory co nejvíce přizpůsobit domácímu prostředí. Obě budovy v Choceradech jsou součástí rodinných domů a pro děti přirozeného a známého prostředí. Budova v Praze je koncipována obdobně a je nově vybavena. Před nástupem do školy k denní docházce v mateřské škole doporučujeme rodičům, aby se spolu s dítětem zúčastnili některých sportovních a volnočasových aktivit, které naše mateřská škola nabízí a dítě se tak co nejlépe seznámilo s prostředím i s lidmi a dětmi, které ho budou obklopotovat.

Pedagog získává důvěru dětí svým vstřícným přístupem, empatií a individuálním přístupem. Nabízí dětem činnosti a možné aktivity, podněcuje k rozhovoru a vyprávění, co prožilo, jak ráno vstávalo. Vzhledem k tomu, že se ve třídě vyskytují děti různých národností, děti přirozenou cestou přijímají fakt, že jsou si všichni rovni, nikdo není zvýhodňován ani znevýhodňován. Děti berou tuto situaci přirozeně a komunikují bez bariér, podporujeme u nich kamarádské vztahy a vzájemnou pomoc a spolupráci.

Ve školce mají děti prostor k seberealizaci, ale zároveň je vedeme k dodržování pravidel, řádů, například uklízení hraček, dodržování pravidel hygieny a sebeobsluhy. Zaměřujeme se a spolupracujeme s rodiči také při sebeobsluze dětí, při přechodu dítěte z plen na sociální zařízení. Děti si ve školce mohou čistit zuby a posilují správné hygienické návyky. Dbáme na dodržování pravidel při

pohybu na silnici hlavně při procházkách, dbáme na bezpečnost uvnitř i vně školy a vštěpujeme dětem pravidla hry fair play a pomoci kamarádovi a druhému, například pomoc staršího dítěte mladšímu. Během dne upozorníme na možná rizika v rámci bezpečnosti a využíváme situace, kdy je dětem opakujeme. Jako sportovně zaměřená mateřská škola pěstujeme u dětí nejen zdravou soutěživost, ale zároveň je učíme spolupracovat, pomáhat si a dodržovat pravidla fair play. Nejen při sportu je třeba děti pozitivně motivovat, vyhýbat se negativním komentářům a podporovat děti v dalších samostatných pokusech.

Děti jsou vedeny k úctě a slušnému chování ve vztahu k dospělým. Předcházíme sociálně patologickým jevům rozhovory s dětmi o slušném a neslušném chování. Učíme děti dospělé osoby pozdravit, umět si o něco říci, poprosit a poděkovat. Zároveň jsou děti jak na začátku školního roku, tak i v jeho průběhu poučeny o bezpečnosti především na WC, ve třídě, v jídelně, koupelně, v tělocvičně, na schodech, při vycházkách, v lesoparku, v dopravních prostředcích, v bazéně a v rámci běžných činností jako např. při výtvarných aktivitách. Děti na základě toho ví, jak se mají chovat v krizových situacích, např. při požáru či zranění učitelky.

I do budoucna je našim hlavním cílem vytvářet v mateřské škole přátelské a tvůrčí prostředí, vést děti k samostatnosti a dodržování pravidel a neustále je pozitivně motivovat v dalším rozvoji.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí.

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Mateřská škola v Choceradech je tvořena dvěma třídami 15 a 6 dětí, v Praze dvěma třídami s kapacitou 50 dětí. Celková kapacita Sportovní mateřské školy je 71 dětí. Organizace vzdělávání probíhá na všech provozovnách v rámci heterogenních tříd.

Vzdělávání dětí v mateřské škole realizujeme prostřednictvím třídních plánů, které jsou zpracovány v návaznosti na ŠVP, jenž vychází z cílů a oblastí RVP, který jsme uzpůsobily pro potřeby naší MŠ. Na obou budovách je průběh dne dán rámcově, dle potřeb a okolností jej upravujeme a měníme. Snažíme se o vyvážený poměr spontánních a řízených činností, které s dětmi provádíme. Využíváme různé formy skupinové, frontální i individuální práce, využíváme práce u stolečků i na koberci, pohybových her a kolektivních činností. U skupinových činností měníme velikost skupin a střídáme děti ve skupinách, snažíme se, aby byla skupinka vyvážená, spolupracovaly spolu děti starší i mladší. Využíváme ji hlavně při kontrole získaných vědomostí – například skupinové skládání puzzle nebo vkládání orgánů do lidského těla a jiné, kdy si děti informace ověří. Individuální činnost hlavně při příchodu ráno do školy a po obědě v klidovém režimu nabízíme například pracovní listy. Každé pondělí k nám dochází klinická logopedka a speciální pedagog, která se věnuje individuálně aktuálním potřebám dětí a konzultuje výstupy s rodiči, pedagogy i vedením a společně se domlouvají na dalších postupech. Vzhledem k dobrému vybavení školy výpočetní technikou se děti také dostanou k práci s interaktivní tabulí a notebooky.

Při příchodu dětí do školy si děti využívají spontánních aktivit dle vlastního výběru. Děti se schází do 8:30hod. a následuje činnost vázaná a didaktická v dopoledním programu hlavní činnost, dále pobyt venku, oběd, polední klid se čtením či poslechem pohádky a odpolední činnost a pobyt venku s následným výběrem odpoledních kroužků a aktivit. Po domluvě je možnost se zapojit i v případech, že rodič přijde s dítětem později během dne například od lékaře a dítě se rovnou připojí a zapojí do činností.

V mateřské škole rozvíjíme samostatnost dětí a zároveň se děti učí vzájemné ohleduplnosti samy od sebe, jsou sobě vzorem, získávají více zkušeností a jsou přizpůsobivější a samostatnější. Během dne se věnujeme pohybovým a sportovním aktivitám především atletickým, pořádáme sportovní aktivity, hry, soutěže a závody.

Děti jsou věkově smíšené zpravidla od 3- 6 let věku, zhruba stejného počtu chlapců i děvčat. S výjimkou od 2let do výše kapacity. Po obědě odpočívají všechny děti, nejstarší pak mají klidové aktivity u stolečků. Mohou si vybrat knihu, pracovní listy, sešity. Pobyt venku zařazujeme téměř každodenně, snažíme se o pobyt na čerstvém vzduchu a pohyb v rámci her venku. Ven chodíme s dětmi v dopoledních i odpoledních hodinách. Protože často běháme a sportujeme zařazujeme povídání o bezpečném pohybu venku, na zahradě i v okolí školy a upozorňujeme děti na možná rizika. Snažíme se, aby pochopily, jak je možné předejít možným úrazům.

Absolvujeme celoročně kurz plavání a děti mají možnost využít kurz lyžování. Navštěvujeme také různé kulturní akce v okolí. Během školního roku nás navštěvuje divadlo s představením pro děti.

Spolupracujeme s odborníky s klinickou logopedkou Mgr. Michaelou Voldřichovou, pedagogicko-psychologickou poradnou – děti dochází a dojíždí za péčí odborníků samostatně a ve školce pak využíváme doporučení jednotlivých odborníků, individuálně se jim věnujeme hlavně při klidových aktivitách, po obědě využíváme logopedická pexesa, obrázky a literaturu.

Kroužky a volitelné aktivity probíhají v odpoledních hodinách s možností výběru aktivit každého dítěte. Společné akce s rodiči probíhají na zahradě jako opékání buřtů a také uvnitř Vánoční besídky. Někdy s námi jezdí také na závody.

Rozvíjíme všechny složky výchov, především na pohybovou. Učitelky jsou zároveň vyškolenými trenérkami atletiky. Sledujeme obecné pohybové dovednosti dětí k osvojení např. chůze a běh - střídat chůzi a běh, měnit rychlost, reagovat na signál (změna směru i rychlosti), chůze vzad, chůze a běh s překračováním a přebíháním různě vysokých překážek, chůze na vyvýšené podložce a na nakloněné rovině, na prostorovou orientaci, různých běžných způsobů pohybů. Podporujeme správné držení těla cviky z jógy a gymnastiky. Poskoky a skoky - na místě, vpřed, vzad, stranou, snožmo, po jedné noze na místě, vpřed, skoky přes švihadlo, výskoky na zvýšenou plochu, seskoky. Běh a skok přes překážky, různé druhy překážek. Pohybovat se ve skupině i samostatně. Plazení a lezení - ve vzporu klečmo, ve vzporu dřepmo, vylézání a slézání po žebřinách. Převaly - z polohy leh (válení sudů), z polohy sed skrčmo, dřep (kolébka). Manipulace s míčem - podávání, hod obouruč, jednoruč, chytání po dopadu na zem, chytání do dlaní, kop před sebe, přihrávky o stěnu. Pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku, přidáváme cviky z dechové gymnastiky, s prvky z akrobatické gymnastiky a jógy, pohybových her. Napodobovat jednoduché pohyby podle trenérů, reagovat dle pokynů, koordinovat své tělo a polohy a pohyby těla. Závěrem roku v květnu pak máme velkou sportovní akci i pro veřejnost, kde si děti změří své síly mezi sebou. Učitelky jsou připraveny odpovídat kdykoli během dne na dotazy dětí a zodpovídat jejich otázky tak, aby děti měly potřebu dále vyhledávat informace a získávat nové poznatky a experimentovat. Činnosti připravujeme a snažíme se nabízet takové, aby byly pro děti přitažlivé a podporovaly jejich zvědavost. V průběhu roku chodíme s dětmi na delší polodenní vycházky do okolí pozorujeme okolní přírodu a zvířata, hrajeme hry v lese, povídáme si a ukazujeme rostliny, vysvětlujeme si správné chování lidí k přírodě a k okolí. Jezdíme na výlety.

V hudební výchově je možnost pro předškolní děti hra na flétničku, sborový zpěv, výuka na hudební nástroj. Spolupracujeme se ZUŠ a hudebníky. Řečová výchova je velice důležitá, jak pro rozvoj řeči a paměti, tak pro rozvíjení schopností a dovedností pro pozdější psaní a čtení. Dbáme na gymnastiku v orofaciální oblasti, tj. oblast obličeje, procvičují se různé grimasy a pracuje se s jazýčkem. Snažíme se, aby děti porozuměly textu.

Výtvarné činnosti jsou pro děti jako velké objevování, je to věc prožitku, cítění a emocí, nejdříve se seznamují s různými hmotami a materiály, pomůckami, stejně tak jako s různými typy papíru-barevný, tvrdý, měkký. A odhalují různá kouzla, např. že bílá pastelka není vidět, ale na černém papíru vytvoří divy. Důležité je vytvořit vztah ke kreslení a rozvíjet schopnosti dětí. Opět připravujeme půdu pro tvořivost, rozvíjení výtvarného citu, schopnost nebát se používat různé materiály, nebát se kreslit a také pro budoucí psaní. Používáme různé materiály a formy a vyrábíme s dětmi výrobky z různých materiálů.

Mezi oblíbené formy činnosti s rodiči, které organizujeme v průběhu roku patří společné závody rodičů s dětmi, výtvarné dílny, představení dětí pro rodiče. Velkou péči věnujeme také spolupráci s rodiči a jejich informovanosti, využíváme email. Jsme s rodiči v denním osobním kontaktu. Setkáváme se na společných akcích, v případě potřeby se svolá informativní schůzka. Rodiče vytváří školní časopis Človíčky noviny.

Ve své práci uplatňujeme tyto formy a metody práce:

- prožitkové a kooperativní učení hrou, které je založeno na přímých zážitcích dítěte;
- zařazujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání;
- aktivně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností;
- využíváme spontánních nápadů dětí, podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat;
- uplatňujeme situační učení, spontánní sociální učení, didakticky cílenou činnost;
- zařazujeme soubory cvičení, které vedou ke zvýšení efektivity využívání intelektových schopností u dětí.

Rámcové cíle předškolního vzdělávání všeobecně:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení;
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost;
- získání osobní samostatnosti a schopnosti se projevovat jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Obvyklý denní režim:

- spontánní hry – uplatňované při příchodu do školy a v odpoledních hodinách (prostor pro individuální péči);
- řízené a neřízené činnosti – pracovní činnosti během dopoledne;
- řečová výchova, logopedie, komunikace – cíleně s klinickou logopedkou pondělky;
- pohybové aktivity – ve třídě během her a ranního cvičení, při pobytu venku (využití zahrady, přírody, hřiště), v průběhu dne.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém.

Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců.

Pedagogický sbor pracuje jako tým.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.

Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

Jsme mateřská škola s provozovny v Choceradech a v Praze. Řízením je pověřena ředitelka, která vytváří vzdělávací program, na němž se podílí i ostatní vnitřní i externí spolupracovníci školy. Ředitelka průběžně vyhodnocuje svou práci a práci učitelek, motivuje a podporuje vzájemnou spolupráci v kolektivu ostatních i s rodiči. Plánování pedagogické praxe je funkční a využívá zpětné vazby. Mezi zaměstnanci jsou dobré osobní vztahy a vzhledem ke každodenní spolupráci vstřícná a živá komunikace, která probíhá každodenně všemi směry. Povinnosti a pravomoci každého jsou vymezeny, pracovní náplní učitelky, pracovní náplní kuchařky, vnitřní řád, provozní řád, školní řád. Ředitelka školy vytváří příjemné a komunikační prostředí pro děti, zaměstnance i rodiče. Učitelky i spolupracovníci vzájemně domlouvají jednotlivé realizované akce a plány, vyměňují si vzájemně zkušenosti a informace, které shrnují na poradě. Problémy se řeší ihned a hledají se společně řešení. Ředitelka podporuje spolupráci, diskusi, pozitivně motivuje ostatní, poskytuje prostor pro tvůrčí práci každého, ke vzájemnému předávání zkušeností, podporuje další vzdělávání pedagogů a napomáhá k získávání nových poznatků a zkušeností četbou, dalším vzděláváním, internetem. Kontrolní činnost je cílená a smysluplná. Máme vytvořen vnitřní a vnější informační systém - komunikace, nástěnky, webové stránky, email. Spolupráce se zřizovatelem- společníkem přispívá ke zkvalitnění materiálních podmínek školy, veřejná vystoupení zase k sepejetí školy s rodiči a blízkými příbuznými. Do budoucna

plánujeme další vystoupení a veřejné závody. Ke zkvalitňování výchovných a vzdělávacích cílů přispívá spolupráce s odborníky PPP a klinickým logopedem. Spolupracuje s rodiči a na základě dotazníků vyhodnocuje další postupy ke zlepšení a zkvalitnění práce a aktivit.

V případě nepřítomnosti paní ředitelky byly zvoleny zástupkyně ředitelky jak pro pobočku v Choceradech, tak i v Praze, které zodpovídají za provoz školy. Pro pobočku Chocerady je zástupkyní ředitele Kateřina Sůvová a pro pobočku v Praze - Hostivař je Mgr. Petra Rybáčková.

Do budoucna se zaměříme na webový informační systém, kde se budeme snažit o aktualizace. Zaměstnanci se budou dále vzdělávat. Budeme pokračovat ve spolupráci s dalšími odbornými institucemi a odborníky. Zaměříme se na zkvalitnění informační sítě pro veřejnost. Budeme zefektivňovat naplnění stanovených cílů, zpětné vazby.

3.6 Personální zajištění

Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči.

Specializované služby jsou zajišťovány odborníky.

Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popřípadě si ji doplňují.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel.

Pedagogové se průběžně sebevzdělávají.

Pedagogové se chovají profesionálně

Provoz Sportovní mateřské školy Človíček zajišťuje ředitelka, dvě učitelky v Choceradech a čtyři učitelky v Praze. Všechny mají odpovídající pedagogické vzdělání nebo si jej doplňují. Provoz školní jídelny-výdejny zajišťuje jedna pracovní síla v Choceradech a dvě v Praze.

V případě potřeby je na telefonu výpomoc pro nouzovou situaci onemocnění někoho z personálu či studentky pedagogiky.

Pro naše sportovní a volnočasové aktivity v odpoledních hodinách využíváme externích trenérů a lektorů. Pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společných pravidel. Všichni se vzájemně podporují a motivují, spolupracují při řešení různých nenadálých situací a v rámci činností s dětmi jsou podporováni v dalším profesním růstu, jsou vytvářeny podmínky pro další systematické vzdělávání. Jsme vyškoleni a zapojeni do Mensa NTC Learning projektu pro nadanou a talentovanou mládež - jedná se o systémový metodický projekt předškolních zařízení. Pracuje se souborem technik a speciálně sestavených cvičení, které vedou ke zvýšení efektivity využívání intelektových schopností u dětí v předškolním věku. Trénink je založený na poznatcích nejnovějších neurologických výzkumů mozku a kombinuje různé techniky- motorická cvičení, učení symbolů, procvičování pozornosti a

analytického myšlení, využití hudby a další- tak, aby stimuloval zvyšování počtu neuronových spojení (synapsí) v mozku. Trénink přispívá k rozvoji pohybové koordinace a motorických schopností a pozitivně působí také v prevenci dyslexie a počínajících poruch učení.

Vzhledem ke sportovnímu zaměření mateřské školy se naši zaměstnanci a spolupracovníci pravidelně účastní kurzů pro tělovýchovnou práci s dětmi, všichni mají atletické trenérské zkoušky a spolupracujeme s ČAS. Ředitelka je navíc členem logopedické společnosti Miloše Sováka a pravidelně sleduje poslední trendy v oblasti logopedické péče. Úzce spolupracuje se školní klinickou logopedkou. Všichni členové týmu jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a hry fair play, v čem chceme do budoucna i nadále pokračovat.

Úklid provádí a o pořádek a čistotu na pracovišti se stará uklízečka, která je zároveň kuchařkou – pomocnou silou v kuchyni. Ve škole jsou vytvářeny podmínky pro další vzdělávání. Stravování je zajištěno dovozem obědů. Pro Chocerady z místní ZŠ a MŠ Chocerady. V Praze obědy dodává smluvní vývařovna SCHOLAREST- zařízení školního stravování spol. s r.o. Agendu účetnictví zpracovává smluvní účetní. Pojištění školy je sjednáno u Kooperativy. Agendu v oblasti požární ochrany a bezpečnosti práce zajišťuje smluvní odborně způsobilá osoba. V oblasti PO a BOZP máme sjednanu firmu, jenž dohlíží na proškolení a správnost v dokumentaci.

Smluvně spolupracujeme také s odborníky, např. klinickým logopedem, který zajišťuje péči v oblasti řeči a etopedem v oblasti poruch chování, fyzioterapeutkou Mgr. Michaelaou Hypšovou, která provádí 1xročně depistáž.

3.7 Spolupráce s dalšími institucemi

mateřské školy

obec/město

sdružení rodičů a přátel školy

školské poradenské zařízení

základní školy

Pražská pobočka MŠ Človíček byla otevřena ve školním roce 2013/2014. Zaměřili jsme se na vybavení nové školní budovy a také vybudování školní zahrady. Velkou oporou nám byli primárně rodiče dětí, kteří jsou velkou oporou nejen pro školu, tak i pro učitelky celkově. Rodiče nabízejí svou pomocnou ruku kdykoliv je to jen trochu možné – např. při zakoupení nového dřevěného hřiště na školní zahradu se rodiče nabídli a vyčlenili si volný víkend na to, aby dětem natřeli hřiště a to bez nároku na jakýkoliv honorář. Zároveň jsou rodiče ti, kteří v případě, že učitelky chtějí vyrábět netradiční výrobky, pomůžou, zajistí či jinak podpoří

kreativitu svých dětí, za což jim patří velký obdiv a vděk ze strany školy. Nermalou částí se na chodu školy podílejí i babičky a dědečkové, kteří se pravidelně účastní akce Babičky a dědečkové ve školce, na kterou si vždy pro děti vymyslí různé úkoly či zábavné činnosti, do kterých se s plnou vervou pustí.

Sportovní škola Človíček je také partnerem Oborové zdravotní pojišťovny (OZP) a spolupracuje s ní na projektech, které podporují prevenci a zdravý životní styl.

Rodičům a jejich dětem samozřejmě vycházíme vstříc v rámci nabídek různých služeb a tak od začátku každého školního roku spolupracujeme s klinickou logopedkou paní Mgr. Michaelou Voldřichovou, která je předsedkyní Logopedické společnosti Miloše Sováka a u nás ve škole provádí logopedickou depistáž, při které vyhledává u dětí různé poruchy řečových a komunikačních schopností a dovedností. Během celého roku také spolupracujeme s logopedkou Hanou Jirsovou, která k nám pravidelně každý týden dochází a pracuje s dětmi na správné výslovnosti, správném postavení jazyka při komunikaci a celkovému zlepšení řečových schopností a dovedností. Paní logopedka je oporou nejen pro děti, se kterými spolupracuje, ale i pro jejich rodiče, kterým radí, jakým způsobem s dítětem pracovat.

Škola také umožňuje rodičům fyzioterapeutickou depistáž, kde mají rodiče možnost zjistit a následně zapracovat na odstranění obtíží v oblasti nohou a celkovém postavení zad.

Preventivní vyšetření u nás provádí paní fyzioterapeutka Bc. Michaela Hypšová z RehaPlus s námi spolupracuje již několikátým rokem a rodiče jsou z její práce vždy nadšeni. Někteří z nich dokonce dochází do její ordinace.

O zuby našich dětí se stará školní zubařka MUDr. Lenka Pospíšilová.

V rámci utužování dobrých vztahů mezi školami pořádáme každý rok Trojboj školek a to mezi naší pobočkou v Praze, v Choceradech a mezi soukromou MŠ Sportík, která se nachází v Horoměřicích, jejíž ředitelkou je tyčkařka Kateřina Baďurová (Janků). Kateřina Baďurová (Janků) je mistryně světa v atletice a dohlíží u nás na metodiku atletiky a sportu všeobecně. Akce Trojboj školek se nám velmi osvědčila nejen z důvodu toho, že můžeme poměřovat síly a schopnosti dětí mezi sebou, ale právě z důvodu utužování přátelství s kamarády z ostatních školek, se kterými se vídáme i na jiných akcích. Trojboj školek probíhá jak v Praze, tak i v Horoměřicích. Jelikož jsme sportovní škola, která se snaží vést všechny děti ke sportovním aktivitám, spolupracujeme s SK Slavia Praha, kterou pravidelně navštívujeme s dětmi na plaveckém bazénu, také se nevyhýbáme sportovním aktivitám v písku, kterou nám umožňuje Beach Volejbal Slavia. V zimním období navštívujeme areál hokejového stadionu HC Slavia Praha, kde děti učíme jezdit na bruslích. Také spolupracujeme s lyžařskou školou Vločka, která nám umožňuje děti naučit na lyžích. Jakožto atletická škola máme svůj atletický oddíl Človíček, jehož trenéři jsou pravidelně školeni a u dětí rozvíjí jejich pohybové schopnosti a dovednosti. Kromě sportování však také děti rozvíjíme po rozumové stránce, rozvíjíme u nich všechny

složky školní zralosti, připravujeme je na vstup do školy. K tomuto nám slouží internetový portál www.proskoly.cz, kde máme zakoupena licenční práva a kde můžeme testovat děti v rámci jednotlivých složek.

V rámci jednotlivých témat se snažíme s dětmi hodně poznávat okolí školky, snažíme se je uvést do světa kultury – např. Večerníčková výstava v Praze, byli jsme se podívat na Hasičské stanici v Praze 10 – Strašnicích, přijeli za námi příslušníci Policie ČR, byli jsme se podívat v Policejním muzeu. Nezanedbáváme ani uměleckou složku, spolupracujeme s panem Zdeňkem Klumparem, který má na starosti výuku hry na klavír, výuku zpěvu individuálního či dětského sboru. V letošním roce má na starosti organizaci Školní akademie, na které vystoupí všechny děti z MŠ a ZŠ Človíček. Děti mají také možnost se vyjádřit do našeho Radia Človíček a přijímat tak našim

kamarádům den nějakou vtipnou historkou, nějakým zážitkem či předpovědí počasí. Kromě výše zmiňovaného spolupracujeme s městskou částí Prahy 15, kam přispíváme do místního měsíčníku Hlasatele, zároveň spolupracujeme s Pedagogickopsychologickou poradnou taktéž na Praze 15, kde je nám velkou oporou psycholog/speciální pedagog Mgr. Ludmila Lipská, Ph.D.

Další důležitou součástí je spolupráce s paní Radkou Sotákovou, která má na starosti veškerou výuku jazyků na naší škole. Ona sama je lektorkou anglického jazyka a díky ní naše škola spolupracuje s Cambridge University. Zároveň spolupracujeme s anglicky mluvícími lektory, kteří nabízejí své služby výuky angličtiny nejen dětem ze školky, ale i jejich rodičům. O tuto spolupráci je velký zájem. V současné době spolupracujeme s rodilými mluvčími – anglický jazyk, německý jazyk a francouzský jazyk. Také spolupracujeme s Mensou, na základě žádosti rodičů jsou některé děti jednou ročně testovány v rámci testů IQ. Učitelé jsou proškoleni metodou NTC Learning, což je speciální systém učení dětského mozku cvičením různých hlavolamů apod. Škola se také účastní různých logických olympiád.

3.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost.

Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.

Rodiče nabízí svou pomocnou ruku kdykoliv je to jen trochu možné – např. při zakoupení nového dřevěného hřiště na školní zahradu se rodiče nabídli a vyčlenili si volný víkend na to, aby dětem natřeli hřiště a to bez nároku na jakýkoliv honorář. Zároveň jsou rodiče ti, kteří v případě, že učitelky chtějí vyrábět netradiční výrobky, pomůžou, zajistí či jinak podpoří kreativitu svých dětí, za což jim patří velký obdiv a vděk ze strany školy. Rodiče se také podílí na zpracovávání akcí a pomáhají nám vytvářet tak Človíčkovy noviny. Nermalou částí se na chodu školy podílejí i babičky a dědečkové, kteří se pravidelně účastní akce Babičky a dědečkové ve školce, na kterou si vždy pro děti vymyslí různé úkoly či zábavné činnosti, do kterých se s plnou vervou pustí.

Komunikace s rodiči probíhá především prostřednictvím učitelek na třídách, při předávání dětí, třídních a informačních schůzkách či v konzultačních hodinách. Dále prostřednictvím e-mailů, sociální sítě Facebook a nástěnek v prostorách školy.

Rodičům jsou denně předávány informace o jejich dětech. Rodičům jsou předávány také informace o proběhlých depistážích, (logopedické, fyzioterapeutické,..) jsou jim doporučovány vhodné možnosti práce s jejich dětmi.

Rodiče mají také možnost účastnit se nejrůznějších školení, pořádaných v prostorách školy, závodů s dětmi a tvořivých dílen, nebo se mohou zúčastnit ukázkových vstupů do ZŠ, v rámci zápisu do ZŠ.

3.9 Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V oblasti zabezpečení výuky dětí s tělesným postižením:

V tuto chvíli nemáme žádné dítě s tělesným postižením.

V oblasti zabezpečení výuky dětí se zrakovým postižením:

V tuto chvíli nemáme žádné dítě se zrakovým postižením.

V oblasti zabezpečení výuky dětí se sluchovým postižením:

V tuto chvíli nemáme žádné dítě se sluchovým postižením.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s mentálním postižením:

V tuto chvíli nemáme žádné dítě s mentálním postižením.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami pozornosti a vnímání (děti s poruchou učení a chování):

V tuto chvíli nemáme žádné dítě s poruchami pozornosti a vnímání (děti s poruchou učení a chování).

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami řeči:

V tuto chvíli nemáme žádné dítě s poruchami

V oblasti zabezpečení výuky dětí s více vadami a autismem:

V tuto chvíli nemáme žádné dítě s více vadami a autismem.

3.10 Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných

Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

Zadáva specifické úkoly dítěti.

Zajišťuje didaktické pomůcky.

Zajišťuje doplnění a prohloubení vzdělávací nabídky.

Nabízí aktivity podle zájmu a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte.

Cílem naší školy je rozvíjet dítě všestranně dle jeho schopností a možností. Dítě vnímáme jako malého Človíčka, kterému pomáháme růst a učit se v rámci jeho osobnosti a každý jednotlivý Človíček je pro nás osobnost. Po stránce pohybové, kde rozvíjíme pohybové dovednosti hlavně obratnost. V rámci sportovních aktivit jsme zvolili právě pro všestrannost atletiku, spolupracujeme s Českým atletickým svazem. Snažíme se pomáhat dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb.

Rozvíjíme péči o talentované a mimořádně nadané děti v rámci programů Mensa, NTC Learning.

4 Organizace vzdělávání

Kritéria přijetí dítěte:

1. Děti které jsou pohybově nadané (na základě výsledků na dětské olympiádě při zápise).
2. Děti od 3 let, jejichž sourozenci navštěvují již Sportovní základní školu a mateřskou školu Človíček.
3. Děti zapsané na pravidelnou denní docházku od 3 let (tarif all inclusive).
4. Děti, jejichž rodiče souhlasí s koncepcí mateřské školy (plavání, denně pobyt venku, atletika, závody).
5. Děti, které dovrší 3 let do 1. září příslušného kalendářního roku, v případě volné kapacity možnost děti od 2 let.

Vnitřní uspořádání školy a charakteristika jednotlivých tříd:

Na pobočkách v Praze a Choceradech máme děti věkově smíšené.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací cíle a záměry:

Při sestavování ŠVP ČLOVÍČKOVY TOULAVÉ TRETRY, jsme vycházeli z cílů a oblastí RVP PV, které jsme uzpůsobili pro potřeby naší MŠ.

Obsah vzdělávání je ve školním vzdělávacím programu rozpracován do šesti hlavních témat, která byla stanovena jako témata rámcová. Ta se dále dělí do tématických celků s podtématy. Nástin vzdělávací nabídky v ŠVP je dále konkretizován ve třídních vzdělávacích programech s ohledem na přání a možnosti dětí.

ŠVP určuje přibližné časové rozložení daných témat návazně. Časový prostor k realizaci zůstává otevřený, flexibilní, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelky. ŠVP je dokument, který se stále vyvíjí a který úzce souvisí s postupným získáváním nových zkušeností, poznatků z autoevaluace, se stálým sebevzděláváním pedagogů a s postupnými změnami podmínek, které jej ovlivňují.

Formy a metody práce:

Vzdělávání dětí v mateřské škole realizujeme prostřednictvím třídních plánů, které jsou zpracovány v návaznosti na ŠVP, jenž vychází z cílů a oblastí RVP, který jsme uzpůsobili pro potřeby naší MŠ. Na obou budovách je průběh dne dán rámcově, dle potřeb a okolností jej upravujeme a měníme. Snažíme se o vyvážený poměr spontánních a řízených činností, které s dětmi provádíme. Využíváme různé formy skupinové, frontální i individuální práce, využíváme práce u stolečků i na koberci, pohybových her a kolektivních činností. U skupinových činností měníme velikost skupin a střídáme děti ve skupinách, snažíme se, aby byla skupinka vyvážená, spolupracovaly spolu děti starší i mladší. Využíváme ji hlavně při kontrole získaných vědomostí – například skupinové skládání puzzle nebo vkládání orgánů do lidského těla a jiné, kdy si děti informace ověří. Individuální činnost hlavně při příchodu ráno do školy a po obědě v klidovém režimu nabízíme například pracovní listy. Každé pondělí k nám dochází klinická logopedka a speciální pedagog, která se věnuje individuálně aktuálním potřebám dětí a konzultuje výstupy s rodiči, pedagogy i vedením a společně se domlouvají na dalších postupech. Vzhledem k dobrému vybavení školy výpočetní technikou se děti také dostanou k práci s interaktivní tabulí a notebooky.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

Vzdělávací činnosti jsou založeny na metodách přímých zážitků, využívají dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vedou děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnosti dítěte;

probouzejí v dítěti aktivní zájem a chuť se dívat kolem sebe, naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže;

nepředkládají dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožní hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem.

Vzdělávání je uskutečňováno při všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem všech aktivit. Dopolední činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe úzce navazují. Využíváme situačních momentů, respektujeme přání, propojení získaných informací do praktického života. Didakticky zacílenou činnost zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání a prožitkovém učení individuálně i ve skupinách. Usilujeme o to, aby byly děti vzdělávány hravými činnostmi, ve kterých se prolínají všechny vzdělávací okruhy. Rovněž se snažíme zajistit rovnováhu činností řízených, samostatných, spontánních. Mezi užívané metody zařazujeme:

- experimentování a pozorování;
- práce s knihami a encyklopediemi;
- prožitkové učení a situační učení v praxi;
- využívání přirozených situací;
- situační a inscenační;
- dramatické;
- vyprávění a vysvětlování;
- diskusní;
- metody řešení problémů;
- názorně-demonstrační;
- didaktické hry a soutěže.

Chceme mít na paměti, že jedině spokojené dítě je schopné se vzdělávat a přijímat nové informace proto bychom si přáli, aby naše škola byla příjemným prostředím, ve kterém budou děti rády trávit chvíle odloučení od rodičů a budou šťastné. Dále chceme, aby byla škola místem bezpečí pro každé

dítě, aby se nebálo vyjádřit své pocity a své přání, aby byla ve škole pohoda, která by příznivě působila na rozvoj dítěte ve všech oblastech, aby vztah mezi učitelkami a rodiči byl upřímný, otevřený, plný vzájemného naslouchání a povzbuzování, abychom byly nápomocni rodičům v péči o jejich dítě.

6.2 Třídní vzdělávací program

Třídní vzdělávací program vychází z vypracového ŠVP, za jeho vypracování zodpovídají učitelky na třídě.

6.3 Uspořádání témat ŠVP

Obsah vzdělávání je ve školním vzdělávacím programu rozpracován do šesti hlavních témat, která byla stanovena jako témata rámcová. Ta se dále dělí do tematických celků s podtématy. Nástin vzdělávací nabídky v ŠVP je dále konkretizován ve třídních vzdělávacích programech s ohledem na přání a možnosti dětí.

Celoroční vzdělávací blok obsahuje následující:

1. Človíčkovy desatero - "Moje milá rodinko, už nejsem žádné miminko."

- Nejsme žádná zlobidla, dodržuji pravidla;
- Človíčková rodinka;
- Z pohádky do pohádky;
- Lidé a čas, posloupnost dějů;
- Řemesla;
- Človíček v bezpečí - IZS;
- Dopravní prostředky.

2. Podzim kouzlí kolem nás - "Raketky a žabičky poznávají houbičky."

- Naše Země kulatá;
- Říše stromů, rostlin, zvířat, ptáků a hub;
- Strejda těstovina;
- Ze života hmyzu - Broučkáda.

3. Vánoce všude jinak. - "Hurá zase po roce, přicházejí Vánoce."

- Zima maluje v přírodě kolem nás;

- Lidové zvyky u nás i jinde, Mikuláš;
- Vůně a Vánoce s Ježíškem;
- Když človíček stůně;
- Tvary, čísla, abeceda, tak to není žádná věda.

4. Od pračlovíčka k človíčkovi aneb jak jsem přišel na svět - "Hop a je tu lidoop."

- Vznik života od narození do smrti, živá mláďata v přírodě;
- Človíčky Velikonoce;
- Jarní příroda a úklid aneb jak to bylo s odpadky;
- Bible - Adam a Eva, křesťanství a náboženství;
- Olympijské hry;
- Kontinenty, lidé různých národností;
- Období dějin.

5. Človíčky vynálezy - "Objevíme zázraky, že jsou hvězdy nad mraky."

- Vesmírné dobrodružství;
- Lidské tělo a jeho zázraky;
- Pověsti staré Prahy;
- Osobnosti, objevy a objevitelé;
- Letní příroda kolem nás.

6. Človíček cestuje po světě - "Lodí, busem, tramvají, nikomu to nevadí, že se chystám na prázdniny, užiju si hodně psiny."

- Toulky Prahou;
- Človíčky prázdniny - na pirátské lodi;
- Na co nesmím zapomenout.

ŠVP určuje přibližné časové rozložení daných témat návazně. Časový prostor k realizaci zůstává otevřený, flexibilní, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelky. ŠVP je dokument, který se stále vyvíjí a který úzce souvisí s postupným získáváním nových zkušeností, poznatků z autoevaluace, se stálým sebevzděláváním pedagogů a s postupnými změnami podmínek, které jej ovlivňují.

6.4 Integrované bloky

6.4.1 I. ČLOVÍČKOVO DESATERO

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
Vzdělávací oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Integrovaný blok je střednědobý. Do školy přichází nové děti. Seznámíme je s novým prostředím i kamarády přiměřeným a přitažlivým způsobem, vytvoříme si spolu s dětmi společná pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace, kterými se budeme řídit v každodenním vzájemném styku ve škole i v rodině. Společně budeme vytvářet pohodové prostředí ve třídě, vzájemně spolupracovat a respektovat se, šetřit hračky a pomůcky, naučíme se pomáhat mladším kamarádům, společenské hry, deskové hry a hry na rozvoj logického myšlení. Také se seznámíme s okolní přírodou, v rámci pravidel si vysvětlíme, jak jí chránit a šetřit. Seznámíme se s pravidly bezpečného chování na školní zahradě a sportovním hřišti a s důležitosti fair play. Budeme si vyprávět o tom, co se dělo o prázdninách a co jsme prožili. S dětmi budeme procvičovat posloupnost děje, budeme rozlišovat pojmy ráno, dopoledne, odpoledne a večer. V rámci odpoledního klidu budeme číst různé kouzelné knížky, ve kterých objevíme svět plný dobrodružství, přátelství, radosti a hlavně pohádkových postav, kterými se také budeme zabývat. Naučíme se složky integrovaného záchranného systému (policie, hasiči, sanitka), vyzkoušíme si požární poplach, navštívíme hasičskou stanici a vysvětlíme si základy první pomoci. Do školky pozveme pány policisty, kteří nám budou vyprávět o naší bezpečnosti a pomůžou nám zjistit, jak reagovat v případě oslovení cizími lidmi. Budeme si také povídat o své rodině, o tom co dělají rodiče, kde s nimi bydlíme, jak se jmenují sourozenci, zapamatujeme si základní informace o tom, jak se jmenují, kolik mi je a kde bydlím. Zabrousíme trošku do historie a připomeneme si tradiční řemesla, srovnáme je s dnešními. Nezapomeneme ani na téma dopravních prostředků, kterými cestujeme a o pravidlech, která se musí v dopravních prostředcích a na silnicích dodržovat.</p> <p>V každodenním cvičení budeme podporovat všestranný pohyb. Integrovaný blok posiluje především: radost z objevování, zkoumání, hledání a přiřazování, vnímání všemi smysly, probouzí zvědavost, zájem, prožitek, vede k vytváření hodnot, k pocitové sounáležitosti se světem, lidmi, společnostmi, živou i neživou přírodou, orientaci v blízkém i vzdáleném okolí, navozuje nové citové vztahy s druhými dětmi i dospělými, podporuje rozvoj psychické i fyzické zdatnosti, poznatky o pohybových činnostech, samostatnost, rozvíjí komunikativní dovednosti, myšlení, hledání řešení, vytváří základy pro práci s informacemi.</p>

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<p>příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně • pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) • chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • utvořit jednoduchý rým • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<p>a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. • osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • všímat si změn a dění v nejbližším okolí • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) • naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<p>výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<p>přátelství</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit • záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) • řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • spolupracovat s ostatními • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<ul style="list-style-type: none"> • odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • zachovávat správné držení těla • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • zachovávat správné držení těla

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • zachovávat správné držení těla • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • zachovávat správné držení těla • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • zachovávat správné držení těla • vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu • zachovávat správné držení těla • vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • zachovávat správné držení těla • vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • zachovávat správné držení těla • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<p>sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucitění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<p>prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. • zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • všímat si změn a dění v nejbližším okolí • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<ul style="list-style-type: none"> • vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení • naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<p>mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<ul style="list-style-type: none"> • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<ul style="list-style-type: none"> • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<ul style="list-style-type: none"> • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<p>situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého - problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) - domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci - v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej - uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky - dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost - ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> - svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat - dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky - odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
Způsob hodnocení dětí	Portfolia, ústní sebehodnocení a vzájemné hodnocení mezi dětmi
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	Podtémata integrovaného bloku I. Nejsme žádná zlobidla, dodržujeme pravidla

Název integrovaného bloku	I. ČLOVÍČKOVO DESATERO
	<p>Človíčkova rodinka Z pohádky do pohádky Lidé a čas; posloupnost dějů Řemesla Človíček v bezpečí – IZS Dopravní prostředky</p>

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
činnosti zaměřené na získání pocitu jistoty ve školce, lehčí adaptaci ve školce (překonání studu, první kontakt s učitelkou, respekt);		<p>zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí; lokomoční a pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení...), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla);</p> <p>zapojit se do činností, jako: společná setkávání, posezení v kruhu, vyprávění, vyjádření svých pocitů, aktivní naslouchání druhému;</p> <p>vyjadřovat se samostatně, ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>navazovat kontakty;</p> <p>uvědomovat si a respektovat pravidla slušného chování;</p> <p>získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;</p> <p>samostatně zvládat pravidelné denní úkony v rámci hygieny (mýt a utírat si ruce, umět používat kapesník, používat toaletní papír); oblékat se, svlékat, obouvat, zouvat; jíst, používat lžičku (popř. starší děti příbor), nalít si pití; udržovat po sobě pořádek</p> <p>znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici</p>

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		<p>(dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci); dodržovat pravidla konverzace, řečovou kázeň; respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti ostatních dětí a dospělých; respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých, odmítnout neznámé dospělé; navazovat kontakty s dospělými, nebát se požádat o pomoc, o radu učit se vzájemně domluvit a řešit spory; vytvořit pravidla, dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi; umět pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, domlouvat se, vyjednávat navazovat s dětmi vztahy, mít ve třídě kamarády, rozvíjet přátelství; rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně člověk setkává; spoluvytvářet pohodu prostředí.</p>
<p>vytvoření pravidel ve třídě – stolování, oblékání, hygienické návyky, úklid;</p>		<p>zvládat jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy zevnějšku, prostory třídy; zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a jinými materiály; mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví a některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí; odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, orientovat se ve skupině třídy, být samostatný; orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí; mít povědomí o významu životního prostředí; uvědomovat si, že jak se lidé chovají, ovlivňují tím vlastní zdraví i životní prostředí. pečovat o osobní hygienu; samostatně zvládat pravidelné denní úkony v rámci hygieny (mýt a utírat si ruce, umět používat kapesník, používat toaletní papír); oblékat</p>

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		se, svlékat, obouvat, zouvat; jíst, používat lžíci (popř. starší děti příbor), nalít si pití; udržovat po sobě pořádek zapamatovat si postup řešení; vytvořit pravidla, dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi; rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně člověk setkává; spoluvytvářet pohodu prostředí.
procházky do přírody- seznamování se s blízkým okolím školky, zjišťujeme, jak se máme chovat k přírodě		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí; mít povědomí o významu životního prostředí; uvědomovat si, že jak se lidé chovají, ovlivňují tím vlastní zdraví i životní prostředí. pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, v písku); orientovat se a zaregistrovat změny ve svém okolí;
ranní komunikační kruh a další uvítací "rituály"; dobrý den, pojďte ven; jaký kamarád se schoval; posílání klubíčka, seznamovací hry		dorozumívat se nejen slovy, ale i mimikou, gestikulací; porozumět mluvenému; sledovat a vyprávět příběh, pohádku; vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů; vědomě si všímat, co je nového, změněného, chybějícího či navíc; záměrně se soustředit a udržet pozornost; vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech; rozlišovat některé obrazné symboly; postupovat dle pokynů a instrukcí; projevovat svoje pocity různými způsoby (verbální komunikace, neverbální, nonverbální, výtvarné činnosti, hry v rolích, dramatizace); navazovat kontakty; rozvíjet sluchové vnímání; podpořit paměť, koncentraci, myšlení a hledání řešení při enigmatických hádankách; uplatňovat své individuální potřeby s ohledem na druhého;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		uvědomovat si a respektovat pravidla slušného chování;
		pochopit, že každý má ve společenství jinou roli; pochopit vztahy v rodině;
		získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
		spontánně vyprávět své zážitky, pohádky či příběhy;
		dodržovat pravidla konverzace, řečovou kázeň;
		vnímat jednoduché písně, básně, rýmy;
		orientovat se a zaregistrovat změny ve svém okolí;
		sluchem rozlišit slova (fonemický sluch);
		rozlišit základní barvy;
		soustředěně poslouchat vyprávění, pohádku, hudební skladbu, dokázat dokončit příběh pohádek;
		dokončit hru, neodbíhat od činnosti;
		zapamatovat si básničky, reprodukovat je;
		respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti ostatních dětí a dospělých;
		samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení;
		projevovat se citlivě k druhým, ke kamarádům, dokázat se radovat z povedeného, zvládnutého;
		komentovat obrazový materiál;
		navazovat kontakty s dospělými, nebát se požádat o pomoc, o radu
		učit se vzájemně domluvit a řešit spory;
		umět pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, domlouvat se, vyjednávat
		navazovat s dětmi vztahy, mít ve třídě kamarády, rozvíjet přátelství;
		spoluvytvářet pohodu prostředí.

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
výlet na kolech, odrážedlech		zvládnout základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci;
		zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí; lokomoční a pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení...), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla);
		naučit se provádět činnosti relaxační a odpočinkové (četba pohádek, poslech uklidňující hudby...);
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví a některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí;
		při soutěžích, cvičeních a hrách rozvíjet pohybové schopnosti a získávat nové dovednosti;
		mít povědomí o významu životního prostředí; uvědomovat si, že jak se lidé chovají, ovlivňují tím vlastní zdraví i životní prostředí.
		pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, v písku);
		pohybovat se bezpečně ve skupině dětí;
		provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů;
		v rámci pohybových schopností chápat vlastní tělo, zvládat tělo v prostoru a pohybu, reagovat na signál a slovní podnět;
		pohyb a sportování chápat jako každodenní potřebu úzce spojenou s přirozeností, prvky atletiky a atletické abecedy v každodenním cvičení;
		užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla, kolečkové brusle);
		uvědomovat si, co je nebezpečné, co škodlivé jak lidem, tak i životnímu prostředí;
	chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školce, na hřišti);	
	seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor;	
	rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat	
báseň doprovázena pohybovou činností, písničkou; práce s hudebními		zvládnout slabikování- vytleskávání a vyťukávání slabik ve slovech.

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
nástroji;		záměrně se soustředit a udržet pozornost; naučit se nazpaměť krátké texty, záměně si je zapamatovat a vybavit; projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat; rozvíjet sluchové vnímání; běhat, skákat, udržet rovnováhu; zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení; házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí; postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly; doprovázet pohyb zpěvem; zacházet s jednoduchými hudebními nástroji;
grafomotorické listy- spojování členů rodiny, stíny, vybarvování korálků, barvy, labyrint, spojování teček, dokreslování		pochopit funkci rodiny a jejich členů zvládat koordinaci ruky a oka; ovládat jemnou motoriku; ovládat správný úchop tužky, tj. dvěma prsty, třetí podložený s uvolněným zápěstím; zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami , kreslit, malovat, vytrhávat, stříhat, lepit; dokreslit chybějící části na obrázku;
činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - funkce rodiny, členové, vztahy, domácí mazlíčci;		pochopit funkci rodiny a jejich členů odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, orientovat se ve skupině třídy, být samostatný; projevovat svoje pocity různými způsoby (verbální komunikace, neverbální, nonverbální, výtvarné činnosti, hry v rolích, dramatizace); pochopit, že každý má ve společenství jinou roli; pochopit vztahy v rodině; projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám; vědět, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat; znát základní informace či výrazy běžně používané v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno, příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců,

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		<p>kamarádů, učitelek, vědět, z jaké školky pocházím); dodržovat pravidla konverzace, řečovou kázeň; orientovat se a zaregistrovat změny ve svém okolí; rozlišit základní barvy; rozlišovat roční období; uspořádat předměty dle stanoveného pravidla - např. od nejmenšího k největšímu; jednoduché problémy řešit samostatně i ve spolupráci s kamarády;rozvíjet schopnost kooperace prohlížet si knihy - encyklopedie, obrázkové knihy; zacházet s předměty digitální technologie; všímat si toho, co si druhý přeje, potřebuje, dělit se s ním o hračky, počkat, vystřídat se, podělit se s ním o hračku; umět pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, domlouvat se, vyjednávat navazovat s dětmi vztahy, mít ve třídě kamarády, rozvíjet přátelství; rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně člověk setkává;</p>
<p>zvyky, tradice v rodině;</p>		<p>pochopit funkci rodiny a jejich členů seznámit se v rámci Mezinárodního dne neslyšících dne 23.9. s Braillovým písmem; uplatňovat své individuální potřeby s ohledem na druhého; pochopit, že každý má ve společenství jinou roli; pochopit vztahy v rodině; spontánně vyprávět své zážitky, pohádky či příběhy; rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat vytvořit pravidla, dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi; všímat si toho, co si druhý přeje, potřebuje, dělit se s ním o hračky, počkat, vystřídat se, podělit se s ním o hračku;</p>

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně člověk setkává; spoluvytvářet pohodu prostředí.
grafické činnosti s tematikou rodiny- kreslení členů rodiny;		pochopit funkci rodiny a jejich členů zvládat koordinaci ruky a oka; ovládat jemnou motoriku; ovládat správný úchop tužky, tj. dvěma prsty, třetí podložený s uvolněným zápěstím; zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami , kreslit, malovat, vytrhávat, stříhat, lepit;
Človíčková druhá rodinka ve školce - seznámení se s jinou kulturou, národností dětí ve školce;		pochopit funkci rodiny a jejich členů navazovat kontakty; respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti ostatních dětí a dospělých; učit se vzájemně domluvit a řešit spory; vytvořit pravidla, dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi; všimnout si toho, co si druhý přeje, potřebuje, dělit se s ním o hračky, počkat, vystřídat se, podělit se s ním o hračku; navazovat s dětmi vztahy, mít ve třídě kamarády, rozvíjet přátelství; rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně člověk setkává; spoluvytvářet pohodu prostředí.
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, opičí dráha;		zvládnout základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci; chápat některé prostorové pojmy, číselné a matematické pojmy; běhat, skákat, udržet rovnováhu; zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení; házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí; pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, v písku); provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly; v rámci pohybových schopností chápat vlastní tělo, zvládat tělo v prostoru a pohybu, reagovat na signál a slovní podnět; rozlišovat a používat základní prostorové pojmy - dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vedle orientovat se v časových údajích v rámci dne - dopoledne, poledne, odpoledne, večer
Den knihy - přineseme si oblíbenou knížku do třídy - výroba přebalu z ručně vyrobeného papíru, výroba vlastní knihy, příběhu; zacházení s knihou, návštěva místní knihovny		zvládat koordinaci ruky a oka; ovládat jemnou motoriku; zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a jinými materiály; soustředěně poslouchat vyprávění, pohádku, hudební skladbu, dokázat dokončit příběh pohádek; tvořivě využívat různé materiály při pracovních i výtvarných činnostech, zacházet s barvami (např. zapouštění, míchání, koláž);
písmenková rozcvička, poznávání hlásek abecedy;		zvládat koordinaci ruky a oka; ovládat jemnou motoriku; soustředěně poslouchat vyprávění, pohádku, hudební skladbu, dokázat dokončit příběh pohádek;
vyprávění pohádky dle obrazové předlohy;		soustředěně poslouchat vyprávění, pohádku, hudební skladbu, dokázat dokončit příběh pohádek;
dramatizace;		soustředěně poslouchat vyprávění, pohádku, hudební skladbu, dokázat dokončit příběh pohádek; obohacovat hru dle své fantazie, stavět z kostek či vyrábět z papíru dle fantazie
výroba loutek, kouzelných postav;		zvládat koordinaci ruky a oka; ovládat jemnou motoriku; zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami, kreslit, malovat, vytrhávat, stříhat, lepit; obohacovat hru dle své fantazie, stavět z kostek či vyrábět z papíru dle fantazie tvořivě využívat různé materiály při pracovních i výtvarných

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		činnostech, zacházet s barvami (např. zapouštění, míchání, koláž);
návštěva divadla (Ezopovy bajky);		poznávání světa dospělých soustředěně poslouchat vyprávění, pohádku, hudební skladbu, dokázat dokončit příběh pohádek;
pohádkový trojboj;		obohacovat hru dle své fantazie, stavět z kostek či vyrábět z papíru dle fantazie
vymýšlení pohádkových jmen pro svou osobu, jak bych se chtěl jmenovat;		obohacovat hru dle své fantazie, stavět z kostek či vyrábět z papíru dle fantazie
práce s časem, hodiny;		rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase - noc, den, ráno, večer, dnes, včera, zítra, dny v týdnu;
čísla, matematická představivost, počítání od 1 do 10;		chápat některé prostorové pojmy, číselné a matematické pojmy; orientovat se v číselné řadě do 5;
zdravotně zaměřené činnosti;		zvládat jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy zevnějšku, prostory třídy;
seznámení se s nultým poledníkem a posunem časových pásem v jiných zemích (NTC);		rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase - noc, den, ráno, večer, dnes, včera, zítra, dny v týdnu;
posloupnost dne,den/noc, režim ve školce (hra, oběd, lesopark, odpočinek atd.);		orientovat se v časových údajích v rámci dne - dopoledne, poledne, odpoledne, večer rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase - noc, den, ráno, večer, dnes, včera, zítra, dny v týdnu; vytvořit pravidla, dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi;
výlety do blízkého okolí (MHD) - sledování zastávek, orientace v časovém jízdním řádu;		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí; pohybovat se bezpečně ve skupině dětí; uvědomovat si, co je nebezpečné, co škodlivé jak lidem, tak i životnímu prostředí; chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školce, na hřišti); seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase - noc, den, ráno, večer, dnes, včera, zítra, dny v týdnu;
desková hra: Barvy, tvary, paměť;		pojmenovat většinu toho, čím jsme obklopeni; rozlišit základní barvy;
návštěva rodičů ve školce, představení své práce dětem;		poznávání světa dospělých
přiřazování kartiček časové posloupnosti;		rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase - noc, den, ráno, večer, dnes, včera, zítra, dny v týdnu;
návštěva pošty;		poznávání světa dospělých
práce s moduritem - výroba knoflíků, přišívání na látku;		zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami , kreslit, malovat, vytrhávat, stříhat, lepit; tvůřivě využívat různé materiály při pracovních i výtvarných činnostech, zacházet s barvami (např. zapouštění, míchání, koláž);
pantomimické znázornění řemesel;		poznávání světa dospělých
návštěva sklárny;		poznávání světa dospělých
IZS - návštěva hasičské stanice, záchranka ve školce, policie - preventivní program, návštěva policie ČR ve školce;		poznávání světa dospělých seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor; soustředěně poslouchat vyprávění, pohádku, hudební skladbu, dokázat dokončit příběh pohádek; rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat
námětové hry - co dělat, když se ztratíme nebo se někomu něco stane (vědět své jméno a název školky), hry na doktory – obvazování různých končetin, práce s lékárníčkou;		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví a některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí; chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami; odmítnout společensky nežádoucí chování; podpořit paměť, koncentraci, myšlení a hledání řešení při enigmatických hádankách; orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám; chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školce, na hřišti); zapamatovat si postup řešení;
pohybové hry - semafor, hasičská honička;		zvládnout základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci; zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí; lokomoční a pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení...), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla); při soutěžích, cvičeních a hrách rozvíjet pohybové schopnosti a získávat nové dovednosti; běhat, skákat, udržet rovnováhu; zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení; házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí; pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 a více minut); pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, v písku); pohybovat se bezpečně ve skupině dětí; postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly; seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor; rozlišit základní barvy; rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat
vybarvování a sestavování hasičského auta (karton, skupinová práce);		poznávání světa dospělých
básničky na důležitá telefonní čísla;		seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor; soustředěně poslouchat vyprávění, pohádku, hudební skladbu, dokázat dokončit příběh pohádek; rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
fáborková hra - po stopách lupiče, hledání stop - práce s lupou;		zvládnout základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci; podpořit paměť, koncentraci, myšlení a hledání řešení při enigmatických hádankách; zapamatovat si postup řešení; jednoduché problémy řešit samostatně i ve spolupráci s kamarády; rozvíjet schopnost kooperace
čím cestujeme – povídání za pomoci obrázků;		seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor; rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat
písnička Auta, motorky + pohyb;		seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor; rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat
geometrické tvary – skládání dopravních prostředků;		zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami, kreslit, malovat, vytrhávat, stříhat, lepit;
činnosti zaměřené na uvědomění si bezpečnosti na silnici;		seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor; rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat
učíme se dopravní značky - co znamenají dané symboly;		seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor; rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat
simulace dopravního hřiště;		seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor; rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat
výroba řidičského průkazu - děti si musí donést do školky pasovou fotku;		zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami, kreslit, malovat, vytrhávat, stříhat, lepit; seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor; tvořivě využívat různé materiály při pracovních i výtvarných činnostech, zacházet s barvami (např. zapouštění, míchání, koláž); rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
píseň Semafor - cvičení s Míšou;		seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor; rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat
nedokončené dopravní pohádky;		seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor; rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat
tématické básničky;		soustředěně poslouchat vyprávění, pohádku, hudební skladbu, dokázat dokončit příběh pohádek;
hra na autíčka.		seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor; rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat
návštěva rodičů ve školce - představení jejich práce, řemesla;		poznávání světa dospělých
návštěva knihovny;návštěva hasičského záchranného sboru - pochopení smyslu práce hasičů, důležitosti pro člověka a přírodu;práce s geometrickými tvary;oslavy svátků, narozenin;		poznávání světa dospělých zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a jinými materiály;
projížďka městskou hromadnou dopravou;		mít povědomí o významu životního prostředí; uvědomovat si, že jak se lidé chovají, ovlivňují tím vlastní zdraví i životní prostředí. seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor; rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat
pracovní listy - předmatematické operace, labyrint, grafomotorická cvičení;		zvládat koordinaci ruky a oka; ovládat jemnou motoriku; zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami , kreslit, malovat, vytrhávat, stříhat, lepit; dokreslit chybějící části na obrázku;
práce s konstruktivními stavebnicemi, s deskovými hrami;		stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky; pracovat s kinetickým pískem; zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami , kreslit, malovat, vytrhávat, stříhat, lepit;
práce s tužkou, pastelkami, voskovkami, vodovkami, nůžkami, papírem;		ovládat správný úchop tužky, tj. dvěma prsty, třetí podložený s uvolněným zápěstím;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami , kreslit, malovat, vytrhávat, stříhat, lepit;
uspořádání závodů na kolech a odrážedlech – spolupráce s rodiči		mít povědomí o významu životního prostředí; uvědomovat si, že jak se lidé chovají, ovlivňují tím vlastní zdraví i životní prostředí.
procházky do blízkého okolí		zvládnout základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci; pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, v písku); orientovat se a zaregistrovat změny ve svém okolí;
seznamovací, společenské, námětové, pohybové, hudební hry a hádanky		běhat, skákat, udržet rovnováhu; zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení; házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí;
Kimovy hry		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů; podpořit paměť, koncentraci, myšlení a hledání řešení při enigmatických hádankách; zapamatovat si postup řešení; zapamatovat si různé zvuky; jednoduché problémy řešit samostatně i ve spolupráci s kamarády; rozvíjet schopnost kooperace
hry zaměřené na posilování kamarádských vztahů a vzájemnou toleranci, spolupráci		získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
hry zaměřené na rozlišování různých rolí ve škole		poznávání světa dospělých
zdravotní, relaxační a dechová cvičení, pohybové a atletické hry, číselné rozcvičky, hry v prostoru;		běhat, skákat, udržet rovnováhu; zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení; házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí; postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly;
míčové hry, hry na rychlost; plácáná do míče		zvládnout základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci; zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí; lokomoční a pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení...), nelokomoční

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		<p>pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla);</p> <p>při soutěžích, cvičeních a hrách rozvíjet pohybové schopnosti a získávat nové dovednosti;</p> <p>házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí;</p> <p>pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 a více minut);</p> <p>pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, v písku);</p> <p>pohybovat se bezpečně ve skupině dětí;</p> <p>v rámci pohybových schopností chápat vlastní tělo, zvládat tělo v prostoru a pohybu, reagovat na signál a slovní podnět;</p>
práce s kartičkami dějové posloupnosti, vyprávění příběhu		poznávání světa dospělých
aktivity přibližující dítěti mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda); činnosti hudební, pohybové, výtvarné či kreativní;		<p>běhat, skákat, udržet rovnováhu; zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení;</p> <p>házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí;</p> <p>tvořivě využívat různé materiály při pracovních i výtvarných činnostech, zacházet s barvami (např. zapouštění, míchání, koláž);</p>
vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo;		poznávání světa dospělých
manipulační činnosti a úkony s předměty, pomůckami, náčiním i jiným materiálem;		<p>zvládat koordinaci ruky a oka; ovládat jemnou motoriku;</p> <p>zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a jinými materiály;</p> <p>stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky; pracovat s kinetickým pískem;</p> <p>zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami, kreslit, malovat, vytrhávat, stříhat, lepit;</p> <p>zacházet s jednoduchými hudebními nástroji;</p> <p>tvořivě využívat různé materiály při pracovních i výtvarných činnostech, zacházet s barvami (např. zapouštění, míchání, koláž);</p>
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry; slovní hádanky; činnosti zaměřené na rozvoj řečového projevu dětí – vyprávění, hodnocení,		zapamatovat si různé zvuky;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
sebehodnocení – umět se vyjádřit, co se mi líbí, co mě zaujalo;		
přímé pozorování přírodních objektů a jevů v okolí MŠ, rozhovory s dětmi o změnách, výsledcích pozorování		mít povědomí o významu životního prostředí; uvědomovat si, že jak se lidé chovají, ovlivňují tím vlastní zdraví i životní prostředí.
hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě se rozdělit, půjčit mu hračku, střídat se při hře, pomoci ke schopnosti vyřešit vzájemný spor		zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a jinými materiály;
atletické prvky v každodenním cvičení, atletická abeceda;		zvládnout základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci; zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí; lokomoční a pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení...), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla); při soutěžích, cvičeních a hrách rozvíjet pohybové schopnosti a získávat nové dovednosti; pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 a více minut); v rámci pohybových schopností chápat vlastní tělo, zvládat tělo v prostoru a pohybu, reagovat na signál a slovní podnět; pohyb a sportování chápat jako každodenní potřebu úzce spojenou s přirozeností, prvky atletiky a atletické abecedy v každodenním cvičení;
činnosti zaměřené na rozvoj řečového projevu dětí – vyprávění, hodnocení, sebehodnocení – umět se vyjádřit, co se mi líbí, co mě zaujalo;		naučit se provádět činnosti relaxační a odpočinkové (četba pohádek, poslech uklidňující hudby...); zapojit se do činností, jako: společná setkávání, posezení v kruhu, vyprávění, vyjádření svých pocitů, aktivní naslouchání druhému; porozumět mluvenému; sledovat a vyprávět příběh, pohádku; spontánně vyprávět své zážitky, pohádky či příběhy; soustředěně poslouchat vyprávění, pohádku, hudební skladbu, dokázat dokončit příběh pohádek; zapamatovat si básničky, reprodukovat je; učit se vzájemně domluvit a řešit spory;
četba podle obrázků - časopisy, encyklopedie, práce s literárním textem, četba na pokračování;poslech a nácvik básní, rýmování,		soustředěně poslouchat vyprávění, pohádku, hudební skladbu, dokázat dokončit příběh pohádek;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
gymnastika mluvidel, říkadla a básně k tématu;		rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase - noc, den, ráno, večer, dnes, včera, zítra, dny v týdnu;
spolupráce s rodiči na společných akcích, propojení s děním ve škole;		poznávání světa dospělých
soutěž ve sběru papíru, třídění odpadu v MŠ		aktivně přispívat k péči o životní prostředí
Očekávané výstupy RVP		Očekávané výstupy IB
adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody		spoluvytvářet pohodu prostředí.
	rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně člověk setkává;	
	navazovat s dětmi vztahy, mít ve třídě kamarády, rozvíjet přátelství;	
	umět pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, domlouvat se, vyjednávat	
	vytvořit pravidla, dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi;	
	učit se vzájemně domluvit a řešit spory;	
	navazovat kontakty s dospělými, nebát se požádat o pomoc, o radu	
	respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých, odmítnout neznámé dospělé;	
	respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti ostatních dětí a dospělých;	
	dodržovat pravidla konverzace, řečovou kázeň;	
	znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci);	
	samostatně zvládat pravidelné denní úkony v rámci hygieny (mýt a utírat si ruce, umět používat kapesník, používat toaletní papír); oblékat se, svlékat, obouvat, zouvat; jíst, používat lžičku (popř. starší děti příbor), nalít si pití; udržovat po sobě pořádek	
	uvědomovat si a respektovat pravidla slušného chování;	
navazovat kontakty;		
vyjadřovat se samostatně, ve vhodně zformulovaných větách		
zapojit se do činností, jako: společná setkávání, posezení v kruhu,		

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		vyprávění, vyjádření svých pocitů, aktivní naslouchání druhému; zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí; lokomoční a pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení...), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla); poznávání světa dospělých
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.		získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem		získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase		rozlišovat a používat základní prostorové pojmy - dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vedle v rámci pohybových schopností chápat vlastní tělo, zvládat tělo v prostoru a pohybu, reagovat na signál a slovní podnět; chápat některé prostorové pojmy, číselné a matematické pojmy; zvládnout základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci; rozlišovat roční období; rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase - noc, den, ráno, večer, dnes, včera, zítra, dny v týdnu; orientovat se v časových údajích v rámci dne - dopoledne, poledne, odpoledne, večer
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)		orientovat se v číselné řadě do 5; chápat některé prostorové pojmy, číselné a matematické pojmy;
chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že		seznámit se v rámci Mezinárodního dne neslyšících dne 23.9. s Braillovým písmem;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené		získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé		poznávání světa dospělých
chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)		projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám; chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školce, na hřišti);
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí		poznávání světa dospělých
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla		vytvořit pravidla, dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi; uspořádat předměty dle stanoveného pravidla - např. od nejmenšího k většímu; dodržovat pravidla konverzace, řečovou kázeň; znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci); uvědomovat si a respektovat pravidla slušného chování; získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair		vytvořit pravidla, dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi; uspořádat předměty dle stanoveného pravidla - např. od nejmenšího k většímu; dodržovat pravidla konverzace, řečovou kázeň; znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci); uvědomovat si a respektovat pravidla slušného chování; projevovat svoje pocity různými způsoby (verbální komunikace, neverbální, nonverbální, výtvarné činnosti, hry v rolích, dramatizace);
domluvit se slovy i gesty, improvizovat		dorozumívat se nejen slovy, ale i mimikou, gestikulací;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat		znát základní informace či výrazy běžně používané v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno, příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, vědět, z jaké školky pocházím); spontánně vyprávět své zážitky, pohádky či příběhy;
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)		zvládat jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy zevnějšku, prostory třídy; uvědomovat si, co je nebezpečné, co škodlivé jak lidem, tak i životnímu prostředí;
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte		seznámit se v rámci Mezinárodního dne neslyšících dne 23.9. s Braillovým písmem;
mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví a některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí; zvládat jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy zevnějšku, prostory třídy; uvědomovat si, co je nebezpečné, co škodlivé jak lidem, tak i životnímu prostředí;
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí		mít povědomí o významu životního prostředí; uvědomovat si, že jak se lidé chovají, ovlivňují tím vlastní zdraví i životní prostředí. uvědomovat si, co je nebezpečné, co škodlivé jak lidem, tak i životnímu prostředí;
nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným		záměrně se soustředit a udržet pozornost; podpořit paměť, koncentraci, myšlení a hledání řešení při enigmatických hádankách;
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit		naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si je zapamatovat a vybavit; zapamatovat si různé zvuky; zapamatovat si postup řešení; zapamatovat si básničky, reprodukovat je;
naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)		naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si je zapamatovat a vybavit;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho		získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory		získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí; odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, orientovat se ve skupině třídy, být samostatný;
odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná		získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)		chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školce, na hřišti);
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi		pojmenovat většinu toho, čím jsme obklopeni; mít povědomí o významu životního prostředí; uvědomovat si, že jak se lidé chovají, ovlivňují tím vlastní zdraví i životní prostředí. uvědomovat si, co je nebezpečné, co škodlivé jak lidem, tak i životnímu prostředí;
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)		zvládat koordinaci ruky a oka; ovládat jemnou motoriku;
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat		pochopit funkci rodiny a jejich členů poznávání světa dospělých pochopit, že každý má ve společenství jinou roli; pochopit vztahy v rodině;
pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem		zvládat jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy zevnějšku, prostory třídy;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno		pojmenovat většinu toho, čím jsme obklopeni; znát základní informace či výrazy běžně používané v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno, příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, vědět, z jaké školky pocházím); spontánně vyprávět své zážitky, pohádky či příběhy;
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)		aktivně přispívat k péči o životní prostředí vytvořit pravidla, dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi; samostatně zvládat pravidelné denní úkony v rámci hygieny (mýt a utírat si ruce, umět používat kapesník, používat toaletní papír); oblékat se, svlékat, obouvat, zouvat; jíst, používat lžičku (popř. starší děti příbor), nalít si pití; udržovat po sobě pořádek uvědomovat si a respektovat pravidla slušného chování; mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví a některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí; mít povědomí o významu životního prostředí; uvědomovat si, že jak se lidé chovají, ovlivňují tím vlastní zdraví i životní prostředí. uvědomovat si, co je nebezpečné, co škodlivé jak lidem, tak i životnímu prostředí;
porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých		seznámit se v rámci Mezinárodního dne neslyšících dne 23.9. s Braillovým písmem; dorozumívat se nejen slovy, ale i mimikou, gestikulací;
porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad		porozumět mluvenému; sledovat a vyprávět příběh, pohádku;
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)		vyjadřovat se samostatně, ve vhodně zformulovaných větách porozumět mluvenému; sledovat a vyprávět příběh, pohádku;
porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole		rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně člověk setkává; orientovat se a zaregistrovat změny ve svém okolí; vědomě si všímat, co je nového, změněného, chybějícího či navíc;
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí		záměrně se soustředit a udržet pozornost;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		podpořit paměť, koncentraci, myšlení a hledání řešení při enigmatických hádankách; postupovat dle pokynů a instrukcí;
poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno		pojmenovat většinu toho, čím jsme obklopeni;
poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma		pojmenovat většinu toho, čím jsme obklopeni;
přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit		podpořit paměť, koncentraci, myšlení a hledání řešení při enigmatických hádankách;
přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství		spoluvytvářet pohodu prostředí. rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně člověk setkává; navazovat s dětmi vztahy, mít ve třídě kamarády, rozvíjet přátelství; umět pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, domlouvat se, vyjednávat vytvořit pravidla, dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi; učit se vzájemně domluvit a řešit spory; navazovat kontakty s dospělými, nebát se požádat o pomoc, o radu projevovat se citlivě k druhým, ke kamarádům, dokázat se radovat z povedeného, zvládnutého; respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých, odmítnout neznámé dospělé; respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti ostatních dětí a dospělých; dodržovat pravidla konverzace, řečovou kázeň; uvědomovat si a respektovat pravidla slušného chování; navazovat kontakty; získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu,		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
sledovat divadlo, film, užívat telefon		
prožívat a dětským způsobem projevat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)		získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
prožívat radost ze zvládnutého a poznaného		získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“		podpořit paměť, koncentraci, myšlení a hledání řešení při enigmatických hádankách;
respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti		získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci		znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci); seznámení se s dopravními prostředky a značkami, kam a jakými dopravními prostředky cestujeme, semafor; rozlišit základní barvy;
rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně		zvládat jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy zevnějšku, prostory třídy; uvědomovat si, co je nebezpečné, co škodlivé jak lidem, tak i životnímu prostředí;
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých		pohyb a sportování chápat jako každodenní potřebu úzce spojenou s přirozeností, prvky atletiky a atletické abecedy v každodenním cvičení; chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami; odmítnout společensky nežádoucí chování; mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví a některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí; zvládat jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy zevnějšku, prostory třídy; uvědomovat si, co je nebezpečné, co škodlivé jak lidem, tak i životnímu prostředí;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		prostředí;
sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech spolupracovat s ostatními		zvládnout slabikování- vytleskávání a vyťukávání slabik ve slovech. získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči		zvládnout slabikování- vytleskávání a vyťukávání slabik ve slovech.
uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou		navazovat s dětmi vztahy, mít ve třídě kamarády, rozvíjet přátelství; vsímat si toho, co si druhý přeje, potřebuje, dělit se s ním o hračky, počkat, vystřídat se, podělit se s ním o hračku; vytvořit pravidla, dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi; respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých, odmítnout neznámé dospělé; respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti ostatních dětí a dospělých; jednoduché problémy řešit samostatně i ve spolupráci s kamarády;rozvíjet schopnost kooperace uvědomovat si a respektovat pravidla slušného chování; uplatňovat své individuální potřeby s ohledem na druhého; získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
utvořit jednoduchý rým		zvládnout slabikování- vytleskávání a vyťukávání slabik ve slovech.
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)		poznávání světa dospělých
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)		chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami; odmítnout společensky nežádoucí chování;
uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění,		pochopit funkci rodiny a jejich členů

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí		chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami; odmítnout společensky nežádoucí chování; projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám;
uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je		vytvořit pravidla, dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi; uspořádat předměty dle stanoveného pravidla - např. od nejmenšího k většímu; dodržovat pravidla konverzace, řečovou kázeň; vědět, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat; znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci); uvědomovat si a respektovat pravidla slušného chování; uplatňovat své individuální potřeby s ohledem na druhého; zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a jinými materiály; získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí;
uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je		vyjadřovat se samostatně, ve vhodně zformulovaných větách získat jistotu kolektivu třídy, začlenit se do něj, důvěřovat učitelkám, navázat kontakty s kamarády, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí; odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, orientovat se ve skupině třídy, být samostatný;
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)		poznávání světa dospělých
vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej		v rámci pohybových schopností chápat vlastní tělo, zvládat tělo v

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
podle pokynu		prostoru a pohybu, reagovat na signál a slovní podnět; postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly; provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů; užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla, kolečkové brusle);
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)		záměrně se soustředit a udržet pozornost; podpořit paměť, koncentraci, myšlení a hledání řešení při enigmatických hádankách;
vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)		zapamatovat si postup řešení; soustředěně poslouchat vyprávění, pohádku, hudební skladbu, dokázat dokončit příběh pohádek;
vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)		rozlišit některé dopravní značky, naučit se je pojmenovat, používat sluchem rozlišit slova (fonematický sluch); vnímat jednoduché písně, básně, rýmy; rozvíjet sluchové vnímání; rozlišovat některé obrazné symboly; vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů; seznámit se v rámci Mezinárodního dne neslyšících dne 23.9. s Braillovým písmem; rozlišit základní barvy;
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)		seznámit se v rámci Mezinárodního dne neslyšících dne 23.9. s Braillovým písmem; projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat; prohlížet si knihy - encyklopedie, obrázkové knihy;
vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)		seznámit se v rámci Mezinárodního dne neslyšících dne 23.9. s Braillovým písmem;
vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k		podpořit paměť, koncentraci, myšlení a hledání řešení při

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
učení		enigmatických hádankách; prohlížet si knihy - encyklopedie, obrázkové knihy;
všimnout si změn a dění v nejbližším okolí		orientovat se a zaregistrovat změny ve svém okolí; vědomě si všimnout, co je nového, změněného, chybějícího či navíc;
vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.		chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami; odmítnout společensky nežádoucí chování; projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám;
vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách		vyjadřovat se samostatně, ve vhodně zformulovaných větách
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)		vyjadřovat se samostatně, ve vhodně zformulovaných větách
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim		vyjadřovat se samostatně, ve vhodně zformulovaných větách podpořit paměť, koncentraci, myšlení a hledání řešení při enigmatických hádankách; vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech; znát základní informace či výrazy běžně používané v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno, příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitele, vědět, z jaké školky pocházím); spontánně vyprávět své zážitky, pohádky či příběhy; komentovat obrazový materiál; samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení; dokreslit chybějící části na obrázku; tvořivě využívat různé materiály při pracovních i výtvarných činnostech, zacházet s barvami (např. zapouštění, míchání, koláž); obohacovat hru dle své fantazie, stavět z kostek či vyrábět z papíru dle fantazie
vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na		poznávání světa dospělých

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)		
vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení		dokončit hru, neodbíhat od činnosti; soustředěně poslouchat vyprávění, pohádku, hudební skladbu, dokázat dokončit příběh pohádek;
zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami		zacházet s předměty digitální technologie; zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami , kreslit, malovat, vytrhávat, stříhat, lepit; stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky; pracovat s kinetickým pískem; ovládat správný úchop tužky, tj. dvěma prsty, třetí podložený s uvolněným zápěstím; užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla, kolečkové brusle); zvládat koordinaci ruky a oka; ovládat jemnou motoriku;
zachovávat správné držení těla		užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla, kolečkové brusle); v rámci pohybových schopností chápat vlastní tělo, zvládat tělo v prostoru a pohybu, reagovat na signál a slovní podnět; postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly; provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů; pohybovat se bezpečně ve skupině dětí; pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, v písku); pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 a více minut); běhat, skákat, udržet rovnováhu; zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení;
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy		vyjadřovat se samostatně, ve vhodně zformulovaných větách

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech;
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti		rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně člověk setkává; navazovat s dětmi vztahy, mít ve třídě kamarády, rozvíjet přátelství; vytvořit pravidla, dodržovat dohodnutá pravidla a řídit se jimi; učit se vzájemně domluvit a řešit spory; navazovat kontakty s dospělými, nebát se požádat o pomoc, o radu respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti ostatních dětí a dospělých; znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci);
záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost		záměrně se soustředit a udržet pozornost; podpořit paměť, koncentraci, myšlení a hledání řešení při enigmatických hádankách;
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)		záměrně se soustředit a udržet pozornost; podpořit paměť, koncentraci, myšlení a hledání řešení při enigmatických hádankách;
zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)		chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školce, na hřišti);
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)		samostatně zvládat pravidelné denní úkony v rámci hygieny (mýt a utírat si ruce, umět používat kapesník, používat toaletní papír); oblékat se, svlékat, obouvat, zouvat; jíst, používat lžici (popř. starší děti příbor), nalít si pití; udržovat po sobě pořádek pečovat o osobní hygienu; zacházet s jednoduchými hudebními nástroji;

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
	<p>zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami , kreslit, malovat, vytrhávat, stříhat, lepit;</p> <p>stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky; pracovat s kinetickým pískem;</p> <p>ovládat správný úchop tužky, tj. dvěma prsty, třetí podložený s uvolněným zápěstím;</p> <p>zvládat koordinaci ruky a oka; ovládat jemnou motoriku;</p> <p>zvládat jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy zevnějšku, prostory třídy;</p>	
<p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p>	<p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví a některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí;</p> <p>samostatně zvládat pravidelné denní úkony v rámci hygieny (mýt a utírat si ruce, umět používat kapesník, používat toaletní papír); oblékat se, svlékat, obouvat, zouvat; jíst, používat lžičku (popř. starší děti příbor), nalít si pití; udržovat po sobě pořádek</p> <p>pečovat o osobní hygienu;</p> <p>zvládat jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy zevnějšku, prostory třídy;</p>	
<p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p>	<p>užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla, kolečkové brusle);</p> <p>doprovázet pohyb zpěvem;</p> <p>pohyb a sportování chápat jako každodenní potřebu úzce spojenou s přirozeností, prvky atletiky a atletické abecedy v každodenním cvičení;</p> <p>v rámci pohybových schopností chápat vlastní tělo, zvládat tělo v prostoru a pohybu, reagovat na signál a slovní podnět;</p> <p>provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů;</p> <p>pohybovat se bezpečně ve skupině dětí;</p> <p>pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, v písku);</p> <p>pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 a více</p>	

I. ČLOVÍČKOVO DESATERO	vzdělávání	
		minut); házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí; běhat, skákat, udržet rovnováhu; zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení; naučit se provádět činnosti relaxační a odpočinkové (četba pohádek, poslech uklidňující hudby...); zvládnout základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci; rozlišovat a používat základní prostorové pojmy - dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vedle orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí; při soutěžích, cvičeních a hrách rozvíjet pohybové schopnosti a získávat nové dovednosti; chápat některé prostorové pojmy, číselné a matematické pojmy;

6.4.2 II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
Vzdělávací oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok je dlouhodobý. Ve třídách používáme pravidla týkající se chování ve třídách, na hřišti i v přírodě. Poznáváme přírodu a okolí školy v rámci každodenních vycházek. Pozorujeme a vyhledáváme změny v přírodě, jak ve světě rostlin, tak i ve světě zvířat. Vysvětlíme si rozdíly mezi živou a neživou přírodou, jak přírodu chránit a jak nám pomáhá. Naučíme se, co je to živel, jaké živly máme a čím je pro nás oheň, voda, vzduch a země důležitá. Dozvíme se o koloběhu vody a potřebě vody pro člověka a všechno živé, kapička Jára nám pomůže zjistit, kde všude vodou můžeme šetřit. Jak můžeme šetřit věci a hračky ve školce, vzájemná spolupráce při úklidu. Z živé přírody se zaměříme na poznávání stromů, rostlin, plodů, zvířat, ptáků a hub, budeme je třídit, hledat společné znaky, pozorovat pod lupou a mikroskopem. Poznáme co člověk jako zahradník může díky přírodě využít, jakou potravu na zahradě či poli může zasadit a sklídit, jaké nářadí k tomu

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<p>potřebuje, a podíváme se za panem Bramborou, který nám pomůže vytvořit razítka z brambor a poradí, co všechno se z brambor vyrábí. Podíváme se na potravní řetězec v přírodě a roční období.</p> <ul style="list-style-type: none"> • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • spolupracovat s ostatními • zorganizovat hru • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<p>dramatickou improvizací apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucitění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<p>úkol s jiným dítětem apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soudit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • prožívat radost ze zvládnutého a poznání • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • zachovávat správné držení těla • vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<p>hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukávek v okolí dítěte • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek,

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<p>zlost, agresivitu apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat,

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<p>přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<p>kteřé je třeba se chovat</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • zorganizovat hru • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • spolupracovat s ostatními • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<ul style="list-style-type: none"> • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • spolupracovat s ostatními • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle,

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<p>mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) • všímat si změn a dění v nejbližším okolí • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<p>hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • spolupracovat s ostatními • vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících,

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<p>nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<ul style="list-style-type: none"> • sledovat a vyprávět příběh, pohádku • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • spolupracovat s ostatními • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucitění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • všímat si změn a dění v nejbližším okolí • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<p>doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným • řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<ul style="list-style-type: none"> • zorganizovat hru • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<ul style="list-style-type: none"> • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • poznat některá písmena a číslice, popř. slova • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<p>hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<p>děti (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<ul style="list-style-type: none"> • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit • zorganizovat hru • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit • zorganizovat hru • naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo - učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů - získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit - nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu <p>komunikativní kompetence:</p>

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	<p>- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou</p> <p>- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní</p> <p>- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím</p> <p>- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)</p> <p>- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku</p> <p>sociální a personální kompetence:</p> <p>- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou</p> <p>- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní</p> <p>- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím</p> <p>- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)</p> <p>- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku</p> <p>- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným</p> <p>- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p> <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <p>- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá</p> <p>- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých</p> <p>- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění</p> <p>- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky</p> <p>- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat</p> <p>- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat</p> <p>- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají</p>

Název integrovaného bloku	II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS
	stejnou hodnotu
Způsob hodnocení dětí	Portfolia, ústní sebehodnocení a vzájemné hodnocení mezi dětmi, motivační nástěnka za "dobré chování", projekt Človíčkova liga
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	Podtémata integrovaného bloku II. Naše Země kulatá; Říše stromů, rostlin, zvířat, ptáků a hub; Strejda Těstovina; Ze života hmyzu – Broučkiáda.

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence
Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
poznávání okolí školky a pozorování přírody	uvědomovat si změny v přírodě, chápat pojem "babí léto" rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, zvířat, rostlin, pomoc přírodě, kde a jak můžeme šetřit chápání živé a neživé přírody, člověka jako součást přírody pomáhat pečovat o okolní prostředí zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění, změn ve svém okolí, proměny komentovat mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví a životní prostředí mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé či neživé přírodě, o přírodních jevech či dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře, o technice) být citlivý a šetrný k přírodě orientovat se ve školním prostředí a jejím okolí
sledování rozmanitosti a změn v přírodě na podzim		uvědomovat si změny v přírodě, chápat pojem "babí léto" rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, zvířat, rostlin, pomoc přírodě, kde a jak můžeme šetřit chápání živé a neživé přírody, člověka jako součást přírody mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví a životní prostředí mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé či neživé přírodě, o přírodních jevech či dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře, o technice) být citlivý a šetrný k přírodě
dramatizace - človíček umí: poprosit, poděkovat, pozdravit jako základ slušného chování		vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky zhodnotit, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo,.. seznámit se s pravidly chování ve vztahu k druhému, posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem; posilování slušného chování - umět poprosit a poděkovat snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor, umět poprosit a poděkovat
pozorování stromů jehličnatých a listnatých, hledání rozdílů v listech, kůrách a plodech a výtvary z nich		uvědomovat si změny v přírodě, chápat pojem "babí léto" vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky zhodnotit, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo,..

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
	<p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě</p> <p>chápání živé a neživé přírody, člověka jako součást přírody</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik</p> <p>slovně, výtvarně technicky vyjádřit jednoduché nápady, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus-omyl</p> <p>mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé či neživé přírodě, o přírodních jevech či dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře, o technice)</p> <p>být citlivý a šetrný k přírodě</p>	
malování, kreslení, modelování, vystřihování, práce s papírem, kresba tuší	<p>vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky hodnotit, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo,..</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik</p> <p>slovně, výtvarně technicky vyjádřit jednoduché nápady, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus-omyl</p>	
práce s časopisy – podlepení, rozstříhání na proužky podle čáry, skládání obrázků do celků- drobné origami	<p>vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky hodnotit, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo,..</p> <p>zacházet bezpečně s různými pracovními nástroji (nůžky, lepidlo) správný úchop tužky</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik</p> <p>slovně, výtvarně technicky vyjádřit jednoduché nápady, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus-omyl</p>	

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
tvořivé činnosti s přírodninami - podzimní barevné listí, plody, kameniny- dráhy		vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky zhodnotit, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo,.. chápat odlišné, že není špatně mít jiný výtvar než ostatní a nestydět se za to
seznamujeme se s těstovinami z různých úhlů, rozhovory (odkud se vzala, rozdílnost, využití)		rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé či neživé přírodě, o přírodních jevech či dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře, o technice)
práce s těstovinami - barvení, navlékání (rozvoj jemné motoriky), připravujeme si vlastní těstovinový salát, rozeznáváme různé druhy těstovin po hmatu		vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky zhodnotit, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo,..
třídění, poznávání a rozlišování ve světě hub, zvířat i rostlin		uvědomovat si změny v přírodě, chápat pojem "babí léto" chápaní živé a neživé přírody, člověka jako součást přírody rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé či neživé přírodě, o přírodních jevech či dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře, o technice)
potravní řetězec v přírodě		poznat některé ptáky a domácí zvířata a zvířata nejen podle vzhledu, ale i po hlasu chápaní živé a neživé přírody, člověka jako součást přírody mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé či neživé přírodě, o přírodních jevech či dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře,

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
podzimní vycházky do okolí, tvorba a pouštění draků		o technice)
		uvědomovat si změny v přírodě, chápat pojem "babí léto"
		pociťovat radost ze své práce a z vlastní tvůrčí činnosti, vytvářet něco nového, vlastního
		orientujeme se v časových a prostorových údajích (části dne, týdne, měsíce, roční období, prostorová orientace atd.)
		pomáhat pečovat o okolní prostředí rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
práce s mapou, globusem, kompasem		orientujeme se v časových a prostorových údajích (části dne, týdne, měsíce, roční období, prostorová orientace atd.)
		orientovat se v prostoru a částečně v čase
		řešit labyrinty, sledovat cestu, tvořit mapu
		mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé či neživé přírodě, o přírodních jevech či dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře, o technice)
hrajeme si s padákem		podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou
		vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky zhodnotit, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo,..
		zvládat koordinaci různých pohybů (opičí dráha, žebřiny, sudy, koulení míče, ...), zvládnání nízkých překážek
		hledáme si partnera pro hru, uklízíme si po sobě své hračky;
		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
		spolupracovat s ostatními
		uspořádat závody v biatlonu ve spolupráci s rodiči
		koordinovat lokomoci a další pohyby těla
		nabídnutí spolupráce pomocí fair play

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
různé druhy rozcviček- vedené dětmi- střídají se		podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou naučit se používat neverbální komunikaci, seznámit se se symboly, komunikovat a vytvářet činnosti ve skupině i samostatně samostatně vyjadřovat své myšlenky (výslovnost, gramatika), učíme se řečově kázni nabídnutí spolupráce pomocí fair play
běh, hod, skok – atletické disciplíny- cvičení a opičí dráhy		podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou zvládat koordinaci různých pohybů (opičí dráha, žebřiny, sudy, koulení míče, ...), zvládání nízkých překážek spolupracovat s ostatními uspořádat závody v biatlonu ve spolupráci s rodiči koordinovat lokomoci a další pohyby těla nabídnutí spolupráce pomocí fair play být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
cvičení podle hudby – protahovací a relaxační cvičení		uvědomovat si svoje možnosti a limity umět zachovat správné postavení těla vnímat všemi smysly- rozlišovat vůně, chutě, tóny, zvuky, tvary, apod. podpora sluchového a zrakového vnímání a rozlišování u dětí jako základ pro budoucí čtení a psaní chránit sebe samo a své bezpečí, dokázat se zklidnit, vnímat pokoru, jednat na základě slušného chování poznat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí zapamatovat si různé zvuky zvířat, melodii, zvuky hudebních nástrojů, jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů, krátký rytmický celek

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
<p>pohybové a dramatické ztvárňování situací, dějů</p>		<p>vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky zhodnotit, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo,..</p>
		<p>dodržovat řečovou kázeň, umět pracovat se svým hlasem (šepot, zvyšování hlasu, křik)</p>
		<p>rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává</p>
		<p>mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé či neživé přírodě, o přírodních jevech či dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře, o technice)</p>
		<p>vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat</p>
		<p>rozhodovat sám o sobě, o svém jednání</p>
<p>pokusy, experimenty, badatelské činnosti</p>		<p>vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky zhodnotit, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo,..</p>
		<p>uvědomovat si svoje možnosti a limity</p>
		<p>podpora sluchového a zrakového vnímání a rozlišování u dětí jako základ pro budoucí čtení a psaní</p>
		<p>mít povědomí o širším společenském dění</p>
		<p>uplatňovat své individuální potřeby a přání; být empatický s druhou osobou</p>
		<p>aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy a vzniklých situací</p>
		<p>spolupracovat s ostatními</p>
		<p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p>
		<p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění, změn ve svém okolí, proměny komentovat</p>

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		<p>vyjadřovat fantazijní představy</p> <p>řešit labyrinty, sledovat cestu, tvořit mapu</p> <p>rozpoznat geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník)</p> <p>rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)</p> <p>chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 prstů na ruce, 5 je kuliček)</p> <p>slovně, výtvarně technicky vyjádřit jednoduché nápady, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus-omyl</p> <p>odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)</p> <p>odložit osobní přání na pozdější dobu</p> <p>umět řešit konflikty svépomocí, umět požádat druhou osobu o pomoc</p> <p>aktivně komunikovat s druhými bez vážnějších problémů (vyprávět, poslouchat, naslouchat)</p> <p>rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává</p> <p>zvládat běžné činnosti s různým zaměřením</p> <p>zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výrazovými prostředky</p> <p>obhajovat své postupy, potřeby, svůj postoj, svá přání, přijímat názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení</p> <p>vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat své přístupy</p> <p>rozhodovat sám o sobě, o svém jednání</p> <p>zapamatovat si různé zvuky zvířat, melodie, zvuky hudebních nástrojů, jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů, krátký rytmický celek</p> <p>pracovat se skládkami, stavebnicemi (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)</p>
zrakové vnímání a rozlišování – pracovní sešity a úkoly, práce s časopisy		zacházet bezpečně s různými pracovními nástroji (nůžky, lepidlo) správný úchop tužky

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		<p>podpora sluchového a zrakového vnímání a rozlišování u dětí jako základ pro budoucí čtení a psaní</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>dodržovat řečovou kázeň, umět pracovat se svým hlasem (šepot, zvyšování hlasu, křik)</p> <p>pracovat se skládkami, stavebnicemi (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)</p>
návštěva mýdlárny- poznávání vůní, historie mýdla, tvorba mýdla		<p>pociťovat radost ze své práce a z vlastní tvůrčí činnosti, vytvářet něco nového, vlastního</p> <p>poznat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p> <p>zvládat sebeobsluhu a základní hygienické návyky</p> <p>samostatně zvládat základní hygienické návyky - používat mýdlo a toaletní papír, splachovat záchod, šetřit vodou</p>
„Broučkáda“ - slavnostní lampový průvod- spolupráce s rodiči		<p>uvědomovat si změny v přírodě, chápat pojem "babí léto"</p> <p>pociťovat radost ze své práce a z vlastní tvůrčí činnosti, vytvářet něco nového, vlastního</p> <p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, zvířat, rostlin, pomoc přírodě, kde a jak můžeme šetřit</p> <p>orientujeme se v časových a prostorových údajích (části dne, týdne, měsíce, roční období, prostorová orientace atd.)</p> <p>chápaní živé a neživé přírody, člověka jako součást přírody</p> <p>pomáhat pečovat o okolní prostředí</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví a životní prostředí</p> <p>rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky</p> <p>rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)</p>

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		<p>mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé či neživé přírodě, o přírodních jevech či dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře, o technice)</p> <p>být citlivý a šetrný k přírodě</p> <p>reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, projevit pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)</p>
hry ve skupině, zaměřené na spolupráci a hru fair play		<p>podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou</p> <p>naučit se používat neverbální komunikaci, seznámit se se symboly, komunikovat a vytvářet činnosti ve skupině i samostatně</p> <p>bránit se nevhodnému/násilnému chování kamaráda ve hře i jiné situaci</p> <p>poznat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p> <p>hledáme si partnera pro hru, uklízíme si po sobě své hračky;</p> <p>pomáhat pečovat o okolní prostředí</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>uspořádat závody v biatlonu ve spolupráci s rodiči</p> <p>nabídnutí spolupráce pomocí fair play</p>
výstavy, návštěvy památek a herních center		<p>poznat některé ptáky a domácí zvířata a zvířata nejen podle vzhledu, ale i po hlasu</p> <p>poznat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p> <p>poznat ovoce a zeleninu, exotického ovoce podle chuti, vzhledu, vůně,</p>

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		hmatu, chápat její význam pro zdraví člověka rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie rozpoznat geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník) mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé či neživé přírodě, o přírodních jevech či dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře, o technice)
hodnocení výtvarných prací, sebehodnocení		chápat odlišné, že není špatně mít jiný výtvar než ostatní a nestydět se za to
Ranní komunikační kruh - témata, jak se k sobě chovat a být správný kamarád		rozvoj verbálních i neverbálních schopností a dovedností přijímat kompromisy, své problémy se učíme řešit se svými kamarády uplatňovat své individuální potřeby a přání; být empatický s druhou osobou pochopit, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy a vzniklých situací vyjadřovat svou představivost a fantazii zvládat běžné požadavky a jednoduché situace nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout
společná podzimní výzdoba třídy		pomáhat pečovat o okolní prostředí
Vyprávění nad obrázky "Jak se oblékáme na podzim"		samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
Pohybová hra Věšíme prádlo - manipulace s kolíčky		samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	
adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se		podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou seznámit se s pravidly chování ve vztahu k druhému, posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem; posilování slušného

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody		chování - umět poprosit a poděkovat poznat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, zvířat, rostlin, pomoc přírodě, kde a jak můžeme šetřit samostatně vyjadřovat své myšlenky (výslovnost, gramatika), učíme se řečově kázni přijímáme kompromisy, své problémy se učíme řešit se svými kamarády hledáme si partnera pro hru, uklízíme si po sobě své hračky; aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy a vzniklých situací spolupracovat s ostatními uspořádat závody v biatlonu ve spolupráci s rodiči odložit osobní přání na pozdější dobu orientovat se ve školním prostředí a jejím okolí zvládat běžné činnosti s různým zaměřením
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.		bránit se nevhodnému/násilnému chování kamaráda ve hře i jiné situaci uplatňovat své individuální potřeby a přání; být empatický s druhou osobou pochopit, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem		uvědomovat si změny v přírodě, chápat pojem "babí léto" poznat některé ptáky a domácí zvířata a zvířata nejen podle vzhledu, ale i po hlasu být citlivý a šetrný k přírodě
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes,		uvědomovat si změny v přírodě, chápat pojem "babí léto" podpora sluchového a zrakového vnímání a rozlišování u dětí jako

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase		základ pro budoucí čtení a psaní orientujeme se v časových a prostorových údajích (části dne, týdne, měsíce, roční období, prostorová orientace atd.) poznat ovoce a zeleninu, exotického ovoce podle chuti, vzhledu, vůně, hmatu, chápat její význam pro zdraví člověka orientovat se v prostoru a částečně v čase rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)		podpora sluchového a zrakového vnímání a rozlišování u dětí jako základ pro budoucí čtení a psaní orientovat se v prostoru a částečně v čase chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 prstů na ruce, 5 je kuliček)
chápat, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené		chápat odlišné, že není špatně mít jiný výtvar než ostatní a nestydět se za to
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla		přijímáme kompromisy, své problémy se učíme řešit se svými kamarády pochopit, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat odložit osobní přání na pozdější dobu
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair		odložit osobní přání na pozdější dobu
domluvit se slovy i gesty, improvizovat		samostatně vyjadřovat své myšlenky (výslovnost, gramatika), učíme se řečově kázni umět řešit konflikty svépomocí, umět požádat druhou osobu o pomoc aktivně komunikovat s druhými bez vážnějších problémů (vyprávět, poslouchat, naslouchat) dodržovat řečovou kázeň, umět pracovat se svým hlasem (šepot,

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat		zvyšování hlasu, křik)
		uvědomovat si svoje možnosti a limity
		pociťovat radost ze své práce a z vlastní tvůrčí činnosti, vytvářet něco nového, vlastního
		chápat odlišné, že není špatně mít jiný výtvar než ostatní a nestydět se za to odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou		zvládat koordinaci různých pohybů (opičí dráha, žebřiny, sudy, koulení míče, ...), zvládnání nízkých překážek
		koordinovat lokomoci a další pohyby těla
		být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)		chránit sebe samo a své bezpečí, dokázat se zklidnit, vnímat pokoru, jednat na základě slušného chování
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte		chápat odlišné, že není špatně mít jiný výtvar než ostatní a nestydět se za to
		poznat některé ptáky a domácí zvířata a zvířata nejen podle vzhledu, ale i po hlasu
		poznat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
		rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, zvířat, rostlin, pomoc přírodě, kde a jak můžeme šetřit
		poznat ovoce a zeleninu, exotického ovoce podle chuti, vzhledu, vůně, hmatu, chápat její význam pro zdraví člověka
		mít povědomí o širším společenském dění
		zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění, změn ve svém okolí, proměny komentovat

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		<p>mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé či neživé přírodě, o přírodních jevech či dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře, o technice)</p> <p>orientovat se ve školním prostředí a jejím okolí</p>
<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p>		<p>uvědomovat si svoje možnosti a limity</p> <p>poznat některé ptáky a domácí zvířata a zvířata nejen podle vzhledu, ale i po hlasu</p> <p>chápání živé a neživé přírody, člověka jako součást přírody</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví a životní prostředí</p>
<p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p>		<p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>zvládat běžné požadavky a jednoduché situace</p>
<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>		<p>podpora sluchového a zrakového vnímání a rozlišování u dětí jako základ pro budoucí čtení a psaní</p> <p>zapamatovat si různé zvuky zvířat, melodie, zvuky hudebních nástrojů, jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů, krátký rytmický celek</p>
<p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p>		<p>podpora sluchového a zrakového vnímání a rozlišování u dětí jako základ pro budoucí čtení a psaní</p> <p>zapamatovat si různé zvuky zvířat, melodie, zvuky hudebních nástrojů, jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů, krátký rytmický celek</p>
<p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>		<p>seznámit se s pravidly chování ve vztahu k druhému, posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem; posilování slušného chování - umět poprosit a poděkovat</p> <p>samostatně vyjadřovat své myšlenky (výslovnost, gramatika), učíme se řečově kázni</p>

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		rozvoj verbálních i neverbálních schopností a dovedností uplatňovat své individuální potřeby a přání; být empatický s druhou osobou
odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná		rozvoj verbálních i neverbálních schopností a dovedností
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)		orientovat se v prostoru a částečně v čase zvládat běžné požadavky a jednoduché situace orientovat se ve školním prostředí a jejím okolí
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví a životní prostředí mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé či neživé přírodě, o přírodních jevech či dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře, o technice)
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem		umět zachovat správné postavení těla chránit sebe samo a své bezpečí, dokázat se zklidnit, vnímat pokoru, jednat na základě slušného chování koordinovat lokomoci a další pohyby těla být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)		zacházet bezpečně s různými pracovními nástroji (nůžky, lepidlo) správný úchop tužky podpora sluchového a zrakového vnímání a rozlišování u dětí jako základ pro budoucí čtení a psaní zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky samostatně zvládat základní hygienické návyky - používat mýdlo a

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		toaletní papír, splachovat záchod, šetřit vodou řešit labyrinty, sledovat cestu, tvořit mapu slovně, výtvarně technicky vyjádřit jednoduché nápady, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus-omyl
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat		podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou seznámit se s pravidly chování ve vztahu k druhému, posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem; posilování slušného chování - umět poprosit a poděkovat poznat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, zvířat, rostlin, pomoc přírodě, kde a jak můžeme šetřit samostatně vyjadřovat své myšlenky (výslovnost, gramatika), učíme se řečově kázni
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno		poznat ovoce a zeleninu, exotického ovoce podle chuti, vzhledu, vůně, hmatu, chápat její význam pro zdraví člověka
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)		chápání živé a neživé přírody, člověka jako součást přírody pomáhat pečovat o okolní prostředí mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví a životní prostředí zvládat běžné činnosti s různým zaměřením
porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých		naučit se používat neverbální komunikaci, seznámit se se symboly, komunikovat a vytvářet činnosti ve skupině i samostatně rozvoj verbálních i neverbálních schopností a dovedností rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává
porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad		rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)		rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává
porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole		uvědomovat si změny v přírodě, chápat pojem "babí léto"
		rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
		rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu) rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává
poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno		poznat ovoce a zeleninu, exotického ovoce podle chuti, vzhledu, vůně, hmatu, chápat její význam pro zdraví člověka mít povědomí o širším společenském dění
poznat některá písmena a číslice, popř. slova		chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 prstů na ruce, 5 je kuliček)
přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit		obhajovat své postupy, potřeby, svůj postoj, svá přání, přijímat názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
		zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výrazovými prostředky
		vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat své přístupy
přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky		uvědomovat si svoje možnosti a limity
		pociťovat radost ze své práce a z vlastní tvůrčí činnosti, vytvářet něco nového, vlastního
		chápat odlišné, že není špatně mít jiný výtvar než ostatní a nestydět se za to
		odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství		seznámit se s pravidly chování ve vztahu k druhému, posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem; posilování slušného chování - umět poprosit a poděkovat
		rozvoj verbálních i neverbálních schopností a dovedností
		samostatně vyjadřovat své myšlenky (výslovnost, gramatika), učíme se řečově kázni
		nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		<p>vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat</p> <p>reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, projevit pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)</p>
<p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p>		<p>podpora sluchového a zrakového vnímání a rozlišování u dětí jako základ pro budoucí čtení a psaní</p>
<p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p>		<p>pociťovat radost ze své práce a z vlastní tvůrčí činnosti, vytvářet něco nového, vlastního</p> <p>chránit sebe samo a své bezpečí, dokázat se zklidnit, vnímat pokoru, jednat na základě slušného chování</p> <p>uspořádat závody v biatlonu ve spolupráci s rodiči</p> <p>snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor, umět poprosit a poděkovat</p>
<p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p>		<p>pociťovat radost ze své práce a z vlastní tvůrčí činnosti, vytvářet něco nového, vlastního</p>
<p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p>		<p>chápat odlišné, že není špatně mít jiný výtvar než ostatní a nestydět se za to</p> <p>zvládat běžné požadavky a jednoduché situace</p> <p>řešit labyrinty, sledovat cestu, tvořit mapu</p> <p>slovně, výtvarně technicky vyjádřit jednoduché nápady, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus-omyl</p>
<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p>		<p>zacházet bezpečně s různými pracovními nástroji (nůžky, lepidlo) správný úchop tužky</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby a přání; být empatický s druhou osobou</p>
<p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>		<p>uplatňovat své individuální potřeby a přání; být empatický s druhou osobou</p>

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		odložit osobní přání na pozdější dobu
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci		naučit se používat neverbální komunikaci, seznámit se se symboly, komunikovat a vytvářet činnosti ve skupině i samostatně rozvoj verbálních i neverbálních schopností a dovedností orientovat se v prostoru a částečně v čase rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává
rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně		chápání živé a neživé přírody, člověka jako součást přírody
sledovat a vyprávět příběh, pohádku		vyjadřovat svou představivost a fantazii
spolupracovat s ostatními		podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou přijímáme kompromisy, své problémy se učíme řešit se svými kamarády hledáme si partnera pro hru, uklízíme si po sobě své hračky; spolupracovat s ostatními uspořádat závody v biatlonu ve spolupráci s rodiči
správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči		chránit sebe samo a své bezpečí, dokázat se zklidnit, vnímat pokoru, jednat na základě slušného chování dodržovat řečovou kázeň, umět pracovat se svým hlasem (šepot, zvyšování hlasu, křik)
těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním		uvědomovat si změny v přírodě, chápat pojem "babí léto" poznat ovoce a zeleninu, exotického ovoce podle chuti, vzhledu, vůně, hmatu, chápat její význam pro zdraví člověka pomáhat pečovat o okolní prostředí
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)		seznámit se s pravidly chování ve vztahu k druhému, posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem; posilování slušného chování - umět poprosit a poděkovat poznat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		<p>projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p> <p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, zvířat, rostlin, pomoc přírodě, kde a jak můžeme šetřit</p> <p>samostatně vyjadřovat své myšlenky (výslovnost, gramatika), učíme se řečově kázni</p> <p>pochopit, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>umět řešit konflikty svépomocí, umět požádat druhou osobu o pomoc</p> <p>aktivně komunikovat s druhými bez vážnějších problémů (vyprávět, poslouchat, naslouchat)</p> <p>dodržovat řečovou kázeň, umět pracovat se svým hlasem (šepot, zvyšování hlasu, křik)</p>
<p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p>		<p>chápat odlišné, že není špatně mít jiný výtvar než ostatní a nestydět se za to</p> <p>přijímáme kompromisy, své problémy se učíme řešit se svými kamarády</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby a přání; být empatický s druhou osobou</p> <p>snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor, umět poprosit a poděkovat</p> <p>odložit osobní přání na pozdější dobu</p> <p>umět řešit konflikty svépomocí, umět požádat druhou osobu o pomoc</p>
<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>		<p>seznámit se s pravidly chování ve vztahu k druhému, posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem; posilování slušného chování - umět poprosit a poděkovat</p> <p>poznat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p> <p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, zvířat, rostlin, pomoc přírodě, kde a jak můžeme šetřit</p>

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		samostatně vyjadřovat své myšlenky (výslovnost, gramatika), učíme se řečově kázni pochopit, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat vyjadřovat fantazijní představy
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)		uvědomovat si svoje možnosti a limity chránit sebe samo a své bezpečí, dokázat se zklidnit, vnímat pokoru, jednat na základě slušného chování bránit se nevhodnému/násilnému chování kamaráda ve hře i jiné situaci
uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí		uvědomovat si svoje možnosti a limity zvládat koordinaci různých pohybů (opičí dráha, žebřiny, sudy, koulení míče, ...), zvládání nízkých překážek uspořádat závody v biatlonu ve spolupráci s rodiči
uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je		uvědomovat si svoje možnosti a limity uplatňovat své individuální potřeby a přání; být empatický s druhou osobou
uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)		uvědomovat si svoje možnosti a limity odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je		uvědomovat si svoje možnosti a limity samostatně vyjadřovat své myšlenky (výslovnost, gramatika), učíme se řečově kázni snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor, umět poprosit a poděkovat
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhovost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se		bránit se nevhodnému/násilnému chování kamaráda ve hře i jiné situaci seznámit se s pravidly chování ve vztahu k druhému, posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem; posilování slušného chování - umět poprosit a poděkovat

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)		<p>poznat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p> <p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, zvířat, rostlin, pomoc přírodě, kde a jak můžeme šetřit</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby a přání; být empatický s druhou osobou</p> <p>pochopit, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat</p>
ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování		<p>pochopit, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>zvládat běžné požadavky a jednoduché situace</p> <p>samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky</p>
vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu		<p>zvládat koordinaci různých pohybů (opičí dráha, žebřiny, sudy, koulení míče, ...), zvládnutí nízkých překážek</p>
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)		<p>vnímat všemi smysly- rozlišovat vůně, chutě, tóny, zvuky, tvary, apod.</p> <p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě</p>
vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)		<p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>odložit osobní přání na pozdější dobu</p> <p>umět řešit konflikty svépomocí, umět požádat druhou osobu o pomoc</p>
vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)		<p>vnímat všemi smysly- rozlišovat vůně, chutě, tóny, zvuky, tvary, apod.</p> <p>podpora sluchového a zrakového vnímání a rozlišování u dětí jako základ pro budoucí čtení a psaní</p> <p>naučit se používat neverbální komunikaci, seznámit se se symboly, komunikovat a vytvářet činnosti ve skupině i samostatně</p> <p>poznat některé ptáky a domácí zvířata a zvířata nejen podle vzhledu, ale i po hlasu</p>

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě rozpoznat geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník) rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat své přístupy
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)		uvědomovat si svoje možnosti a limity chápat odlišné, že není špatně mít jiný výtvar než ostatní a nestydět se za to vnímat všemi smysly- rozlišovat vůně, chutě, tóny, zvuky, tvary, apod. vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální vyjadřovat fantazijní představy mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé či neživé přírodě, o přírodních jevech či dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře, o technice)
vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)		snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor, umět poprosit a poděkovat
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)		uvědomovat si změny v přírodě, chápat pojem "babí léto" poznat některé ptáky a domácí zvířata a zvířata nejen podle vzhledu, ale i po hlasu chápání živé a neživé přírody, člověka jako součást přírody mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o živé či neživé přírodě, o přírodních jevech či dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře, o technice)

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
všimnout si změn a dění v nejbližším okolí		pomáhat pečovat o okolní prostředí
		zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění, změn ve svém okolí, proměny komentovat
		rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.		spolupracovat s ostatními
vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách		samostatně vyjadřovat své myšlenky (výslovnost, gramatika), učíme se řečově kázni
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		slovně, výtvarně technicky vyjádřit jednoduché nápady, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus-omyl
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)		zacházet bezpečně s různými pracovními nástroji (nůžky, lepidlo) správný úchop tužky
		vnímat všemi smysly- rozlišovat vůně, chutě, tóny, zvuky, tvary, apod.
		rozvoj verbálních i neverbálních schopností a dovedností
		samostatně vyjadřovat své myšlenky (výslovnost, gramatika), učíme se řečově kázni
		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik zvládat běžné činnosti s různým zaměřením
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim		vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky zhodnotit, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo,..
		vnímat všemi smysly- rozlišovat vůně, chutě, tóny, zvuky, tvary, apod.
		rozvoj verbálních i neverbálních schopností a dovedností
		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným vyjadřovat svou představivost a fantazii rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie vyjadřovat fantazijní představy řešit labyrinty, sledovat cestu, tvořit mapu slovně, výtvarně technicky vyjádřit jednoduché nápady, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus-omyl pracovat se skládkami, stavebnicemi (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)
vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)		samostatně vyjadřovat své myšlenky (výslovnost, gramatika), učíme se řečově kázni přijímáme kompromisy, své problémy se učíme řešit se svými kamarády hledáme si partnera pro hru, uklízíme si po sobě své hračky; pomáhat pečovat o okolní prostředí nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným zvládat běžné požadavky a jednoduché situace umět řešit konflikty svépomocí, umět požádat druhou osobu o pomoc aktivně komunikovat s druhými bez vážnějších problémů (vyprávět, poslouchat, naslouchat)
vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami		vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky hodnotit, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo,.. zacházet bezpečně s různými pracovními nástroji (nůžky, lepidlo) správný úchop tužky vnímat všemi smysly- rozlišovat vůně, chutě, tóny, zvuky, tvary, apod. podpora sluchového a zrakového vnímání a rozlišování u dětí jako základ pro budoucí čtení a psaní

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
	<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik</p> <p>uspořádat závody v biatlonu ve spolupráci s rodiči</p> <p>slovně, výtvarně technicky vyjádřit jednoduché nápady, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus-omyl</p>	
<p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>	<p>zacházet bezpečně s různými pracovními nástroji (nůžky, lepidlo) správný úchop tužky</p> <p>být citlivý a šetrný k přírodě</p>	
<p>zachovávat správné držení těla</p>	<p>umět zachovat správné postavení těla</p>	
<p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p>	<p>vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky zhodnotit, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo,..</p> <p>poznat některé ptáky a domácí zvířata a zvířata nejen podle vzhledu, ale i po hlasu</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>vyjadřovat fantazijní představy</p> <p>slovně, výtvarně technicky vyjádřit jednoduché nápady, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus-omyl</p> <p>pracovat se skládkami, stavebnicemi (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)</p>	
<p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p>	<p>vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky, představivost, fantazii a svoje zážitky zhodnotit, co bylo zajímavé, co zaujalo, co se líbilo,..</p> <p>zacházet bezpečně s různými pracovními nástroji (nůžky, lepidlo) správný úchop tužky</p> <p>vnímat všemi smysly- rozlišovat vůně, chutě, tóny, zvuky, tvary, apod.</p>	

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
		rozvoj verbálních i neverbálních schopností a dovedností vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik obhajovat své postupy, potřeby, svůj postoj, svá přání, přijímat názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výrazovými prostředky vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat své přístupy
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti		podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou chápat odlišné, že není špatně mít jiný výtvar než ostatní a nestydět se za to uplatňovat své individuální potřeby a přání; být empatický s druhou osobou vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat své přístupy
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)		chápat odlišné, že není špatně mít jiný výtvar než ostatní a nestydět se za to rozpoznat geometrické tvary (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník) vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat své přístupy
zorganizovat hru		rozhodovat sám o sobě, o svém jednání nabídnutí spolupráce pomocí fair play samostatně vyjadřovat své myšlenky (výslovnost, gramatika), učíme se řečově kázni podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)		zacházet bezpečně s různými pracovními nástroji (nůžky, lepidlo) správný úchop tužky aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy a vzniklých situací spolupracovat s ostatními

II. PODZIM KOUZLÍ KOLEM NÁS	vzdělávání	
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)		zvládat běžné požadavky a jednoduché situace
		zacházet bezpečně s různými pracovními nástroji (nůžky, lepidlo) správný úchop tužky
		pociťovat radost ze své práce a z vlastní tvůrčí činnosti, vytvářet něco nového, vlastního chránit sebe samo a své bezpečí, dokázat se zklidnit, vnímat pokoru, jednat na základě slušného chování
zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)		umět zachovat správné postavení těla
		poznat ovoce a zeleninu, exotického ovoce podle chuti, vzhledu, vůně, hmatu, chápat její význam pro zdraví člověka
		zvládat sebeobsluhu a základní hygienické návyky samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
		samostatně zvládat základní hygienické návyky - používat mýdlo a toaletní papír, splachovat záchod, šetřit vodou
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)		zvládat koordinaci různých pohybů (opičí dráha, žebřiny, sudy, koulení míče, ...), zvládnutí nízkých překážek
		orientovat se v prostoru a částečně v čase
		koordinovat lokomoci a další pohyby těla
		zvládat běžné činnosti s různým zaměřením být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě

6.4.3 III. VÁNOCE VŠUDE JINAK

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
Vzdělávací oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok je střednědobý. Těšíme se na předvánoční čas a na lidové zvyky, které jsou s ním

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<p>spojeny. Zaměříme se na historii Vánoc, vánoční zvyky a tradice a také na přípravu vánoční besídky v MŠ. Do školky dorazí sv. Mikuláš, naučíme se řadu nových písní a básniček k vánočnímu tématu. Povíme si, proč se slaví Vánoce a objevíme zvyky u nás i v cizích zemích.</p> <p>V tomto bloku také přiblížíme dětem charakteristické znaky zimy, vlastnosti sněhu a ledu, změny počasí. Budeme pozorovat změny v přírodě a seznámíme děti se znaky zimní přírody. Při poznávání a pozorování vlastností zimního počasí, sněhu a ledu, budeme rozvíjet a používat všechny smysly, během jednoho týdne si zkusíme společně s rodiči každý den ráno změřit venkovní teplotu, kterou budeme společně zaznamenávat. Prostřednictvím nejen zimních sportů povedeme děti k poznání, že pohyb je důležitý pro naše zdraví, ale že je nutné zároveň dbát na bezpečnost svou i druhých. Předškoláci se společně s námi těší na školní zápis. Nadále si budeme procvičovat a rozvíjet paměť, pozornost a myšlení. Budeme se snažit o přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému). Zaměříme se na specifika zimního počasí, jak se v zimě oblékáme, ale také si vysvětlíme, že ne všude na světě prožívají Vánoce stejně. Vysvětlíme si pojmy čas- týden, dny v týdnu, měsíc, rok, roční období, střídání čtyř ročních dob, den, noc a různá časová a podnebná pásma, posloupnost dějů. Zaměříme se na geometrické tvary a jejich vyhledávání a tvoření různých obrazců a výtvarných děl. Poznáme abecedu, čísla a symboly a budeme je vyhledávat v textu, i v prostoru kolem nás. Zimní období bude vrcholit četbou pohádek, příběhů a bajek. Prostřednictvím pohádkových příběhů podpoříme rozvoj představivosti a fantazie, vyjadřování i řeč dítěte. Probudíme u dětí cit pro spravedlnost a pravdu, soucit, schopnost vcítit se do pocitů a nálad jiných, sebedůvěru, osobité myšlení a schopnost improvizovat. Častým nabízením knih, čtením a prohlížením budeme rozvíjet zájem o knihy a četbu, díky vánoční tematice děti seznámíme s tradicemi a zvyky. Vánoční atmosféru podpoříme návštěvou kostela a zpěvem koled.</p> <ul style="list-style-type: none"> • naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<p>se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • spolupracovat s ostatními • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • spolupracovat s ostatními • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • spolupracovat s ostatními • vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<ul style="list-style-type: none"> • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • projevoval zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<p>prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<p>zaujalo)</p> <ul style="list-style-type: none"> • naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení • záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom,

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<p data-bbox="837 240 1917 305">jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="793 318 1917 415">• zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) <li data-bbox="793 428 1917 597">• uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) <li data-bbox="793 610 1917 675">• mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy <li data-bbox="793 688 1917 753">• rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých <li data-bbox="793 766 1917 799">• vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu <li data-bbox="793 805 1917 837">• koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou <li data-bbox="793 844 1917 909">• zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) <li data-bbox="793 915 1917 1013">• prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) <li data-bbox="793 1026 1917 1123">• uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí <li data-bbox="793 1136 1917 1169">• prožívat radost ze zvládnutého a poznaného <li data-bbox="793 1175 1917 1273">• vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. <li data-bbox="793 1286 1917 1351">• mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) <li data-bbox="793 1364 1917 1396">• zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<p>doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<ul style="list-style-type: none"> • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<ul style="list-style-type: none"> • naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • spolupracovat s ostatními • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<p>běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <ul style="list-style-type: none"> • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<ul style="list-style-type: none"> • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. • přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • vytvořit jednoduchý rým • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<ul style="list-style-type: none"> • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinakse chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • všimnout si změn a dění v nejbližším okolí • vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	<ul style="list-style-type: none"> • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • poznat napsané své jméno
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni</p>	<p>kompetence k učení: - učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si</p>

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí - získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
	kompetence k řešení problémů: - při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti - všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
	komunikativní kompetence: - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) - domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
	sociální a personální kompetence: - je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí činnostní a občanské kompetence:

Název integrovaného bloku	III. VÁNOCE VŠUDE JINAK
	- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat - uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit - dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
Způsob hodnocení dětí	Portfolia, ústní sebehodnocení a vzájemné hodnocení mezi dětmi, motivační tabulka za "správné chování", sportovní soutěž Človíčková liga, "Kniha hříšníků" pro Mikuláše
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	Podtémata integrovaného bloku III. Zima maluje v přírodě kolem nás Lidové zvyky u nás i jinde, Mikuláš Vůně a Vánoce s Ježíškem Když človíček stůně Tvary, čísla, abeceda, tak to není žádná věda

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB	
prohlížení a "čtení" knih - pohádky, bajky, příběhy, výstava knih;	porozumět slyšenému a umět slyšené reprodukovat;	
	sledovat děj a zachytit hlavní myšlenku příběhu;	
	osvojit si základní poznatky o českých lidových tradicích, vánočních zvycích, ale i o tradicích v jiných zemích a kulturách;	
	šetrně zacházet s knihou a pracovat s ní; pochopit pojmy - koloběh vody, střídání čtyř ročních období;	

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		<p>učit se nová slova a aktivně je používat (např. ve vztahu k počasí, koloběh);</p> <p>soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost, dokončit práci;</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku;</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit;</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.</p> <p>mít poznatky o zvycích, tradicích kraje, přijmout tradici;</p> <p>mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí;</p> <p>používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky;</p> <p>pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební);</p> <p>poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu, rozlišit krátké a dlouhé samohlásky;</p> <p>soustavně sledovat pohádku, příběh, dokázat je reprodukovat;</p> <p>rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová);</p> <p>pamatovat si postup řešení (pečení na Vánoce, řešení hádanek a labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázků a věcí na určitém místě);</p> <p>znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno, příjmení a adresu).</p>
sv. Mikuláš v MŠ- nácvik básní a písní;		<p>porozumět slyšenému a umět slyšené reprodukovat;</p> <p>umět napodobit pohyb, taneční krok, podle vzoru a sladit ho s hudbou, vnímat hudbu</p> <p>být jistější ve slovním a hudebním projevu;</p> <p>chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;</p>

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit; spolupracovat s ostatními; vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky. mít poznatky o zvycích, tradicích kraje, přijmout tradici; mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí;
skupinová práce - výroba adventního kalendáře;		porozumět slyšenému a umět slyšené reprodukovat; zdokonalovat se v hrubé i jemné motorice; ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku; učit se nová slova a aktivně je používat (např. ve vztahu k počasí, koloběh); soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost, dokončit práci; těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním; spolupracovat s ostatními; vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky. mít poznatky o zvycích, tradicích kraje, přijmout tradici; mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí; používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky; rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová); pamatovat si postup řešení (pečení na Vánoce, řešení hádanek a labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázků a věcí na určitém místě);
rozhovory a diskuze nad adventním věncem, vysvětlení pojmu Advent, proč jsou na něm 4 svíčky;		porozumět slyšenému a umět slyšené reprodukovat;

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		<p>zdokonalovat se v hrubé i jemné motorice;</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku;</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (např. ve vztahu k počasí, koloběh);</p> <p>soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost, dokončit práci;</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním;</p> <p>mít poznatky o zvycích, tradicích kraje, přijmout tradici;</p> <p>mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí;</p> <p>používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky;</p> <p>rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová);</p> <p>pamatovat si postup řešení (pečení na Vánoce, řešení hádanek a labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázků a věcí na určitém místě);</p>
<p>pečení a zdobení perníčků- procvičování jemné motoriky a grafomotorická cvičení;</p>		<p>osvojit si základní poznatky o českých lidových tradicích, vánočních zvycích, ale i o tradicích v jiných zemích a kulturách;</p> <p>zdokonalovat se v hrubé i jemné motorice;</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku;</p> <p>soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost, dokončit práci;</p> <p>rozlišovat, co prospívá a co škodí zdraví;</p> <p>zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky;</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení;</p> <p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů;</p> <p>samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek;</p>

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		<p>mít poznatky o zvycích, tradicích kraje, přijmout tradici;</p> <p>upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje;</p>
<p>vyprávění pohádek podle obrázků, vyprávění s dějem na pokračování- jak to bylo dál, vyprávění příběhů dle obrázků s posloupným dějem- co bylo dříve a co pak;</p>		<p>porozumět slyšenému a umět slyšené reprodukovat;</p> <p>sledovat děj a zachytit hlavní myšlenku příběhu;</p> <p>umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, strach, lásku, spokojenost, odmítání);</p> <p>šetrně zacházet s knihou a pracovat s ní;</p> <p>být jistější ve slovním a hudebním projevu;</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (např. ve vztahu k počasí, koloběh);</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním;</p> <p>spolupracovat s ostatními;</p> <p>vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat; předat vzkaz, domluvit se</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.</p> <p>mít poznatky o zvycích, tradicích kraje, přijmout tradici;</p> <p>mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí;</p> <p>používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky;</p> <p>pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební);</p> <p>poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu, rozlišit krátké a dlouhé samohlásky;</p> <p>dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty);</p> <p>soustavně sledovat pohádku, příběh, dokázat je reprodukovat;</p>

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		<p>vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii);</p> <p>sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech;</p> <p>pamatovat si postup řešení (pečení na Vánoce, řešení hádanek a labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázků a věcí na určitém místě);</p> <p>vyslovovat hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu;</p> <p>znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno, příjmení a adresu).</p>
dramatizace s vánoční tematikou, narození Ježíška;		<p>porozumět slyšenému a umět slyšené reprodukovat;</p> <p>sledovat děj a zachytit hlavní myšlenku příběhu;</p> <p>umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, strach, lásku, spokojenost, odmítání);</p> <p>zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu;</p> <p>osvojit si základní poznatky o českých lidových tradicích, vánočních zvycích, ale i o tradicích v jiných zemích a kulturách;</p> <p>umět napodobit pohyb, taneční krok, podle vzoru a sladit ho s hudbou, vnímat hudbu</p> <p>být jistější ve slovním a hudebním projevu;</p> <p>používat konstruktivní, námětové a společenské hry;</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (např. ve vztahu k počasí, koloběh);</p> <p>soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost, dokončit práci;</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb;</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku;</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení;</p> <p>spolupracovat s ostatními;</p>

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.</p> <p>mít poznatky o zvycích, tradicích kraje, přijmout tradici;</p> <p>mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí;</p> <p>používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky;</p> <p>vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce;</p> <p>dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty);</p> <p>hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem;</p> <p>umět to, co prožívá vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti, jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod. pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací);</p> <p>rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus;</p> <p>vyslovovat hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu;</p> <p>znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno, příjmení a adresu).</p>
poslech, trénink a zpěv koled;		<p>osvojit si základní poznatky o českých lidových tradicích, vánočních zvycích, ale i o tradicích v jiných zemích a kulturách;</p> <p>radostně a za účasti rodičů prožít "Pohádkový karneval";</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb;</p> <p>koordinovat polohy a pohyby těla;</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti;</p> <p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů;</p> <p>připravovat se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti;</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.</p>

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		<p>mít poznatky o zvycích, tradicích kraje, přijmout tradici;</p> <p>mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí;</p> <p>pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební);</p> <p>poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu, rozlišit krátké a dlouhé samohlásky;</p> <p>vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce;</p> <p>vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii);</p> <p>umět to, co prožívá vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti, jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod. pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací);</p> <p>sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech;</p> <p>otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace;</p> <p>vyslovovat hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu;</p> <p>znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno, příjmení a adresu).</p>
<p>sáňkování, bobování, bruslení, klouzání, hry na sněhu a se sněhem;</p>		<p>umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, strach, lásku, spokojenost, odmítání);</p> <p>pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení);</p> <p>rozlišovat, co prospívá a co škodí zdraví;</p> <p>zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky;</p>

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		zvládnout základní pohybové dovednosti; těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním; zvládat nižší překážky a různé druhy lezení;
cvičení v projevu citů a emocí – mimické i výtvarné vyjadřování nálad, drobná pantomima;		umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, strach, lásku, spokojenost, odmítání); používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky; dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty); vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii); umět to, co prožívá vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti, jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod. pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací);
sluchové vnímání slov- hra „Na spícího krále“, hra „Na první nebo poslední písmeno“;		používat konstruktivní, námětové a společenské hry; poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu, rozlišit krátké a dlouhé samohlásky; vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce; rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus; sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech;
kresba a malba jednotlivostí i části děje (starší děti ve skupině po 2-3 dětech), nápodoba pohybu a pozice;		umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, strach, lásku, spokojenost, odmítání); spolupracovat s ostatními; vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky. vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit,

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		<p>vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii);</p> <p>umět to, co prožívá vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti, jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod. pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací);</p> <p>upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje;</p>
<p>geometrické tvary a jejich uplatnění – individuální i skupinové tvoření obrazců a výtvarných děl- lepení, stříhání, vkládání, sestavování do celků, třídění dle velikosti, barev, tvaru;</p>		<p>dodržovat základní normy společenského chování a používat slova děkuji, promiň, odpouštím ti apod.;</p> <p>zdokonalovat se v hrubé i jemné motorice;</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku;</p> <p>soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost, dokončit práci;</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení;</p> <p>spolupracovat s ostatními;</p> <p>umět to, co prožívá vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti, jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod. pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací);</p> <p>upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje;</p> <p>rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová);</p>
<p>grafická nápodoba symbolů, čísel, písmen;</p>		<p>zdokonalovat se v hrubé i jemné motorice;</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku;</p> <p>soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost, dokončit práci;</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení;</p> <p>poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu, rozlišit krátké a dlouhé samohlásky;</p> <p>upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných</p>

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		činnostech, kde se preference ruky uplatňuje; rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová);
ekologický program zima a roční období;		pochopit pojmy - koloběh vody, střídání čtyř ročních období; těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním; zaregistrovat změny ve svém okolí;
pozorování změn v přírodě – mráz, rampouchy, voda, změna skupenství z ledu na vodu- pozorování a zkoumání co se stane, když ...;		pochopit pojmy - koloběh vody, střídání čtyř ročních období; těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním; zaregistrovat změny ve svém okolí;
krmení zvířat nasbíranými podzimními plody, výroba krmítka pro ptáky;		radostně a za účasti rodičů prožít "Pohádkový karneval"; těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním; zaregistrovat změny ve svém okolí;
rytmus střídání podle vzoru – střídání ročních dob;		šetrně zacházet s knihou a pracovat s ní; pochopit pojmy - koloběh vody, střídání čtyř ročních období; zaregistrovat změny ve svém okolí; pamatovat si postup řešení (pečení na Vánoce, řešení hádanek a labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázků a věcí na určitém místě);
hudební hrátky – hudebně a pohybově vyjádřit rozmary zimního počasí (zvonivý zvuk rampouchů, vánici a metelici apod.)		umět napodobit pohyb, taneční krok, podle vzoru a sladit ho s hudbou, vnímat hudbu být jistější ve slovním a hudebním projevu; pochopit pojmy - koloběh vody, střídání čtyř ročních období; vědomě napodobit jednoduchý pohyb; koordinovat polohy a pohyby těla; zvládnout základní pohybové dovednosti; pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např.

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební); vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii); umět to, co prožívá vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti, jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod. pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací);
práce s teploměrem a zaznamenávání vyzkoumaných hodnot společného měření;		zdokonalovat se v hrubé i jemné motorice; zaregistrovat změny ve svém okolí; rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová); pamatovat si postup řešení (pečení na Vánoce, řešení hádanek a labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázků a věcí na určitém místě);
hmatové představy a fantazie – modelování, práce s hlinou a keramikou;		zdokonalovat se v hrubé i jemné motorice; ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku; vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů; umět to, co prožívá vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti, jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod. pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací);
uvolňovací a artikulační cvičení, cvičení gymnastiky mluvidel v orofaciální oblasti, rytmičtva slov a sousloví;		vyslovovat hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu;
povídání o zvycích u nás i jinde- cizí země;		osvojit si základní poznatky o českých lidových tradicích, vánočních zvycích, ale i o tradicích v jiných zemích a kulturách; mít poznatky o zvycích, tradicích kraje, přijmout tradici; znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce;

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
popis hraček – vlastnosti, barvy, velikost, materiály, počet, různé Kimovy hry;		šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček;
		používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky;
		rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová);
návštěva kostela v adventní době, zpěv koled, vánoční besídka a nadílka od Ježíška		osvojit si základní poznatky o českých lidových tradicích, vánočních zvycích, ale i o tradicích v jiných zemích a kulturách;
		chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním;
		vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.
		mít poznatky o zvycích, tradicích kraje, přijmout tradici;
karnevalová slavnost		chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním;
		spolupracovat s ostatními;
		vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	
adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody		šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček;
		dodržovat základní normy společenského chování a používat slova děkuji, promiň, odpouštím ti apod.;
		radostně a za účasti rodičů prožít “Pohádkový karneval”;
		chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.		být jistější ve slovním a hudebním projevu;

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		rozlišovat, co prospívá a co škodí zdraví;
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem		šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček; rozlišovat, co prospívá a co škodí zdraví;
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase		pochopit pojmy - koloběh vody, střídání čtyř ročních období; učit se nová slova a aktivně je používat (např. ve vztahu k počasí, koloběh);
chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené		znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit;
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla		šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček; dodržovat základní normy společenského chování a používat slova děkuji, promiň, odpouštím ti apod.; rozlišovat, co prospívá a co škodí zdraví; chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair		šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček; dodržovat základní normy společenského chování a používat slova děkuji, promiň, odpouštím ti apod.; chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;
domluvit se slovy i gesty, improvizovat		šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček; dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty); vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce; znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit;

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		<p>poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu, rozlišit krátké a dlouhé samohlásky;</p> <p>pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební);</p> <p>používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky;</p> <p>mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí;</p> <p>vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat; předat vzkaz, domluvit se</p>
formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat		<p>hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem;</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.</p>
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou		<p>zvládnout nižší překážky a různé druhy lezení;</p> <p>otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace;</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti;</p> <p>koordinovat polohy a pohyby těla;</p> <p>zdokonalovat se v hrubé i jemné motorice;</p> <p>umět napodobit pohyb, taneční krok, podle vzoru a sladit ho s hudbou, vnímat hudbu</p> <p>zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu;</p> <p>radostně a za účasti rodičů prožít "Pohádkový karneval";</p> <p>pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení);</p> <p>vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii);</p>
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a		rozlišovat, co prospívá a co škodí zdraví;

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)		pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení); šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček;
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte		osvojit si základní poznatky o českých lidových tradicích, vánočních zvycích, ale i o tradicích v jiných zemích a kulturách; používat konstruktivní, námětové a společenské hry; připravovat se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti; vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky. mít poznatky o zvycích, tradicích kraje, přijmout tradici;
mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy		šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček; pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení);
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí		šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček; dodržovat základní normy společenského chování a používat slova děkuji, promiň, odpouštím ti apod.;
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit		naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit;
naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)		porozumět slyšenému a umět slyšené reprodukovat; zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu; být jistější ve slovním a hudebním projevu; pochopit pojmy - koloběh vody, střídání čtyř ročních období; učit se nová slova a aktivně je používat (např. ve vztahu k počasí, koloběh); naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit;
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho		chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;
odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná		umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, strach, lásku,

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		spokojenost, odmítání);
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)		rozlišovat, co prospívá a co škodí zdraví; chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi		pochopit pojmy - koloběh vody, střídání čtyř ročních období;
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem		vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii);
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)		šetrně zacházet s knihou a pracovat s ní; šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček; ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku; zdokonalovat se v hrubé i jemné motorice; rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus; samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek; být jistější ve slovním a hudebním projevu; používat konstruktivní, námětové a společenské hry; upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje;
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat		chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;
porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých		umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, strach, lásku, spokojenost, odmítání); být jistější ve slovním a hudebním projevu; dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty);

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad		umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, strach, lásku, spokojenost, odmítání); zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu;
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)		porozumět slyšenému a umět slyšené reprodukovat; sledovat děj a zachytit hlavní myšlenku příběhu; soustavně sledovat pohádku, příběh, dokázat je reprodukovat; používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky; sledovat a vyprávět příběh, pohádku; soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost, dokončit práci;
porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole		pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení); chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play; zaregistrovat změny ve svém okolí;
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí		pamatovat si postup řešení (pečení na Vánoce, řešení hádanek a labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázků a věcí na určitém místě);
poznat napsané své jméno		znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno, příjmení a adresu).
přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit		používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky;
přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky		vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.
projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon		být jistější ve slovním a hudebním projevu; soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost, dokončit práci;
prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)		radostně a za účasti rodičů prožít "Pohádkový karneval"; být jistější ve slovním a hudebním projevu; pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
		<p>chování (bobování, bruslení); těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním;</p>
<p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p>		<p>radostně a za účasti rodičů prožít “Pohádkový karneval”; pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení); vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení; umět to, co prožívá vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti, jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod. pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací); těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním;</p>
<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p>		<p>chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;</p>
<p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>		<p>dodržovat základní normy společenského chování a používat slova děkuji, promiň, odpouštím ti apod.; chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;</p>
<p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p>		<p>pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení); rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová);</p>
<p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p>		<p>šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček; pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení); rozlišovat, co prospívá a co škodí zdraví;</p>
<p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p>		<p>sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech; poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo</p>

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
spolupracovat s ostatními		rýmu, rozlišit krátké a dlouhé samohlásky; šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček; dodržovat základní normy společenského chování a používat slova děkuji, promiň, odpouštím ti apod.; radostně a za účasti rodičů prožít "Pohádkový karneval"; spolupracovat s ostatními;
správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči		vyslovovat hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu;
těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním		osvojit si základní poznatky o českých lidových tradicích, vánočních zvycích, ale i o tradicích v jiných zemích a kulturách; vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky. těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním; mít poznatky o zvycích, tradicích kraje, přijmout tradici;
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)		pochopit pojmy - koloběh vody, střídání čtyř ročních období; učit se nová slova a aktivně je používat (např. ve vztahu k počasí, koloběh);
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)		dodržovat základní normy společenského chování a používat slova děkuji, promiň, odpouštím ti apod.;
uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou		chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;
utvořit jednoduchý rým		poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu, rozlišit krátké a dlouhé samohlásky;
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat		dodržovat základní normy společenského chování a používat slova děkuji, promiň, odpouštím ti apod.; být jistější ve slovním a hudebním projevu;

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
(doma, v mateřské škole i na veřejnosti)		chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)		pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení);
uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucitění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí		umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, strach, lásku, spokojenost, odmítání); radostně a za účasti rodičů prožít "Pohádkový karneval"; být jistější ve slovním a hudebním projevu; pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení); těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním;
uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je		chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)		umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, strach, lásku, spokojenost, odmítání); pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení); chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;
vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu		radostně a za účasti rodičů prožít "Pohádkový karneval"; pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení);
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)		zaregistrovat změny ve svém okolí; vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů;
vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)		soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost, dokončit práci;
vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky,		rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová);

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů; poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu, rozlišit krátké a dlouhé samohlásky;
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)		osvojit si základní poznatky o českých lidových tradicích, vánočních zvyčích, ale i o tradicích v jiných zemích a kulturách; pochopit pojmy - koloběh vody, střídání čtyř ročních období; učit se nová slova a aktivně je používat (např. ve vztahu k počasí, koloběh); vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky. těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním; mít poznatky o zvyčích, tradicích kraje, přijmout tradici; pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební); znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit;
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)		připravovat se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti; vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky. mít poznatky o zvyčích, tradicích kraje, přijmout tradici; znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit;
všímat si změn a dění v nejbližším okolí		zaregistrovat změny ve svém okolí;
vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.		umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, strach, lásku, spokojenost, odmítání); pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení); rozlišovat, co prospívá a co škodí zdraví; používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky;
vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách		umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, strach, lásku, spokojenost, odmítání);

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p>		radostně a za účasti rodičů prožít “Pohádkový karneval”;
		být jistější ve slovním a hudebním projevu;
		vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii);
<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>		používat konstruktivní, námětové a společenské hry;
<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>		dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty);
		vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce;
		znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit;
		poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu, rozlišit krátké a dlouhé samohlásky;
		pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební);
		používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky;
		mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí;
		vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat; předat vzkaz, domluvit se
<p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p>		soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost, dokončit práci;
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení;
<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p>		šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček;
		být jistější ve slovním a hudebním projevu;
		používat konstruktivní, námětové a společenské hry;

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.		šetrně zacházet s knihou a pracovat s ní;
zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)		zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu; pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení); vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii); umět to, co prožívá vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti, jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod. pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací); používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky;
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti		chápat, že každý má v určité skupině svou roli, podle které je třeba se chovat (škola, sportovní skupina, herní skupina), hrát fair play;
záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost		soustředit se na určitou činnost, udržet pozornost, dokončit práci; vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení; pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební);
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů;
zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)		pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení); rozlišovat, co prospívá a co škodí zdraví;
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché		šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček;

III. VÁNOCE VŠUDE JINAK	vzdělávání	
úklidové práce, práce na zahradě apod.)		
zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)		šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček; zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky;
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)		šetrně zacházet se svou hračkou, umět se o ni podělit, společný úklid hraček; zvládat nižší překážky a různé druhy lezení; zvládnout základní pohybové dovednosti; vědomě napodobit jednoduchý pohyb; pohybovat se na sněhu a ledu a dodržovat pravidla bezpečného chování (bobování, bruslení);

6.4.4 IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT

Název integrovaného bloku	IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT
Vzdělávací oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok je dlouhodobý. V tomto bloku si probereme vývojové etapy lidstva - od pravěku do současnosti. Vycházíme z křesťanské tradice, tedy stvoření světa, Adama a Evy. Zvířata si připomeneme příběhem o potopě světa a Noemově arše. Antický svět si přiblížíme díky historii Olympijských her, opakujeme pravidla sportu, zásady fair play. Človíček zjistí, co jsou to tretry, jaké jiné sportovní oblečení a obutí se na sporty nosí. Prostřednictvím situací, plánovaných činností, experimentování a praktickou činností se zapojením všech smyslů budeme rozvíjet poznatky o živé a neživé přírodě, naučíme se chápat změny kolem sebe, jejich příčiny a souvislosti, osvojíme si zdravé životní návyky, prostřednictvím prožitků posílíme odpovědnost za vlastní chování, způsob života a empatii k druhým, naučíme se elementární spolupráci ve skupině. Na jaře vše nové roste, pučí, rodí se nová mláďátka, naučíme se tedy vývoj člověka od narození po smrt, role v rodině a budujeme dobré vztahy ve třídě. Také si připomeneme vývoj řemesel- jak se žilo dříve a jak dnes. Do školky si pozveme rodiče a společně si budeme povídat o jejich povoláních.

Název integrovaného bloku	IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT
	<p>Budeme usilovat o vytvoření prostředí veselého, čistého a barevného – v jarním úklidu se o to pokusíme. Zaměříme se na barevnou symboliku sběrných odpadních nádob, budeme diskutovat o nutnosti třídění odpadu, společně budeme odpad třídit. Uklidíme okolí školy, pomůžeme i s úklidem vesnice. Budeme se snažit chápat, že člověk může přírodě pomáhat, ale i škodit a uvědomíme si, jak je důležité pečovat o své okolí a prostředí, v němž žijeme. Zaspíváme si nové písničky s jarní tematikou. Posílíme dětskou zvědavost, zájem dětí a radost z objevování. Začínáme se připravovat na Velikonoce.</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • zachovávat správné držení těla • vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní

Název integrovaného bloku	IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT
	<p>potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • spolupracovat s ostatními • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • spolupracovat s ostatními • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je

Název integrovaného bloku	IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT
	<p>mohoupoškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodnýmzpůsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohoupoškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodnýmzpůsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • zachovávat správné držení těla • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • domluvit se slovy i gesty, improvizovat

Název integrovaného bloku	IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT
	<ul style="list-style-type: none"> • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • všímat si změn a dění v nejbližším okolí • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. • přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Název integrovaného bloku	IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

Název integrovaného bloku	IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT
	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) • popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) • popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

Název integrovaného bloku	IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT
	<ul style="list-style-type: none"> • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle

Název integrovaného bloku	IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT
	které je třeba se chovat
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení: - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p> <p>kompetence k řešení problémů: - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého - problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost</p> <p>komunikativní kompetence: - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) - domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci - v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být</p> <p>sociální a personální kompetence: - samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej - uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky - dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p>

Název integrovaného bloku	IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT
	<p>- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy</p> <p>- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí</p> <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <p>- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky</p> <p>- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem</p> <p>- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá</p> <p>- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění</p> <p>- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky</p> <p>- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat</p> <p>- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat</p> <p>- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu</p> <p>- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</p> <p>- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</p>
Způsob hodnocení dětí	Portfolia, ústní sebehodnocení a vzájemné hodnocení mezi dětmi, motivační tabulka za "správné chování", sportovní soutěž Človíčkova liga
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	<p>- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p> <p>- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p> <p>- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p>

Název integrovaného bloku	IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT
	- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
pozorování přírody, procházky, vycházky, šipkovaná, stužkovaná – typické jarní znaky;		orientovat se v blízkém okolí školky, vědět, kde se nachází hřiště, škola, pošta, policie, zastávka, hasiči, kostelíček
vycházka do lesa – (otevření lesa) - pozorování nového života v lese;		orientovat se v blízkém okolí školky, vědět, kde se nachází hřiště, škola, pošta, policie, zastávka, hasiči, kostelíček zvládat pohyb v nerovném terénu, v lese, v okolí školky;
soutěž o záchranu stromů – sběr starého papíru (pomoc rodičů);		získat poznatky o materiálech (papír, plast, sklo, dřevo, železo); naučit se třídit odpady a uplatňovat hygienické návyky při manipulaci s odpady, rozvoj schopnosti sebeovládání v rámci pravidel; naučit se a používat nové pojmy- např. kontejner, recyklace; rozvíjet pocit sounáležitosti s rodinou, lidmi, se společností; umět v běžných situacích uplatňovat základní společenské návyky a pravidla společenského styku;
písně, básně a tanečky s jarní tematikou;		průběžně rozšiřovat slovní zásobu a aktivně ji používat k dokonalejší komunikaci s okolím;
prohlížení knih, encyklopedií, obrázků;		vytvářet elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách; průběžně rozšiřovat slovní zásobu a aktivně ji používat k dokonalejší komunikaci s okolím; projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu,

IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT	vzdělávání	
		<p>sledovat divadlo, film; dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu); prohlížet si knihy, atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela, znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích;</p>
společenské hry – pexeso, puzzle, hry na PC;		<p>pracovat se stavebnicemi, skládkami rozvíjet kooperativní dovednosti; obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat názor druhého dohodnout se na kompromisu rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto);</p>
pracujeme s papírem (mačkání, trhání, lepení), recyklace papíru – namočit, usušit;		<p>získat poznatky o materiálech (papír, plast, sklo, dřevo, železo); naučit se třídit odpady a uplatňovat hygienické návyky při manipulaci s odpady, rozvoj schopnosti sebeovládání v rámci pravidel; naučit se a používat nové pojmy- např. kontejner, recyklace; vyjadřovat svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech;</p>
vycházky – hledáme barevné kontejnery – co kam patří, třídění odpadů- jak to vypadá v obci a u nás doma;		<p>získat poznatky o materiálech (papír, plast, sklo, dřevo, železo); orientovat se v blízkém okolí školky, vědět, kde se nachází hřiště, škola, pošta, policie, zastávek, hasiči, kostelíček naučit se třídit odpady a uplatňovat hygienické návyky při manipulaci s odpady, rozvoj schopnosti sebeovládání v rámci pravidel; naučit se a používat nové pojmy- např. kontejner, recyklace; rozlišovat, co okolní prostředí poškozuje, všimnout si nepořádků, upozorňovat na ně, rozvoj společenského estetického vkusu; zvládat pohyb v nerovném terénu, v lese, v okolí školky;</p>
řízené rozhovory a diskuze o recyklaci odpadů, otázky hygieny, vlastnosti a druhy;		<p>získat poznatky o materiálech (papír, plast, sklo, dřevo, železo); naučit se třídit odpady a uplatňovat hygienické návyky při manipulaci s odpady, rozvoj schopnosti sebeovládání v rámci pravidel;</p>

IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT	vzdělávání	
		osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy; naučit se a používat nové pojmy- např. kontejner, recyklace; rozlišovat, co okolní prostředí poškozuje, všimnout si nepořádků, upozorňovat na ně, rozvoj společenského estetického vkusu; obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat názor druhého dohodnout se na kompromisu vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným a verbalizovat je
Kimovy hry		rozvíjet kooperativní dovednosti; vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího);
hry na domácnost, konstrukční stavebnice, molitanové stavebnice- společné sestavení domácnosti;		pracovat se stavebnicemi, skládkami rozvíjet kooperativní dovednosti; podílet se na organizaci hry a činnosti; obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat názor druhého dohodnout se na kompromisu
dramatické a pantomimické ztvárnění rolí v rodině na základě zkušeností, fantazie a představivosti;		rozvíjet pocit sounáležitosti s rodinou, lidmi, se společností; umět v běžných situacích uplatňovat základní společenské návyky a pravidla společenského styku; obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat názor druhého dohodnout se na kompromisu
dramatické ztvárnění příběhu stvoření světa;		získat poznatky o křesťanském pojetí stvoření světa;
postavíme dům - postupujeme podle instrukcí, pokynů- výtvarné ztvárnění kresbou – rodinný dům a jak to v něm vypadá;		rozvíjet kooperativní dovednosti;
teoreticky i prakticky se vysvětlí pravidla známých i neznámých sportů;		vědět, proč vznikly Olympijské hry a pochopit, co jsou to „Človíčky toulavé tretry“;
společně vyzdobíme školu velikonočními motivy, zdobíme vajíčka, pleteme pomlázky, vysvětlujeme si Velikonoční tradice a zvyky.		získat poznatky o křesťanském pojetí stvoření světa; kreslit, malovat, vytvářet výrobky z různých materiálů

IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT	vzdělávání	
opičí dráha		vyjadřovat svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech; běhat, skákat, udržovat rovnováhu otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace zvládat různé druhy lezení pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
výlety na kolech		užívat různé pomůcky k pohybu (kolečkové brusle, tříkolky, odrážedla, kola) pohybovat se bezpečně ve skupině dětí zvládat pohyb v nerovném terénu, v lese, v okolí školky;
básničky a písničky s pohybem		doprovázet pohyb zpěvem
dotváření příběhů - jak by to bylo, kdyby..., co by se stalo, když...		dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu); vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným a verbalizovat je
společenské hry - Človíčku, nezlob se, Brainbox		rozvíjet kooperativní dovednosti;
magnetické stavebnice		pracovat se stavebnicemi, skládkami rozvíjet kooperativní dovednosti;
vycházky do okolí, pozorování přírody, návštěva kostelíčku a jiných památek		orientovat se v blízkém okolí školky, vědět, kde se nachází hřiště, škola, pošta, policie, zastávka, hasiči, kostelíček získat poznatky o křesťanském pojetí stvoření světa; vytvářet elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách; vnímat nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost; umí a klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje;
řízené rozhovory o tom, kdo to byl Ježíš Kristus		získat poznatky o křesťanském pojetí stvoření světa;
pracovní listy - shody a rozdíly: jaké nářadí chybí, co chybí v domácnosti mamince		správný úchop tužky odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat;

IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT	vzdělávání	
		rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto); pochopit funkci rodiny a jejich členů.
pracovní listy - logické řady, logické hádanky		správný úchop tužky odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat; rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto);
námětová hra zaměřená na pravidla slušného chování (pozdravy, poděkování, rozloučení, pravidla komunikace)		umět v běžných situacích uplatňovat základní společenské návyky a pravidla společenského styku; uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině; uplatňovat návyky v základních formách společenského chování. rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat, co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy;
hra Jaký jsem		rozvíjet kooperativní dovednosti; přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, strach, smutek); pojmenovat povahové vlastnosti; ctít sounáležitost s ostatními;
řízené rozhovory nad tématem Nežádoucí chování ve školce, proč mluvit pravdu		vytvářet elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách; vnímat nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost; rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat, co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy;
spontánní hry, zapojit do hry kamaráda		rozvíjet kooperativní dovednosti;

IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT	vzdělávání	
		uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině; spontánně vyprávět zážitky;
činnosti směřující k poznávání techniky, návštěva Technického muzea v Praze		rozvíjet kooperativní dovednosti; vytvářet elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách;
hra na sportovce		vědět, proč vznikly Olympijské hry a pochopit, co jsou to „Človíčky toulavé tretry“; rozvíjet kooperativní dovednosti; ctít sounáležitost s ostatními;
vyrobíme sportovní pomůcky, základní atletické pomůcky		vědět, proč vznikly Olympijské hry a pochopit, co jsou to „Človíčky toulavé tretry“; rozvíjet kooperativní dovednosti;
projekt Branky, body, človíčky		vědět, proč vznikly Olympijské hry a pochopit, co jsou to „Človíčky toulavé tretry“;
vytvoření a respektování dodržování pravidel v komunikativním kruhu		respektovat pravidla;
projekt Ve zdravém těle, zdravý duch		osvojit si dovednosti k podpoře zdraví a bezpečnosti;
výrobky z netradičního materiálu - plast, polystyren, bavlna		správný úchop tužky pracovat se stavebnicemi, skládkami kreslit, malovat, vytvářet výrobky z různých materiálů vyjadřovat svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech;
pohybové hry s pomůckami (kloboučky, podsedáky, padák)		pohybovat se dynamicky po dobu delší než 10 minut rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů; rozlišovat vpravo, vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět;
pohybová hra Kuba řekl...		rozlišovat vpravo, vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět;
hry s počítáním		porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu, poznat, co do skupiny nepatří), třídít

IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT	vzdělávání	
		<p>předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti);</p> <p>orientovat se v číselné řadě od 1-10, vyjmenovat ji a porovnat, že 5 je víc než 4, chápat číslo jako počet prvků;</p>
projekt Počítálek - počítání s geometrickými tvary		<p>napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára, svislá čára, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.);</p> <p>napodobit písmena a číslice;</p> <p>porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu, poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti);</p> <p>orientovat se v číselné řadě od 1-10, vyjmenovat ji a porovnat, že 5 je víc než 4, chápat číslo jako počet prvků;</p>
sestavování obrázků z geometrických tvarů, přiřazování, skládání, rozkládání		<p>napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára, svislá čára, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.);</p> <p>porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu, poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti);</p>
ochutnávka různých druhů koření		rozlišit známé chutě, vůně, zápachy (slané, sladké, kyselé, hořké, vůně koření, různých pochutin);
dějové obrázky		<p>průběžně rozšiřovat slovní zásobu a aktivně ji používat k dokonalejší komunikaci s okolím;</p> <p>orientace v rovině, v prostoru, v čase;</p> <p>vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek);</p>
řízené rozhovory		<p>průběžně rozšiřovat slovní zásobu a aktivně ji používat k dokonalejší komunikaci s okolím;</p> <p>dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu);</p> <p>spontánně vyprávět zážitky;</p>

IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT	vzdělávání	
jak se narodí miminko?		mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách;
	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase		rozlišovat vpravo, vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět; rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů; orientace v rovině, v prostoru, v čase; průběžně rozšiřovat slovní zásobu a aktivně ji používat k dokonalejší komunikaci s okolím;
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)		orientovat se v číselné řadě od 1-10, vyjmenovat ji a porovnat, že 5 je víc než 4, chápat číslo jako počet prvků; porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu, poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti); napodobit písmena a číslice; napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára, svislá čára, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.);
domluvit se slovy i gesty, improvizovat		průběžně rozšiřovat slovní zásobu a aktivně ji používat k dokonalejší komunikaci s okolím;
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou		zvládat pohyb v nerovném terénu, v lese, v okolí školky; doprovázet pohyb zpěvem pohybovat se bezpečně ve skupině dětí užívat různé pomůcky k pohybu (kolečkové brusle, tříkolky, odrážedla, kola) zvládat různé druhy lezení otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace běhat, skákat, udržovat rovnováhu pohybovat se dynamicky po dobu delší než 10 minut
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i		vytvářet elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i

IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT	vzdělávání	
technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte		technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách; vědět, proč vznikly Olympijské hry a pochopit, co jsou to „Človíčkovy toulavé tretry“;
mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy		osvojit si dovednosti k podpoře zdraví a bezpečnosti;
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí		naučit se a používat nové pojmy- např. kontejner, recyklace; naučit se třídit odpady a uplatňovat hygienické návyky při manipulaci s odpady, rozvoj schopnosti sebeovládání v rámci pravidel; získat poznatky o materiálech (papír, plast, sklo, dřevo, železo); rozlišovat, co okolní prostředí poškozuje, všimnout si nepořádků, upozorňovat na ně, rozvoj společenského estetického vkusu; osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy; získat poznatky o křesťanském pojetí stvoření světa;
naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)		průběžně rozšiřovat slovní zásobu a aktivně ji používat k dokonalejší komunikaci s okolím;
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho		respektovat pravidla;
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)		orientovat se v blízkém okolí školky, vědět, kde se nachází hřiště, škola, pošta, policie, zastávka, hasiči, kostelíček
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)		napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára, svislá čára, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.); rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto); kreslit, malovat, vytvářet výrobky z různých materiálů pracovat se stavebnicemi, skládkami

IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT	vzdělávání	
		správný úchop tužky
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat		<p>pochopit funkci rodiny a jejich členů.</p> <p>získat poznatky o křesťanském pojetí stvoření světa;</p> <p>rozvíjet pocit sounáležitosti s rodinou, lidmi, se společností;</p> <p>rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat, co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy;</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování.</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině;</p>
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno		<p>vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek);</p> <p>spontánně vyprávět zážitky;</p> <p>průběžně rozšiřovat slovní zásobu a aktivně ji používat k dokonalejší komunikaci s okolím;</p>
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)		<p>naučit se a používat nové pojmy- např. kontejner, recyklace;</p> <p>naučit se třídit odpady a uplatňovat hygienické návyky při manipulaci s odpady, rozvoj schopnosti sebeovládání v rámci pravidel;</p> <p>získat poznatky o materiálech (papír, plast, sklo, dřevo, železo);</p> <p>rozlišovat, co okolní prostředí poškozují, všimnout si nepořádků, upozorňovat na ně, rozvoj společenského estetického vkusu;</p>
popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)		<p>vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek);</p> <p>spontánně vyprávět zážitky;</p> <p>průběžně rozšiřovat slovní zásobu a aktivně ji používat k dokonalejší komunikaci s okolím;</p>
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)		dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu);
přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství		podílet se na organizaci hry a činnosti;
projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu,		prohlížet si knihy, atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela, znát

IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT	vzdělávání	
sledovat divadlo, film, užívat telefon		některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích; dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu); projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film;
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.		podílet se na organizaci hry a činnosti; respektovat pravidla;
rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně		rozlišovat, co okolní prostředí poškozuje, všimnout si nepořádků, upozorňovat na ně, rozvoj společenského estetického vkusu; naučit se a používat nové pojmy- např. kontejner, recyklace; naučit se třídit odpady a uplatňovat hygienické návyky při manipulaci s odpady, rozvoj schopnosti sebeovládání v rámci pravidel; získat poznatky o materiálech (papír, plast, sklo, dřevo, železo); umí a klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všimá, co se kolem něho děje;
spolupracovat s ostatními		rozvíjet kooperativní dovednosti; vědět, proč vznikly Olympijské hry a pochopit, co jsou to „Človíčky toulavé tretry“;
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)		rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat, co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy; uplatňovat návyky v základních formách společenského chování.
uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou		respektovat pravidla;
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)		rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat, co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy;

IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT	vzdělávání	
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)		umí a klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje;
uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je		obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat názor druhého dohodnout se na kompromisu ctít sounáležitost s ostatními; přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, strach, smutek);
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)		pojmenovat povahové vlastnosti; rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat, co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy; vnímat nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost;
vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu		pohybovat se dynamicky po dobu delší než 10 minut
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)		rozlišit známé chutě, vůně, zápachy (slané, sladké, kyselé, hořké, vůně koření, různých pochutin); vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek); spontánně vyprávět zážitky; vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího);
vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)		přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, strach, smutek);
všimnout si změn a dění v nejbližším okolí		umí a klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje;
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech		mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách;

IV. OD PRAČLOVÍČKA K ČLOVÍČKOVI aneb JAK JSEM PŘIŠEL NA SVĚT	vzdělávání	
(konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim		vyjadřovat svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech; vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího);
zachovávat správné držení těla		zvládat pohyb v nerovném terénu, v lese, v okolí školky; pohybovat se dynamicky po dobu delší než 10 minut
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)		rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto); odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat;
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)		zvládat pohyb v nerovném terénu, v lese, v okolí školky; pohybovat se dynamicky po dobu delší než 10 minut

6.4.5 V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM

Název integrovaného bloku	V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM
Vzdělávací oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Tento integrovaný blok je dlouhodobý. Tvary, čísla, abeceda, tak to není žádná věda. Učíme se písmenka, zkusíme poznat napsané své jméno. Představíme si významné vynálezy a vynálezce, objevy a objevitele. Objevíme svět, jiné kultury, rasy, jazyky, tradice. Naučíme se poznávat části lidského těla, pojmenujeme a budeme řešit různé úkoly, skládačky a hádanky. Díky naučení se, jak se vyrábí kniha, získáme jiný pohled na pohádky, které z nich čteme. Představíme si také vývoj filmu a kina, od černobílého němého filmu po současné moderní kino. Společně navštívíme technické muzeum. Budeme se učit pozorovat přírodu "neviditelnou" a malou- pomocí práce s mikroskopem a lupou se učíme, že i to co je malé, je důležité. A to, že něco nevidíme okem, neznamená, že to neexistuje. Využijeme práci s notebooky a další technikou a naučíme se je využít při zadáních

Název integrovaného bloku	V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM
	<p>jednoduchých testů a úkolů. U svátku maminek budeme nadále prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny, k sobě navzájem. Pomocí říkadel pro maminky procvičíme a zdokonalíme výslovnost a kultivovaný projev. Letní období nám umožní veškerou činnost přenášet do přírody, a tak budeme mít větší prostor pro rozvoj fyzické zdatnosti. Budeme cvičit vytrvalost a sebeovládání při letních sportovních hrách. Seznámíme se s existencí jiných kultur a národností a povedeme děti k uvědomění si, že i ony jsou součástí světa, přírody, společnosti a planety Země.</p> <ul style="list-style-type: none"> • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • spolupracovat s ostatními • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si

Název integrovaného bloku	V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM
	<p>úkol s jiným dítětem apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupracovat s ostatními • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • poznat některá písmena a číslice, popř. slova • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

Název integrovaného bloku	V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM
	<ul style="list-style-type: none"> • poznat některá písmena a číslice, popř. slova • poznat napsané své jméno • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • sledovat očima zleva doprava • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory • prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy • prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Název integrovaného bloku	V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM
	<ul style="list-style-type: none"> • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. • spolupracovat s ostatními • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy • pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • sledovat očima zleva doprava • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • domluvit se slovy i gesty, improvizovat

Název integrovaného bloku	V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM
	<ul style="list-style-type: none"> • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • sledovat očima zleva doprava • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou,

Název integrovaného bloku	V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM
	<p>zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • poznat některá písmena a číslice, popř. slova • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy • zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) • pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít

Název integrovaného bloku	V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM
	<p>povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem</p>
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení: - učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí</p> <p>kompetence k řešení problémů: - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit - nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu</p> <p>komunikativní kompetence: - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku</p> <p>sociální a personální kompetence: - ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí</p> <p>činnostní a občanské kompetence: - chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je</p>

Název integrovaného bloku	V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM
	zachovávat - uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu - ví, že není jedno, v jakém prostředí
Způsob hodnocení dětí	Portfolia, ústní sebehodnocení a vzájemné hodnocení mezi dětmi, motivační tabulka za "správné chování", sportovní soutěž Človíčková liga
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	Podtémata: Vesmírné dobrodružství; Lidské tělo a jeho základy; Pověsti staré Prahy; Osobnosti, objevy, objevitelé; Letní příroda kolem nás.

V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
	Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
příprava vystoupení pro rodiče (téma – jaro a svátek matek);		získat relativní citovou samostatnost, nebát se veřejně projevit sladit pohyb se zpěvem, vědomě napodobit pohyb podle vzoru, přizpůsobit se pokynu; zaspívat písně, rozlišovat rytmus; aktivně komunikovat s druhými;
výroba dárků a přání pro maminky a babičky;		využít tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě přání, prostředí školky, prostředí domova; napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena;
říkanky, básně, písničky k tématu, nácvik tanečků, pásmo na vystoupení;		získat relativní citovou samostatnost, nebát se veřejně projevit sladit pohyb se zpěvem, vědomě napodobit pohyb podle vzoru,

V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM	vzdělávání	
		přizpůsobit se pokynu; zazpívat písně, rozlišovat rytmus;
cviky motivované činností maminky, životem hmyzu;		sladit pohyb se zpěvem, vědomě napodobit pohyb podle vzoru, přizpůsobit se pokynu; zazpívat písně, rozlišovat rytmus;
uvolňovací cviky;		vést stopu tužky při kresbě; tužku držet správně;
poslech, vyprávění a dramatizace příběhů;		aktivně komunikovat s druhými;
rozhovory a diskuze nad obrazovým materiálem a knihami;		aktivně komunikovat s druhými;
námětové hry: téma – rodina, činnost maminky, staráme se o miminko apod.;		získat relativní citovou samostatnost, nebát se veřejně projevit chovat se citlivě a ohleduplně ke slabším a mladším dětem, soucítit s nimi; odloučit se na určitou dobu od rodičů a být aktivní i bez jejich opory; prožívat radost ze zvládnutého a poznaného;
vycházky do lesa, zahrad a na louku;		pohybovat se v různém prostředí – písek, voda, mezi překážkami, po zvýšené ploše – knajpování;
pozorování změn v přírodě (počasí, růst trávy, vůně květin, život včel, motýlů apod.), práce s lupou a mikroskopem;		všímat si toho, co si druhý přeje a potřebuje a umět pomoc nabídnout; pojmenovat většinu z toho, co nás obklopuje; prožívat radost ze zvládnutého a poznaného;
výtvarné zachycení prožitků;		napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena; zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami;
život na louce – výroba louky, modelování obyvatel louky (žížala, šnek, kytičky);		napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena;
vystřihování a lepení na letní téma;		kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit; zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami;
uvolňovací cviky, omalovánky, pracovní listy;		kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit; zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými

V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM	vzdělávání	
pohybové hry k tématu, cvičení na udržení rovnováhy (kolíbka, váha apod.);		pomůckami; zachovávat správné držení těla užívat různé druhy sportovního náčiní - chůdy, obruče, rakety, kometky, švihadla vědomě napodobit pohyb dle vzoru učitelky či kamaráda sladit pohyb se zpěvem, vědomě napodobit pohyb podle vzoru, přizpůsobit se pokynu;
tvořivé hry z písku na sportovišti;		dělit se o hračky, pomůcky, sladkosti, ale i úkoly a povinnosti; uvědomovat si příjemné i nepříjemné prožitky; chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami;
pracovní listy – rozlišování, třídění, porovnávání, hledání rozdílů, slovní hádanky;		kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit; rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu) určit, tvar, materiál, velikost, počet; zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami;
výtvarná technika podle volby dětí – “Jak si hrají děti na celém světě”;		kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit; zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami;
zdravotně zaměřené cvičení – protahovací, vyrovnávací, dechové, relaxační;		zachovávat správné držení těla
učíme se šetrnému zacházení s knížkami, otáčet listy, poznávat písmenka a čísla;		poznat napsané své jméno (starší děti), grafické napodobení písmen a číslic;
vyhledávání v encyklopediích, nalezení známých a neznámých pojmů a slov;		schopnost porozumět cizím slovům nebát se zeptat, když něčemu nerozumím navazovat kontakty s dospělými, překonat stud, komunikovat s nimi, respektovat je; poznat napsané své jméno (starší děti), grafické napodobení písmen a číslic;
tleskání do rytmu		zazpívat písně, rozlišovat rytmus;

V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM	vzdělávání	
Cvičení s Míšou - s hudebním doprovodem		zachovávat správné držení těla vědomě napodobit pohyb dle vzoru učitelky či kamaráda sladit pohyb se zpěvem, vědomě napodobit pohyb podle vzoru, přizpůsobit se pokynu; zazpívat písně, rozlišovat rytmus; správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči;
běhat, skákat, hrát si s míčem - házet, kopat, posílat si míč		zvládat překážky házet a chytat míč
Kdo vynalezl zubní kartáček, zoubková víla - proč je důležitý?		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví; aktivně komunikovat s druhými; udržovat pořádek pečovat o osobní hygienu
básnička s důležitými telefonními čísly, vědět, koho zavolat, když...		uvědomovat si nebezpečí, které nám hrozí při pobytu u vody; správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči; naučit se nazpaměť krátké texty. aktivně komunikovat s druhými; vědět, jak se vyhnout nebezpečí, být opatrný, obezřetný, vědět, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat; bránit se projevům násilí;
rozlišování povrchů tvarů - kůže, papír, polystyren, plast, kov, dřevo		rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu) určit, tvar, materiál, velikost, počet;
práce s těstovinami - vytvoření kostí v těle		pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem; rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí; aktivně komunikovat s druhými; pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek).
projekt Moje tělo		pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem;

V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM	vzdělávání	
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví; rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí; aktivně komunikovat s druhými; pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek).
poznávání funkcí orgánů		pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem; mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví; rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí; pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek).
sledování DVD - Byl jednou jeden člověk (zaměřeno na lidské orgány)		pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem; mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví; rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí; pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek).
písnička Hlava, ramena, kolena		pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem; správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči; rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí; aktivně komunikovat s druhými; pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek).
hledáme, kde všude jsou vitamíny a k čemu nám slouží		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví; rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí;

V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM	vzdělávání	
výlety do lesoparku a jeho blízkého okolí, chůze v terénu		pohybovat se v různém prostředí – písek, voda, mezi překážkami, po zvýšené ploše – knajpování; aktivně komunikovat s druhými;
třídní skřítek šatníček		samostatně zvládat běžné denní úkony; zvládat sebeobsluhu, základní hygienické návyky; zvládat sebeobsluhu; udržovat pořádek postarat se o své osobní věci;
kuchtík třídy		samostatně zvládat běžné denní úkony; zvládat sebeobsluhu, základní hygienické návyky; zvládat sebeobsluhu; udržovat pořádek postarat se o své osobní věci;
hra na pomocníka		samostatně zvládat běžné denní úkony; zacházet s běžnými předměty denní potřeby; zvládat sebeobsluhu, základní hygienické návyky; pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem; zvládat sebeobsluhu; udržovat pořádek postarat se o své osobní věci;
hry se školkovými hračkami - panenky, auta, autodráha, lego, kostky apod.		zacházet s běžnými předměty denní potřeby; pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem; udržovat pořádek
Hry beze slov - Mrkací panáček, Upír		využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla apod.) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči; aktivně komunikovat s druhými;

V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM	vzdělávání	
hra Hádej, na co myslím		přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit;
		aktivně komunikovat s druhými;
tematicky laděné básničky a písničky		naučit se nazpaměť krátké texty.
práce s razítky abecedy		poznat napsané své jméno (starší děti), grafické napodobení písmen a číslic;
lepení hlásek ve svém jméně krepovým papírem		poznat napsané své jméno (starší děti), grafické napodobení písmen a číslic;
dopravní značky - pozorování na výletech, co která značka znamená		poznat napsané své jméno (starší děti), grafické napodobení písmen a číslic;
		rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci;
logické řady		sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava a shora dolů;
obrázkové čtení		sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava a shora dolů;
pracovní listy - obrazová představivost, grafomotorické listy (šikmá čára, rovná čára)		sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava a shora dolů;
komunikace s učitelkou ve třídě, na plavání		navazovat kontakty s dospělými, překonat stud, komunikovat s nimi, respektovat je;
dokreslit chybějící části na obrázku		odhalit společné znaky, vlastnosti předmětů, podobné znaky, rozdíly
sestavit části v celek		odhalit společné znaky, vlastnosti předmětů, podobné znaky, rozdíly
vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu		odhalit společné znaky, vlastnosti předmětů, podobné znaky, rozdíly
tvořit dle vlastní představy - např. stavby z kostek		odhalit společné znaky, vlastnosti předmětů, podobné znaky, rozdíly
		napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena;
rozbor pohádky o Kůzlátkách, která neposlechla maminku - proč to udělala, jak se máme chovat?		chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami;
námětové činnosti, které vedou k ochodě rozdělit se s kamarádem o		dělit se o hračky, pomůcky, sladkosti, ale i úkoly a povinnosti;

V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM	vzdělávání	
hračku, půjčit si jí, vystřídat se o ní		uvědomovat si příjemné i nepříjemné prožitky;
hra na hamouna		dělit se o hračky, pomůcky, sladkosti, ale i úkoly a povinnosti; uvědomovat si příjemné i nepříjemné prožitky;
hry zaměřené na čestnost, dodržování fair-play		uvědomovat si příjemné i nepříjemné prožitky; mít rád sebe i druhé, naučit se prohrávat; správně reagovat na světelné a akustické signály;
kooperace, hry na rozvoj empatie		všímat si toho, co si druhý přeje a potřebuje a umět pomoc nabídnout; mít rád sebe i druhé, naučit se prohrávat; spolupracovat s ostatními; správně reagovat na světelné a akustické signály;
předmatické schopnosti - barevné počítání, pracovní listy		spolupracovat s ostatními; posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je víc, o kolik je méně, kde je stejně);
testování na PC - www.proskoly.cz		zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí);
toulky lesoparkem		být citlivý k živé i neživé přírodě;
výlet do lesní ZOO Hostivař		být citlivý k živé i neživé přírodě;
Očekávané výstupy RVP		Očekávané výstupy IB
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)		posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je víc, o kolik je méně, kde je stejně);
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla		správně reagovat na světelné a akustické signály; posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je víc, o kolik je méně, kde je stejně); všímat si toho, co si druhý přeje a potřebuje a umět pomoc nabídnout;

V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM	vzdělávání	
domluvit se slovy i gesty, improvizovat		spolupracovat s ostatními;
		využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla apod.)
		aktivně komunikovat s druhými;
		přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit; správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči;
formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat		aktivně komunikovat s druhými;
		přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit;
		uvědomovat si nebezpečí, které nám hrozí při pobytu u vody;
		naučit se nazpaměť krátké texty. poznat napsané své jméno (starší děti), grafické napodobení písmen a číslic;
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou		pohybovat se v různém prostředí – písek, voda, mezi překážkami, po zvýšené ploše – knajpování;
		sladit pohyb se zpěvem, vědomě napodobit pohyb podle vzoru, přizpůsobit se pokynu;
		užívat různé druhy sportovního náčiní - chůvy, obruče, rakety, kometky, švihadla
		zvládat překážky házet a chytat míč
		zachovávat správné držení těla
		zazpívat písně, rozlišovat rytmus;
		vědomě napodobit pohyb dle vzoru učitelky či kamaráda
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)		vědět, jak se vyhnout nebezpečí, být opatrný, obezřetný, vědět, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat;
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte		zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí);
mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy		pečovat o osobní hygienu
		rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí;

V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM	vzdělávání	
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví;
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí		být citlivý k živé i neživé přírodě;
odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory		odloučit se na určitou dobu od rodičů a být aktivní i bez jejich opory;
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem		zazpívat písně, rozlišovat rytmus; sladit pohyb se zpěvem, vědomě napodobit pohyb podle vzoru, přizpůsobit se pokynu;
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)		zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami; napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena; rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu) určit, tvar, materiál, velikost, počet; kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit; využít tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě přání, prostředí školky, prostředí domova; tužku držet správně; vést stopu tužky při kresbě; poznat napsané své jméno (starší děti), grafické napodobení písmen a číslic;
pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem		pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek). rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí; pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem;
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno		pojmenovat většinu z toho, co nás obklopuje; všímat si toho, co si druhý přeje a potřebuje a umět pomoc nabídnout;
porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad		chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami;

V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM	vzdělávání	
		uvědomovat si příjemné i nepříjemné prožitky; všímat si toho, co si druhý přeje a potřebuje a umět pomoc nabídnout;
poznat napsané své jméno		poznat napsané své jméno (starší děti), grafické napodobení písmen a číslic;
poznat některá písmena a číslice, popř. slova		poznat napsané své jméno (starší děti), grafické napodobení písmen a číslic; napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena; být citlivý k živé i neživé přírodě;
prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného; odloučit se na určitou dobu od rodičů a být aktivní i bez jejich opory; chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami;
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.		chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami; dělit se o hračky, pomůcky, sladkosti, ale i úkoly a povinnosti;
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci		rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci; poznat napsané své jméno (starší děti), grafické napodobení písmen a číslic;
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých		rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí; bránit se projevům násilí;
sledovat očima zleva doprava		sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava a shora dolů; rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci; poznat napsané své jméno (starší děti), grafické napodobení písmen a číslic;
spolupracovat s ostatními		chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami; dělit se o hračky, pomůcky, sladkosti, ale i úkoly a povinnosti;

V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM	vzdělávání	
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)		všímat si toho, co si druhý přeje a potřebuje a umět pomoc nabídnout; nebát se zeptat, když něčemu nerozumím schopnost porozumět cizím slovům navazovat kontakty s dospělými, překonat stud, komunikovat s nimi, respektovat je;
ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování		odhalit společné znaky, vlastnosti předmětů, podobné znaky, rozdíly získat relativní citovou samostatnost, nebát se veřejně projevit chovat se citlivě a ohleduplně ke slabším a mladším dětem, soucítit s nimi; odloučit se na určitou dobu od rodičů a být aktivní i bez jejich opory;
vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)		navazovat kontakty s dospělými, překonat stud, komunikovat s nimi, respektovat je;
zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami		postarat se o své osobní věci; rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí; zacházet s běžnými předměty denní potřeby; užívat různé druhy sportovního náčiní - chůvy, obruče, raketky, kometky, švihadla zvládat překážky házet a chytat míč
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)		napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena; být citlivý k živé i neživé přírodě;
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíly, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)		odhalit společné znaky, vlastnosti předmětů, podobné znaky, rozdíly
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)		pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem;
zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a		samostatně zvládat běžné denní úkony;

V. ČLOVÍČEK VYNÁLEZCEM	vzdělávání	
zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)		pečovat o osobní hygienu
		postarat se o své osobní věci;
		udržovat pořádek
		zvládat sebeobsluhu;
		zvládat sebeobsluhu, základní hygienické návyky;
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)		pohybovat se v různém prostředí – písek, voda, mezi překážkami, po zvýšené ploše – knajpování;
		pohybovat se v různém prostředí – písek, voda, mezi překážkami, po zvýšené ploše – knajpování;

6.4.6 VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ

Název integrovaného bloku	VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ
Vzdělávací oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Integrovaný blok je střednědobý. Léto, čas prázdnin a dovolených, proto si představujeme zajímavá místa, kam jet na dovolenou. Opakujeme si kontinenty a cizí země. Pomocí globusu a map cestujeme prstem po mapě, vytváříme mapy, hledáme s lupou zajímavá místa, kam bychom chtěli vyrazit. Povídáme si o dopravních prostředcích, se kterými se cestuje. Poznáváme svou vlast, vlajku, hymnu, srovnáváme poznatky o jiných zemích.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a

Název integrovaného bloku	VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ
	<p>výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • poznat napsané své jméno • poznat některá písmena a číslice, popř. slova • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • utvořit jednoduchý rým • chápat slovní vtip a humor • popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v

Název integrovaného bloku	VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ
	<p>případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • poznat některá písmena a číslice, popř. slova • poznat napsané své jméno • vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Název integrovaného bloku	VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ
	<ul style="list-style-type: none"> • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • spolupracovat s ostatními • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • zachovávat správné držení těla • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Název integrovaného bloku	VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ
	<ul style="list-style-type: none"> • poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • rozhodovat o svých činnostech • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. • spolupracovat s ostatními • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

Název integrovaného bloku	VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ
	<ul style="list-style-type: none"> • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) • vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a

Název integrovaného bloku	VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ
	<p>výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • sledovat a vyprávět příběh, pohádku • poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma • poznat napsané své jméno • poznat některá písmena a číslice, popř. slova • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • poznat napsané své jméno • poznat některá písmena a číslice, popř. slova • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • utvořit jednoduchý rým • chápat slovní vtip a humor • domluvit se slovy i gesty, improvizovat
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Název integrovaného bloku	VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ
	<p>odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí</p> <p>kompetence k řešení problémů: všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit</p> <p>komunikativní kompetence: - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) - domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci - v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku</p> <p>sociální a personální kompetence: - samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej - uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí - spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim - při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i</p>

Název integrovaného bloku	VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ
	komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout činnostní a občanské kompetence: svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat - dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
Způsob hodnocení dětí	Portfolia, ústní sebehodnocení a vzájemné hodnocení mezi dětmi, motivační tabulka za "správné chování", sportovní soutěž Človíčková liga, společné zhodnocení: "Co jsme zvládli za tento rok"
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	Podtémata: Toulky Prahou; Človíčkovy prázdniny – na pirátské lodi; Na co nesmím zapomenout.

VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
hry s pískem a vodou		tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy);
paměťové hry – do batohu si vezmu, apod.		sledovat a vyprávět příběh, pohádku
hry na průlezkách, na klouzačkách, na dece;		zachovávat správné držení těla; vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu; dodržuje společně dohodnutá pravidla;
malování v přírodě;		tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných

VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ	vzdělávání	
		činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy);
sestavování obrázků z přírodních materiálů;		tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy);
"čtení" a prohlížení knih a časopisů;		dodržuje společně dohodnutá pravidla;
jízda na odstrkovadlech;		zachovávat správné držení těla; vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu; dodržuje společně dohodnutá pravidla;
hry s látkou, padákem, stuhou, atletickými pomůckami;		podpora míčových her
výlety a pikniky v přírodě.		zachovávat správné držení těla; vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu; dodržuje společně dohodnutá pravidla;
básničky a písničky s pohybem		znalost básniček a písniček tematicky zaměřených umět naslouchat vyjadřování toho, co vidím zachovávat správné držení těla; sledovat a vyprávět příběh, pohádku zachycovat skutečnosti ze svého okolí poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma); chápat jednoduché hádanky a vtipy.
obruče		vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu;
chůdy		zachovávat správné držení těla; vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu;
stavění z kostek		vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci; dodržuje společně dohodnutá pravidla; všimá si kulturních památek kolem sebe (pomník, zámek, hrad,

VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ	vzdělávání	
		zajímavá stavba);
opičí dráha - tunel, lavička, skákání		zachovávat správné držení těla; vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu; dodržuje společně dohodnutá pravidla;
pohybová hra z Vody do vody		zachovávat správné držení těla;
balanční pomůcky		zachovávat správné držení těla; vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu;
míčové hry - Ludvík, Vybíjená, Na jelena		podpora míčových her
trampolíny		vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu;
hra na záchranáře - povídání o bezpečnosti při práci, zachranných složkách a jejich práci, důležitost pro člověka		umět naslouchat mít poznatky o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte; chovat se tak, aby nedocházelo k ohrožení zdraví svého a zdraví a bezpečnosti druhých; dodržuje společně dohodnutá pravidla;
hry směřující k prevenci úrazů		umět naslouchat chovat se tak, aby nedocházelo k ohrožení zdraví svého a zdraví a bezpečnosti druhých;
hry zaměřené na kooperativní činnosti dětí		umět kooperovat a dohodnout se s ostatními; dodržuje společně dohodnutá pravidla;
námětové hry - řešení nebezpečných situací, jak bych se choval, kdyby....		umět naslouchat vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci;
hry s vodou		tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy);
návštěva aquaparku		tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy);

VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ	vzdělávání	
práce s hudebními nástroji		vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (hudebními, výtvarnými, pohybovými, řečovými); vyjadřovat svou představivost - prostřednictvím kresby, hudby
zdravotně zaměřené cviky - protahovací, uvolňovací, dechové, relaxační		zachovávat správné držení těla;
malování obrázků dle vlastní fantazie		vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (hudebními, výtvarnými, pohybovými, řečovými); vyjadřovat svou představivost - prostřednictvím kresby, hudby všímá si kulturních památek kolem sebe (pomník, zámek, hrad, zajímavá stavba);
grafomotorická cvičení		správný úchop tužky
práce s výtvarnými potřebami - tempery, voskovky, pastelky, tuš		správný úchop tužky zacházet správně s nůžkami, pracovat s různým výtvarným materiálem
práce s modelovací hmotou - moduritem, keramickou hlinou		zacházet správně s nůžkami, pracovat s různým výtvarným materiálem
práce s papírem, s nůžkami		zacházet správně s nůžkami, pracovat s různým výtvarným materiálem
spontánní hra		vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (hudebními, výtvarnými, pohybovými, řečovými); umět se rozhodovat o svých činnostech;
razítka s abecedou		umět se podepsat poznat napsané své jméno, hlásky v něm uvedené
opisování hlásek abecedy, sestavování		umět se podepsat poznat napsané své jméno, hlásky v něm uvedené rozkládat slova na slabiky;
sestavování částí v celek - abeceda		umět se podepsat poznat napsané své jméno, hlásky v něm uvedené
grafická nápodoba		umět se podepsat poznat napsané své jméno, hlásky v něm uvedené
rozvoj fonemického sluchu		dodržovat pravidla konverzace - neskákat si do řeči
komunitní kroužek tematicky zaměřený		vyjadřovat se gramaticky správně, používat správnou intonaci

VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ	vzdělávání	
práce s encyklopediemi		<p>dodržovat pravidla konverzace - neskákat si do řeči</p> <p>dokázat si najít důležité informace v knihách</p> <p>umět se rozhodovat o svých činnostech;</p> <p>projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, slabším, mladším aj.);</p> <p>uvědomovat si, že jak svět přírody, tak svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný;</p> <p>mít poznatky o své zemi (název státu, státní vlajka, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události);</p> <p>mít poznatky o existenci jiných zemí, národů, kultur (znát typické znaky některých významných národů – přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.);</p> <p>mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru;</p>
prohlížení knih		dokázat si najít důležité informace v knihách
vyhledávání písmen v knihách		<p>poznat napsané své jméno, hlásky v něm uvedené</p> <p>dokázat si najít důležité informace v knihách</p> <p>rozkládat slova na slabiky;</p> <p>vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova;</p>
rýmované hádanky		<p>doplnit v hádankách rýmy</p> <p>poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma);</p> <p>chápat jednoduché hádanky a vtipy.</p>
dějové obrázky		<p>znalost básniček a písniček tematicky zaměřených</p> <p>vyjadřování toho, co vidím</p> <p>umět kooperovat a dohodnout se s ostatními;</p> <p>sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně, správně, popřípadě dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat;</p>

VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ	vzdělávání	
hra - Domlouvání se mezi sebou beze slov		používat prvky nonverbální komunikace
při procházce sledovat, co se změnilo		vyjadřování toho, co vidím zachycovat skutečnosti ze svého okolí
hry na protiklady		poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma);
chránit přírodu, dbát na úklid odpadků		umět se rozhodovat o svých činnostech; projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, slabším, mladším aj.);
vypracování pravidel ve školce		respektovat stanovená pravidla umět se rozhodovat o svých činnostech;
námětová hra Dospělý x dítě, jak se kdo chová		komunikovat s dospělým vhodným způsobem rozlišovat tykání x vykání přijmout roli ve hře; plnit pokyny, přijmout povinnost;
výlet na dopravní hřiště		znát základní dopravní značky, vědět, co vyznačují vyjadřovat svou představivost - prostřednictvím kresby, hudby
hry na Reportéry		vnímat umělecké a kulturní podněty, předat informace o tom, co jsme viděl, slyšel
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem		projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, slabším, mladším aj.);
chápat slovní vtip a humor		chápat jednoduché hádanky a vtipy. doplnit v hádankách rýmy
chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)		chovat se tak, aby nedocházelo k ohrožení zdraví svého a zdraví a bezpečnosti druhých; respektovat stanovená pravidla
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní		umět se rozhodovat o svých činnostech; respektovat stanovená pravidla

VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ	vzdělávání	
pravidla		
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair		přijmout roli ve hře;
domluvit se slovy i gesty, improvizovat		chápat jednoduché hádanky a vtipy. používat prvky nonverbální komunikace
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou		vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu; zachovávat správné držení těla; podpora míčových her
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)		dodržuje společně dohodnutá pravidla; vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci; chovat se tak, aby nedocházelo k ohrožení zdraví svého a zdraví a bezpečnosti druhých; mít poznatky o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte;
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí		tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy);
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit		chápat jednoduché hádanky a vtipy.
naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)		znalost básniček a písniček tematicky zaměřených
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho		rozlišovat tykání x vykání komunikovat s dospělým vhodným způsobem
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem		vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (hudebními, výtvarnými, pohybovými, řečovými);
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)		tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy); vyjadřovat svou představivost - prostřednictvím kresby, hudby správný úchop tužky

VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ	vzdělávání	
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno		zacházet správně s nůžkami, pracovat s různým výtvarným materiálem vyjadřování toho, co vidím zachycovat skutečnosti ze svého okolí
popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)		vyjadřování toho, co vidím zachycovat skutečnosti ze svého okolí
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)		sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně, správně, popřípadě dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat; vnímat umělecké a kulturní podněty, předat informace o tom, co jsme viděl, slyšel sledovat a vyprávět příběh, pohádku
poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno		sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně, správně, popřípadě dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat; sledovat a vyprávět příběh, pohádku mít poznatky o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte; vyjadřování toho, co vidím
poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma		poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma);
poznat napsané své jméno		vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova; rozkládat slova na slabiky; umět se podepsat poznat napsané své jméno, hlásky v něm uvedené
poznat některá písmena a číslice, popř. slova		vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova; rozkládat slova na slabiky; poznat napsané své jméno, hlásky v něm uvedené

VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ	vzdělávání	
		umět se podepsat
přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit		vyjadřovat svou představivost - prostřednictvím kresby, hudby
projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon		mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru; mít poznatky o existenci jiných zemí, národů, kultur (znát typické znaky některých významných národů – přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.); mít poznatky o své zemi (název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události); vnímat umělecké a kulturní podněty, předat informace o tom, co jsme viděl, slyšel sledovat a vyprávět příběh, pohádku dokázat si najít důležité informace v knihách
prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)		vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (hudebními, výtvarnými, pohybovými, řečovými);
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.		umět kooperovat a dohodnout se s ostatními;
respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti		plnit pokyny, přijmout povinnost;
rozhodovat o svých činnostech		umět se rozhodovat o svých činnostech;
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci		znát základní dopravní značky, vědět, co vyznačují
sledovat a vyprávět příběh, pohádku		sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně, správně, popřípadě dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat; sledovat a vyprávět příběh, pohádku
sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech		vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova; rozkládat slova na slabiky;

VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ	vzdělávání	
spolupracovat s ostatními		podpora míčových her
		umět kooperovat a dohodnout se s ostatními;
správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči		vyjadřovat se gramaticky správně, používat správnou intonaci
těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním		vnímat umělecké a kulturní podněty, předat informace o tom, co jsme viděli, slyšel
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)		plnit pokyny, přijmout povinnost; umět kooperovat a dohodnout se s ostatními; rozlišovat tykání x vykání dodržovat pravidla konverzace - neskákat si do řeči komunikovat s dospělým vhodným způsobem
utvořit jednoduchý rým		doplnit v hádankách rýmy chápat jednoduché hádanky a vtipy.
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)		vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci; chovat se tak, aby nedocházelo k ohrožení zdraví svého a zdraví a bezpečnosti druhých;
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)		uvědomovat si, že jak svět přírody, tak svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný;
vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)		dodržovat pravidla konverzace - neskákat si do řeči
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)		všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, zámek, hrad, zajímavá stavba); vnímat umělecké a kulturní podněty, předat informace o tom, co jsme viděli, slyšel
vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení		uvědomovat si, že jak svět přírody, tak svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný;
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít		mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru; mít poznatky o existenci jiných zemí, národů, kultur (znát typické znaky

VI. ČLOVÍČEK CESTUJE PO SVĚTĚ	vzdělávání	
<p>elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>		některých významných národů – přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.);
		mít poznatky o své zemi (název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události);
		uvědomovat si, že jak svět přírody, tak svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný;
		chovat se tak, aby nedocházelo k ohrožení zdraví svého a zdraví a bezpečnosti druhých;
<p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>		umět kooperovat a dohodnout se s ostatními;
		umět se rozhodovat o svých činnostech;
		vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci;
		rozlišovat tykání x vykání
		dodržovat pravidla konverzace - neskákat si do řeči
		komunikovat s dospělým vhodným způsobem
		umět naslouchat chovat se tak, aby nedocházelo k ohrožení zdraví svého a zdraví a bezpečnosti druhých;
<p>zachovávat správné držení těla</p>		zachovávat správné držení těla;
<p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p>		zachycovat skutečnosti ze svého okolí
		vnímat umělecké a kulturní podněty, předat informace o tom, co jsme viděl, slyšel
		vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (hudebními, výtvarnými, pohybovými, řečovými);
<p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p>		znát základní dopravní značky, vědět, co vyznačují

7 Dílčí projekty a programy

Dílčí projekty:

- Pyramidáček - zdravý životní styl spolupráce s Ústavem zdraví;
- Moje tělo;
- Cyklus programů v Opeře a symfonický orchestr;
- Trojboje školek;
- Človíčková liga;
- Preventivní program Triky električky - bezpečnost;
- Vánoční dílny;
- Velikonoční dílny;
- Broučkáda, lampiónový průvod;
- Závody s rodiči;
- Závody na odrážedlech a kolech;
- Výtvarné a grafické výstavy;
- Babičky a dědečkové ve škole;
- Povolání rodičů ve škole;
- Celoroční plavání;
- Pravidelné návštěvy IZS - hasiči, policie;
- Ornitologická stanice, přírodovědná stanice - přírodovědná gramotnost;
- Návštěva knihoven - čtenářská gramotnost.
- Pravidelná návštěva domovů seniorů s vánočním programem;
- Bruslení, lyžování;
- Sportovní a závodní turnaje s rodiči;
- Sběr papíru, třídění odpadů, zapojení do soutěží;
- Charitativní akce - sbírka do Nepálu, Dejme dětem šanci - sociální gramotnost;
- Logická olympiáda, testování Mensa - matematická a logická gramotnost.
- Celoroční program NTC Learning;
- Mikuláš;
- Spolupráce s jazykovou školou s Cambridge SCHOOL TOUR, rodilý mluvčí - jazyková gramotnost (Aj, Fr, N);
- Školní akademie - Vánoční besídka pro rodiče;
- Pravidelná návštěva v ZOO, Toulcův dvůr, návštěva a programy na farmách;
- Človíčkovy noviny, Radio Človíček - informační gramotnost.

8 Systém evaluace

8.1 Oblasti autoevaluace

V rámci vlastní evaluace školy hodnotíme každý rok především soulad ŠVP s RVP a kvalitu zpracování ŠVP. Jedenkrát až dvakrát během roku dostávají učitelky dotazníky, ve kterých hodnotí podmínky vzdělávání - tj. věcné (materiální) podmínky, životosprávu, psychosociální podmínky, organizace chodu, řízení mateřské školy, personální zajištění, spolupráce s dalšími institucemi a také zde hodnotí vzdělávací proces.

Pedagogové hodnotí děti za pomoci portfolií, kdy hodnotíme jednotlivé oblasti - biologickou, psychologickou (jazyk a řeč, poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazii, myšlenkové operace, sebepojetí, city a vůli), interpersonální, sociálně-kulturní, enviromentální. Informace o dětech si průběžně zaznamenávají do dokumentace na třídě. Zároveň se průběžně o dětech učitelky radí mezi sebou, porady probíhají průběžně i s paní ředitelkou. Dále hodnotíme dětské výtvary, grafomotorické činnosti, kdy si většinu výtvarů či pracovních listů zařazujeme do desek na třídě, abychom měli přehled o vývoji dítěte v oblasti kresby, grafomotoriky. Každý den předáváme informace rodičům o jejich dítěti, zároveň s rodiči vedeme individuální rozhovory, poskytujeme jim konzultace. Pro rodiče jsou 1 - 2krát za rok pořádány třídní schůzky.

Dále také nezapomínáme hodnotit integrované bloky z našeho ŠVP "Človíčkovo toulavé tretry", kde hodnotíme veškerá probraná témata v souladu se vzdělávacími oblastmi RVP PV. Na celý rok máme vypracován přehled tematických plánů a nabídek vzdělávacích činností, které s dětmi budeme dělat, nicméně většina učitelek si ještě vypracovává pro svůj přehled třídní vzdělávací plán na konkrétní týden s konkrétními činnostmi a očekávanými výstupy, které pak zapisujeme do třídnice za pomoci barevného rozlišení oblastí.

V mateřské škole však hodnotí i děti a to v rámci ranního herního kroužku, kdy probíhají individuální rozhovory s učitelkou např. při různých deskových hrách, kreslení apod.

Důležitou součástí je také hodnocení rodičů, kdy jim je 1krát za rok předložen dotazník pro rodiče, kde hodnotí spolupráci s učitelkou, vzdělávací nabídku a zároveň může dát cenné podněty pro další vzdělávání jejich dětí. S rodiči jsou vedeny různé konzultace a individuální rozhovory. Každá učitelka na třídě provádí fotodokumentaci na třídě o tom, co se s dětmi právě na třídách dělá. Pro rodiče je tato činnost velmi pozitivně vnímaná, protože mají zpětnou vazbu o tom, co se ve školce děje, jakým způsobem se děti učí a zároveň mají doma možnost komunikovat už o konkrétních činnostech.

8.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Podmínky ke vzdělání:

obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),

obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,

obsah a průběh vzdělávání - podpurné výukové materiály,

obsah a průběh vzdělávání - realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),

obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,

podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,

podmínky ke vzdělávání ekonomické,

podmínky ke vzdělávání materiální,

podmínky ke vzdělávání personální,

podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru),

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem,

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - systém podpory žákům/dětem,

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děti,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - partnerství školy a externí vztahy,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - strategické řízení,

výsledky vzdělávání žáků/děti - hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/děti),

výsledky vzdělávání žáků/děti - klíčové kompetence,
výsledky vzdělávání žáků/děti - motivace (motivace žáků),
výsledky vzdělávání žáků/děti - postoje (postoje žáků ke škole),
výsledky vzdělávání žáků/děti - úspěšnost absolventů,
výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti

8.3 Nástroje autoevaluace

Škola používá k jednotlivým oblastem autoevaluace následující nástroje:

analýza školní dokumentace,
anketa pro rodiče,
anketa pro učitele,
anketa pro žáky/děti,
hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.),
vzájemné hospitace pedagogů,
zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti,
zpětná vazba absolventů,
zpětná vazba externích subjektů

8.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností a odpovědnosti pedagogů

Autoevaluační činnosti jsou prováděny pravidelně po konci školního roku.

Odpovědnost pedagogů:

Zástupce pedagogů pro pobočku Praha - Mgr. Petra Rybáčková, zástupce pedagogů pro pobočku Chocerady - Kateřina Sůvová.